

nr 20 ze 4/21

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

ROK IV

12 CZER 1953

Nr. 21 (104)

Nr. 892.

Tylko do użytku służbowego

SPIS RZECZY
(ważniejsze informacje)

	Str.
Przegląd bieżącej sytuacji na kapitalistycznych rynkach zbożowych	3
Wiadomości z rynku mięsa	7
Wiadomości z rynku artykułów mleczarskich	9
Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych	13
Cukier	15
Rynek nasion oleistych i oleju	18
Statystyka węgla	21
Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego	25
Produkcja cementu w krajach kapitalistycznych	31
Kaučuk	33
Kapitalistyczny rynek drzewny w 1952 r.	41
Wiadomości z rynku celulozowo-papierniczego	48
Bawełna	53
Wolna	56
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali	61
Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych	66
Sytuacja w niektórych dziedzinach brytyjskiego przemysłu maszynowego	81

Z a i ą c z n i k :

Bibliograficzny wykaz ważniejszych artykułów i opracowań z dziedziny
rynków towarowych jakie ukazały się w prasie zagranicznej w I kw. 1953 r.
i są w posiadaniu P.I.H.Z.

Redakcja i administracja :

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża 35, tel. 8-60-41

Racjonalizatorski pomysł Działu
Badań Gospodarczych

" BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH "

P.I.H.Z.

Okres: 15.V. - 1.VI.1953 r.

Artykuł	Znaczne wzmocn. rynku	Wzmocn. rynku	Rynek nie- regul.	Bez zmian	Osiab. rynku	Znaczne osiab. Rynku	Uwagi
Pszenica					x		Na obu rynkach pñn.-amery- kańskich - spadek cen o ca- 6%.
Kukurydza					x		
Cukier							Wzrost cen w połowie okresu.
Oleje roślin.			x				
Kawa			x				Najwyższy poziom cen w połowie okresu.
Bawełna		x					
Wełna			x				Najwyższe notowania w połowie okresu.
Juta		x					
Kauczuk		x					Obniżenie oficjalnej ceny w Anglii, w USA wzmocnie- nie rynku.
Skóry surow.			x				
Cyna		x					Dalszy wzrost zapasów na kopalniach.
Miedź			x				
Cynk			x				
Stal belg.							
Węgiel europ.		x					
Frachty					x		
					x		

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych
i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

PSZENICA: W okresie 12 - 26 maja północno-amerykańskie rynki pszenicy wykazywały dalsze tendencje spadkowe. W Chicago dostawy lipcowe zniżkowały z 215 7/8 - 216 ¢ za buszel na 213 1/8 - 213 1/4 w dniu 19. maja a 26 maja notowano już tylko 210 1/4 - 210 3/8 ¢. Ceny eksportowe kanadyjskiego Urzędu Pszenicznego obniżone zostały z 213 3/8 ¢ za buszel pszenicy północnej Nr.1 na 209 7/8 ¢. Notowania kukurydzy w dostawach lipcowych w Chicago utrzymywały się 19 maja na poziomie 159 7/8 - 160 ¢ za buszel, nie wykazując zmian w porównaniu z notowaniami z przed tygodnia, po czym jednak spadły do 156 3/8 - 156 1/2 ¢ /26.V./.

JECZMIEN w Winnipeg, dostawy na lipiec, zwykłych z 117 3/4 na 119 1/2 - 119 5/8 ¢ w okresie 12 - 19 maja. W dniu 26 maja notowano 119 ¢ za buszel. Szacunki zbiorów pszenicy ozimej w Stanach Zjednoczonych zostały ponownie podwyższone. Wprowadzenie poważnych ograniczeń produkcji pszenicy w Stanach Zjednoczonych wydaje się rzeczą nieuniknioną.

MIĘSA: Konsumpcja mięsa w krajach kapitalistycznych wykazuje w poszczególnych przypadkach odmienne tendencje. W Australii, Kanadzie i Wielkiej Brytanii spodziewany jest w roku 1953 wzrost, natomiast w Nowej Zelandii, Stanach Zjednoczonych i Argentynie spodziewany jest spadek konsumpcji na głowę. W Danii według spisu inwentarza z kwietnia b.r. stan pogłowia trzody chlewnej wykazał 23%-owy wzrost w stosunku do stanu z tego samego miesiąca poprzedniego roku. Eksport mięsa wieprzowego z Danii w okresie 1 stycznia - 12 kwiecień zwiększył się o 33% w porównaniu z tym samym okresem 1952 r. Wielka Brytania zakupiła 70.573 tony bekonów i szynki, co stanowi 99% całego eksportu wieprzowiny z Danii. Styczniowy eksport mięsa wieprzowego z Holandii był o 36% wyższy niż przed rokiem. W kwietniu tygodniowe transporty bekona dla Anglii uległy zmniejszeniu w stosunku do transportów marcowych, które utrzymywały się na bardzo wysokim poziomie. Z przewidzianych kontraktów 35.000 ton, dostarczono już do Anglii 27.000 ton. Stan trzody chlewnej w Niemczech zachodnich w marcu b.r. wynosił 11.251 tys.sztuk, czyli o 9% mniej niż przed rokiem. Natomiast import trzody chlewnej i mięsa wieprzowego utrzymuje się w bieżącym roku na znacznie wyższym poziomie niż w roku ubiegłym. W Wielkiej Brytanii produkcja mięsa wieprzowego w pierwszych dwóch miesiącach b.r. wynosiła 34 tysiące ton, czyli o 11 tysięcy ton więcej niż przed rokiem. Produkcja bekonów i szynki zwiększyła się o 4 tysiące ton do 46 tysięcy ton. Import bekona w I kwartale b.r. był o 52% wyższy niż w roku 1952. Wzrosły również dostawy innych gatunków mięsa wieprzowego.

RYNEK CUKRU: Początek drugiej połowy maja przyniósł początkowo wzmocnienie tendencji na międzynarodowym rynku cukru. W tym czasie prawie cały rynek oczekiwał sfinalizowania przez Chile zakupu 110 tys. ton cukru surowego. z powyższym Peru oferowało 90 tys. ton cukru po 3,85 \$ za lb, Republika Dominikańska 50 tys. ton po 3,72 \$ za lb, zaś Kuba całą poszukiwaną ilość oferowała po 3,72 \$. Kiedy jednak okazało się, że Chile odroczyło zakup cukru, ceny spadły i w dniu 1 czerwca cukier surowy notowano na rynku światowym po 3,63 \$ za lb f.o.b. Kuba. dług doniesień z ostatniej chwili Chile zakupiło ponad około 30.000 tys. ton cukru kubańskiego. Produkcja cukru na Kubie do dnia 15 maja osiągnęła 5.528.153 sh ton surowego wobec 7.020.518 sh ton w tym samym czasie roku poprzedniego. Do dnia 16 maja Puerto Rico wyprodukowało 954.522 sh ton wobec 1.004.287 sh ton w roku ubiegłym.

RYNEK WĘGLA: Według oficjalnych danych Europejskiej Komisji podarzej O.N.Z. wydobycie węgla w całej Europie, nie licząc ZSRR, wyniosło w 1952 r. 598,4 mln ton, czyli 3,6% więcej niż w 1951 r. Zapasy węgla kamiennego w europejskich zachodnio-europejskich krajach produkujących węgiel wzrosły w 1952 r. o 8 mln ton, kształtując się o 3,5 mln ton ponad poziom normalny, oszacowany na 6,5 mln ton. Konsumcja węgla w europejskich krajach kapitalistycznych była w 1952 r. o 4 - 5% mniejsza niż w 1951 r. Deficyt finansowy N.C.B. wyniósł w roku ubiegłym w Anglii £ 8,1 mln wobec £ 1,8 mln w 1951 r. Zapasy węgla we Francji w Belgii nadal wzrastały w pierwszej połowie maja na wszystkich kopalniach. W kwietniu wydobycie węgla w Czechach zachodnich obniżyło się o 1 mln ton. Eksport węgla z USA wyniósł w I kwartale 1953 r. 3.572 tys. ton wobec 10.036 tys. ton o rok wcześniej.

RYNEK KAUCZUKU: Trwająca od 11 do 15 maja w Kopenhadze konferencja International Rubber Study Group zakończyła się kompletnym fiaskiem wskutek negatywnego stanowiska USA w związku z sankcją do anglo-indonezyjskiego projektu buforowych zapasów kauczuku naturalnego. Nie zaskoczyło to rynku, który zupełnie nie zareagował na tę wiadomość. Od 15 do 22 maja cena RSS Nr.1 /natychmiast/ utrzymywała się na poziomie nieco ponad 21d za lb. Według ostatnich szacunków światowa produkcja kauczuku naturalnego w I kwartale wyniosła 412,5 tys. long ton, a konsumpcja - 405 tys. long ton. Zapasy cywilne w dniu 31.III.b.r. wyniosły 772,5 tys. long ton. Kapitalistyczna produkcja kauczuku syntetycznego osiągnęła w I kwartale b.r. 238,8 tys. long ton, konsumpcja - 242,5 tys. long ton, a zapasy cywilne /na 31.III.b.r. - 135 tys. long ton. Amerykańskie firmy prywatne oferowały rządowi za 26 fabryk kauczuku syntetycznego 300 mln \$, co jest sumą o 25% niższą od kosztów budowy i uruchomienia tych zakładów.

RYNEK DRZEWNY: Na rynku zachodnio-niemieckim wprowadzane są w życie ograniczenia w zużyciu drewnianych podkładów kolejowych. W miejsce tych ostatnich stosowane będą na rok skalę podkłady żelazo-betonowe /6/7 ogólnego zużycia/. Tendencje te spowodowały znaczny spadek cen na

drewniane podkłady kolejowe w Niemczech zachodnich. W negocjacjach prowadzonych z tym krajem Szwajcarii nie udało się uzyskać kontyngentu importowego surowca tartaczanego. Na rynku angielskim miała miejsce dość znaczna obniżka cen /o £ 4 - 5 na 1 std/ na tarcicę kanadyjską z hemlocku. Rząd angielski wydał nowe specyfikacje na sprzedawane przez siebie pozostałe ilości zapasów N.S.R.

CELULOZOWO-PAPIERNICZY: Na rynku skardynawskim zaznacza się dalszy wzrost ożywienia. Oczekuje się, że sprzedaż w ciągu maja b.r. pozwoli ostatecznie wyjaśnić sytuację na rynku celulozowo-papierniczym. Na rynku angielskim sytuacja na odcinku miążgi drzewnej i celulozy pozostaje na ogół bez bardziej zasadniczych zmian. Na rynku papier-niczym natomiast zaznaczył się wzrost zapotrzebowania w związku z uroczystościami koronacyjnymi.

BAWEŁNY: Ostatnia dekada maja b.r. przyniosła wyraźne osłabienie tendencji na rynku bawełny amerykańskiej. W dniu 19 maja bawełnę Middling 15/16" notowano po 34,60 ¢ za lb, w tydzień później po 34,20 ¢ za lb w dostawach na tychmiastowych New York. W dniu 27 maja cena obniżyła się do poziomu 33,85 ¢ za lb a w dzień później podniosła się o 5 punktów. Niewątpliwie przyczyniają się do tego wiadomo-ści o dużej podaży bawełny amerykańskiej obecnie jak i w przyszłym sezonie. Obliczono, że remanenty baweł-ny amerykańskiej na koniec bieżącego sezonu wyniosą 5,75 mln bel wobec poprzednio szacowanych 5,3 mln bel i wobec 2,8 mln bel przed rokiem. Tak wysokie remanenty spowod-o-wane są wyjątkowo niskim eksportem, który od początku se-zonu do 12 maja wyniósł 2,5 mln bel wobec 5,0 mln bel w tym samym czasie roku ubiegłego. Identyczne tendencje obserwowano na rynku Aleksandryjskim, gdzie notowania uza-leżnione są ściśle od notowań giełdy nowojorskiej. W dniu 26 maja Karnak good notowano po 79,89 talarów za kantar, Ashmouni good po 64,99 talarów za kantar. Notowania na rynkach bawełnianych w Brazylii i Pakistanie nie wykazywa-ły żadnych zmian.

WEŁNY: W dniu 18-go maja zostały zakończone aukcje weł-ny w Nowej Zelandii serią sprzedaży w Wellington. Cen-y kształtowały się mocno przy dużym popycie. Również w Afryce Południowej z końcem maja zakończył się sezon weł-niany. W ostatnich dniach sprzedaży panowała tam lekka tendencja spadkowa. W Australii sezon wełniany jest w sta-dium końcowym. Wełna sprzedawana będzie jeszcze w czerwcu. W ostatniej serii aukcji australijskich w maju w Geelon panowała mocna tendencja. W Argentynie ogłoszono, że w okresie lipiec 1952 kwiecień 1953 sprzedano 195.000 ton wełny. Pozostałe nadwyżki eksportowe szacowane są na 60.000 do 65.000 ton. Od 14 maja Centralny Bank Argenty-ny zmienił kurs peso argentyńskiego w stosunku do funta szterlinga. Poprzedni kurs 17,5 peso za 1 funt został zmieniony na 14 peso za 1 £. Zarządzenie to jest bardzo niekorzystne dla przemysłu brytyjskiego ponieważ wchodzi w życie w okresie kiedy Wielka Brytania nie może już za-kupować wełnę w krajach Oceanii i będzie zmuszona sprzedawać wełnę argentyńską po wyższych cenach w okresie międzyaukcyjnym.

RYNEK ŻELAZA I STALI: Komitet Stali ECE z Genewy przewiduje, że w 1956 r. Europa Zachodnia winna wyeksportować na rynki pozaeuropejskie ok. 10,5 mln ton stali, a w r. 1957 ok. 11,9 mln ton. Wraz z otwarciem wspólnego rynku stali w ramach E.W.W. i S. weszło w życie szereg przenisów. Zgodnie z zarządzeniem Wysokiego Urzędu w dniu 20 maja br. zostały ogłoszone cenniki przez producentów stali Wspólnoty. Stal handlowa belgijska do strefy dolarowej i niedolarowej wzrosła w cenie na początku III dekady maja do 87 i 4.650 fr.belg. za tonę metryczną fabryki węgla. Ustawa o reprivatyzacji brytyjskiego przemysłu stalowego stała się ostatecznie prawem dnia 16 maja. Belgo-luksemburscy i zachodnio-niemieccy producenci stali krytykują fakt przystąpienia tych krajów do E.W.W. W północno-amerykańskim przemyśle stalowym zaistniała nownie realna groźba strajku.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: Londyńska giełda metalowa notowała cynę na początku III dekady maja £ 747 1/2 - 725 za tonę drugą "spot". Północno-amerykańska produkcja cyny, mimo stosunkowo wysokiego popytu, a dzięki niskim cenom tego metalu, pozostaje nadal na poziomie depresyjnym. Cynk był notowany w Londynie na początku III dekady maja £ 72 1/4 - 68 1/8 za tonę dż. z dostawą w maju br. Notowania miedzi na rynku północno-amerykańskim oscylowały na początku II dekady maja wokół 30 ¢ za lb, a cena miedzi chilijskiej utrzymała się na dotychczasowym poziomie 36,5 ¢ za lb basis Connecticut Valley. Notowania miedzi na londyńskiej giełdzie metalowej wykazały na przełomie II i III dekady maja tendencję rosnącą do £ 87,5 za tonę dż. z dostawą w maju, w ślad za czym uległy wyższe notowania tego metalu w Nowym Jorku do 13,5 ¢ za lb.

Zboża i okopowe

Rozwój kanadyjskiego eksportu zbóż

Kanadyjski minister handlu, przemawiając niedawno w tamtejszym parlamencie zwrócił szczególną uwagę na pomyślny rozwój eksportu zboża. Ogólny eksport zbóż, w tym również maki pszenicy, osiągnął w sezonie 1951/52 cyfrę 506 mln buszli t.j. poziom dotychczas nigdy nie notowany. W bieżącym sezonie poziom eksportu jest znacznie wyższy niż w sezonie ubiegłym. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, cyfry osiągnięte w dniu 31 lipca 1953 r. będą kształtować się znacznie powyżej rekordowego poziomu osiągniętego w poprzednim okresie.

Omawiając możliwości dostaw w pozostałym okresie bieżącego sezonu, minister zwrócił uwagę na fakt, że do 30 kwietnia 1953 r. Produkcenci sprzedali 573 mln buszli. Były to największe dostawy zboża na rynku krajowym jakie kiedykolwiek notowano w tym okresie.

Według najnowszych szacunków, nadwyżki rynkowe wszystkich zbóż ze wzrostu zbiorów 1952 r. wyniosły 964 mln buszli. Biorąc pod uwagę wzrost pojemności elewatorów i większą łatwość magazynowania w roku bieżącym ze względu na to, że ziarno jest suche, czynniki rządowe są zdania, że ilość zboża przejętego od farmerów w tym sezonie się osiągnie około 830 mln buszli. Oznaczałoby to wzrost o około 110 mln buszli w porównaniu z ilością zboża dostarczonego w 1951/52 r.

Według szacunków kanadyjskiego Urzędu Pszenicznego, ogólna ilość zboża dostarczonego przez farmerów - 830 mln buszli - zerowałaby 532 mln buszli pszenicy, 150 mln buszli jęczmienia, 140 mln buszli owsa, 18 mln buszli żyta i 10 mln buszli siemienia lnianego.

Oświadczenie kanadyjskiego ministra handlu, zawierające szczegóły, wydaje się być na czasie, gdyż usprawiedliwienie stanowisko zajęte przez Kanadę i inne kraje eksportujące w okresie rokowań w sprawie odnowienia Międzynarodowego Układu Pszenicznego.

Cena pszenicy na rynku krajowym ma być podwyższona w sezonie 1953/54 do 205 ¢ za buszel na bazie północnej Nr.1, stosownie do nowej maksymalnej ceny Międzynarodowego Układu Pszenicznego.

Corn Trade News, 19 - 21.V.1953 r.

Kwoty eksportowe nowego Międzynarodowego Układu

Pszenicznego

Zakładając, że kwoty importowe w ramach nowego układu zostaną zwiększone do 1.100.000 ton, z pominięciem Wielkiej Brytanii, Międzynarodowa Rada Pszeniczna przedłożyła następu-

jące stwierdzenie, podające przykładowo w jaki sposób zagwarantowane dostawy mogą być przystosowane do nowej sytuacji:

Ilości zadeklarowane przez kraje eksportujące

	w tonach metrycznych	w %
Australia	2.041.000	12,59
Kanada	6.804.000	41,98
Francja	10.000	0,06
Stany Zjednoczone	7.353.000	45,37
	<u>16.208.000</u>	<u>100,00</u>

plus przypuszczalne podwyżki
żądane przez kraje importer-
skie, uczestniczące w układzie 1.100.000

minus kwota brytyjska 4.819.000

przypuszczalna nowa cyfra 12.489.000

Przypuszczalna nowa kwota eksportowa w rozbiću
na poszczególne kraje na podstawie procentowego
ich udziału w nowym układzie /jak powyżej/

	w %	w tonach metrycznych
Australia	12,59	1.572.365
Kanada	41,98	5.242.882
Francja	0,06	7.494
Stany Zjednoczone	45,37	5.666.259
	<u>100,00</u>	<u>12.489.000</u>
	<u>=====</u>	<u>=====</u>

Jak z powyższego wynika, ogólne zagwarantowane dostawy w ramach nowego układu zmniejszyły się z 16.208.000 ton. Ilość ta rozdzielona proporcjonalnie do obrotów z Wielką Brytanią i jej koloniami w ramach układu w sezonie 1951/52, dawałaby następujące zmiany w zadeklarowanych kwotach eksportowych:

	ilości zadeklarowane	ewentualna obniżka	pozostała
Australia	2.041.000	751.238	1.289.762
Kanada	6.804.000	2.618.176	4.185.824
Francja	10.000	-	10.000
Stany Zjednoczone	7.353.000	349.586	7.003.414
	<u>16.208.000</u>	<u>3.719.000</u>	<u>12.489.000</u>
	<u>=====</u>	<u>=====</u>	<u>=====</u>

Przegląd bieżącej sytuacji na kapitalistycznych

rynkach zbożowych

America

Podczas gdy pszenica z dostawą natychmiastową na rynku amerykańskim miała naogół mocną tendencję w okresie tygodnia upływającego 16 maja, to w transakcjach terminowych zniżkowało ona o 1 1/2 - 2 g na buszlu. Spadek notowań spowodowany był dalszą podwyżką szacunków zbiorów pszenicy ozimej w Stanach Zjednoczonych oraz pomyślniejszymi perspektywami zbiorów pszenicy jarej. Interesowanie wykazywane przez nabywców zagranicznych na chica-gowskim rynku terminowym było bardzo słabe. Fewne ilości zakupi-ły w tym okresie Włochy i Jugosławie.

Obroty na rynku kanadyjskim były dość znaczne. Wielka liczba kupców zakupiła większe ilości w ramach układu pszenicznego, a 13.6 na czerwiec po £ 27/15/- za tonę c.i.f. Holandia zakupi-ła 13.000 ton Manitoby w ramach układu.

Departament Rolnictwa Stanów Zjednoczonych oszacował na 1 maja zbiór pszenicy ozimej w 1953 r. na 729.884.000 buszli t.j. 16 mln buszli więcej niż wynosiły szacunki kwietnio-owe. Zbiór zeszłoroczny wynosił 1.053.000.000 buszli. Perspek-tywy zbiorów pszenicy jarej wykazywały również w ostatnich ty-godniach poprawę.

Przyjmując, że zbiór pszenicy jarej będzie przeciętny, w wysokości około 285 mln buszli, ogólny zbiór pszenicy w Sta-nach Zjednoczonych wyniesie w przybliżeniu 1.014 mln buszli. Na dodanie przewidywanego remanentu na dzień 30 czerwca - 550 mln buszli - ogólna podaż w rozmiarach 1.564 mln buszli byłaby nieco większa niż w bieżącym sezonie.

Perspektywy te wywołały duże zaniepokojenie czynników rządowych. Oficjalne komunikaty stwierdzają, że wprowadzenie przed się obszaru uprawy i kontroli rynku w przyszłym sezonie będzie 1 lipcem, ale koła rządowe są zdania, że nie należy ocze-kiwać takiego pogorszenia perspektyw zbiorów w okresie czerwca, ale wprowadzenie ograniczeń w sezonie 1953/54 okazało się zbędne.

W chica-gowskich sferach handlowych wyrażane są przypusz-czenia, że rząd może wezwać farmerów do obniżenia o 30% obszaru uprawy pszenicy jarej w przyszłym sezonie. W wypadku odrzuce-nia tego programu, ceny gwarancyjne mogą ulec obniżce z 90% pa-rytetu do 50% parytetu, co stawiałoby pod znakiem zapytania wprowadzenie całego systemu oddawania pszenicy pod zastaw i mogło-by doprowadzić do powstania w pełni wolnego rynku pszenicy, na którym podaż nie byłaby sztucznie regulowana.

Wszystko wskazuje na to, że albo ceny gwarancyjne w Sta-nach Zjednoczonych zostaną poważnie zredukowane, albo też sil-nie ograniczony zostanie obszar uprawy.

Łoła handlowe w Argentynie są zdania, że obszar uprawy pszenicy w nowym sezonie ulegnie co najwyżej nieznacznemu zwięk-szeniu, a to z uwagi na brak rąk do pracy.

W głównych obszarach produkcyjnych pszenicy w Australii odczuwany jest brak opadów.

Zbiory pszenicy w Iraku i Północnej Afryce zapowiadają się pomyślnie z wyjątkiem południowej i środkowej części.

Deszcze w zachodniej Europie wpłynęły na poprawę stanu upraw pszenicy jarej, podczas gdy zbiór ozimej rokuje dobrze nadzieje. We Francji oczekuje się dobrego zbioru a perspektywy we Włoszech i Hiszpanii uległy ostatnio poprawie.

Kukurydza

Tydzień kończący się 16 maja przyniósł mocniejsze tendencje na amerykańskim rynku kukurydzy. Transakcje eksportowe zawierane były w przeciętnych rozmiarach, głównie na rachunek Wielkiej Brytanii. Za dostawy w początkach czerwca Londyn płacił £ 28/17/6 za tonę.

Zwiększył się popyt na kukurydzę argentyńską, której na nie wykazywała zmian. Za dostawy w maju/czerwcu i sierpniu wzniesiu płacono na rynku brytyjskim £ 29 za tonę.

Popyt na kukurydzę na innych rynkach zachodnio-europejskich był słabszy. Podobnie jak i na rynku brytyjskim zainteresowanie koncentrowało się na dostawach krótkoterminowych.

Zapasy kukurydzy w posiadaniu farmerów amerykańskich wynosiły w dniu 1 kwietnia 1.466 mln buszli w porównaniu z 1.068 mln buszli w roku ubiegłym, czyli wzrosły o około 400 mln buszli.

Podaż kukurydzy w dostawie natychmiastowej na rynku amerykańskim jest mała, co nie pozostaje bez wpływu na rynek europejski. Ceny eksportowe kukurydzy amerykańskiej i argentyńskiej są obecnie najmniej więcej jednakowym poziomie, po raz pierwszy od dłuższego czasu. Główną różnicę stanowi to, że łatwiej uzyskać dostawy z krótkim terminem na rynku amerykańskim. Kukurydza argentyńska jest bardziej atrakcyjna, gdyż jej koszt jest zazwyczaj dobra i można ją nabyć za niższą cenę.

Istnieją przypuszczenia, że rząd argentyński, który ma monopol eksportu, celowo zaniża szacunki zbiorów. Zdaniem niektórych nieoficjalnych zbiorów kukurydzy jest w rzeczywistości o 800.000 ton większy niż wynoszą urzędowe szacunki.

W pasie uprawy kukurydzy w Stanach Zjednoczonych opad były na wiosnę obfite i zasiewy przebiegają naogół pomyślnie. Oczekuje się spadku powierzchni uprawy w tym roku do 81.750.000 akrów, wobec 82.658.000 akrów w roku ubiegłym. W okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających wybuch wojny obszar uprawy kukurydzy w Stanach Zjednoczonych wynosił przeciętnie 97.000.000 akrów. Pomimo znacznego spadku obszaru uprawy poziom produkcji jest obecnie wyższy wskutek lepszych plonów.

Jęczmień

Popyt skoncentrowany był ponownie głównie na jęczmień kanadyjskim i obroty były dość ożywione. Za szybkie dostawy płacono w dalszym ciągu premia. Nabywcy wykazują większe zainteresowanie dostawami z późniejszym terminem, które można po niższej cenie. Za ładunek w drodze jęczmienia kanadyjskiego.

skiego na peszę Nr.1 płacono £ 29/5/- za tonę c.i.f. Za dostawy
r drugiej połowie lipca rynek brytyjski płacił £ 26 za tonę
c.i.f. Tendencja cen przy końcu tygodnia była mocna zarówno na
rynku brytyjskim jak i w Winnipeg.

06/3 Ceny jęczmienia irackiego podniosły się w ciągu tygodnia
o 6/3 na tonie. Kraje położone na kontynencie wykazują większe
zainteresowanie jęczmieniem irackim aniżeli Wielka Brytania,
choć cena jego jest znacznie niższa niż kanadyjskiego. Londyn
płacił za dostawy w czerwcu/lipcu £ 21/12/6 za tonę c.i.f.
Jęczmień syryjski oferowany jest po cenach znacznie niższych
niż inne gatunki, brak jednak popytu.

Według najnowszych doniesień tegoroczny zbiór jęczmienia
w Iraku zapowiada się pomyślnie i oczekuje się, że nadwyżki
eksportowe wyniosą 600.000 ton, t.j. w przybliżeniu tyle samo
co nadwyżki Argentyny w bieżącym sezonie. Podczas gdy Argenty-
na zajmuje stanowisko wyczekujące i wstrzymuje się ze sprzedażą
swoich nadwyżek, duże ilości jęczmienia irackiego zostały zakon-
traktowane przez importerów zagranicznych. Irak stał się w okre-
sie powojennym jednym z głównych eksporterów jęczmienia na świe-
cie, wskutek całej serii udanych zbiorów.

Oczekuje się również nadwyżek z nowych zbiorów północno-
afrykańskich, które wkrótce się rozpoczną. Francja jest głów-
nym rynkiem zbytu dla jęczmienia północno-afrykańskiego.

Obszar zasiewu jęczmienia w Kanadzie będzie przypuszczal-
nie odpowiadał resztorocznemu, jednakowoż gleba posiada mniejszy
zapas wilgoci i dlatego pożądane są dalsze deszcze. W ubiegłym
sezonie rekordowe wyniki osiągnięte zostały wskutek wyjątkowo
pomyślnych warunków atmosferycznych.

Rynek owsa był mało ożywiony i ceny australijskiego nie
wykazywały większych zmian w porównaniu z cenami poprzedniego
sezonu. Dostawy na maj/czerwiec, w workach, oferowane były
po £ 23/10/- za tonę c.i.f. porty europejskie.

Możliwość ograniczenia importu owsa kanadyjskiego przez
Zjednoczonych stanowi główny ośrodek zainteresowań
północno-amerykańskich kół rynkowych. Istnieją przypuszczenia,
że krótko eksportowa dla Kanady ustalana będzie na bazie procen-
towej w stosunku do zbiorów w Stanach, które w roku ubiegłym
wyniosły 1.300 mln buszli. Import owsa kanadyjskiego do Stanów
Zjednoczonych w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy bieżą-
cego sezonu nie osiągnął rekordową cyfrę około 50 mln buszli. W po-
staniu ze zbiorem amerykańskim jest to ilość stosunkowo nie-
wielka, szczególnie jeśli się weźmie pod uwagę, że konsumpcja w
Zjednoczonych wyniosła 1.095 mln buszli. W wypadku ograniczenia
zbytu w Stanach Zjednoczonych, Kanada sta-
łaby wobec poważnych trudności.

Wg Corn Trade News, 19 i 20.V.1953 r.

Światowy zbiór ziemniaków niższy niż przed wojną

Departament rolnictwa Stanów Zjednoczonych oszacował
zbiór ziemniaków w sezonie 1952/53 na 8 mld buszli na podsta-
wie danych dotyczących 70 krajów, które są poważnymi producen-

tami. Oznacza to niewielki wzrost w stosunku do zbiorów przed-
przednim sezonie. W porównaniu z przeciętnym zbiorem przed-
jennym wynoszącym 8,4 mln buszli spadek wynosi 4%. Szacunki
powyższe dla sezonu 1952/53 obejmują również niektóre kraje
półkuli, w których zbiór nie został jeszcze zakończ-
ny. Wzrost produkcji wykazują następujące kraje /w procentach
w stosunku do poprzedniego sezonu/: Kanada 18, Norwegia 10,
Holandia i Belgia 10, Stany Zjednoczone i Szwecja 2 - 4, Portugalia
miast we Francji nastąpił spadek o 7%, Włoszech o 6, Portugalii
20, Jugosławii 31, Niemczech zachodnich 4.

Brak dotychczas ostatecznych danych dotyczących zbiorów
na południowej półkuli, jednakowoż sytuacja w Argentynie,
le i Nowej Zelandii przedstawia się naogół pomyślnie.

Ernährungsdienst 16.V.1953 r.

Żwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Wiadomości z rynku mięsa

Konsumpcja mięsa na głowę w krajach kapitalistycznych wykazuje w bieżącym roku odmienne tendencje w poszczególnych krajach. W Australii, Kanadzie i Wielkiej Brytanii spodziewany jest wzrost konsumpcji, natomiast w Nowej Zelandii, Stanach Zjednoczonych i Argentynie spożycie mięsa na głowę będzie przypuszczalnie mniejsze. W Australii konsumpcja mięsa na głowę znacznie spadła w sezonie 1951/52 z powodu małej podaży wołowiny na rynku krajowym. Skutkiem tego konsumpcja wołowiny zmniejszyła się o 21 lb na głowę utrzymując się na poziomie 123 lb czyli o 21 lb więcej niż przed wojną. Produkcja mięsa wołowego przekroczyła się w bieżącym sezonie lecz znacznie większe niż w poprzednim przeznaczono na konserwy, utrzymując prawie niezmienioną na poziomie eksportu tak, że w drugiej połowie roku 1952 konsumpcja mięsa na głowę była o 6 lb mniejsza niż w pierwszej połowie poprzedniego sezonu. Zmniejszenie konsumpcji wołowiny skompensowane zostało z nadmiarem większym spożyciem baraniny co podniosło ogólną konsumpcję mięsa na głowę o 4 lb do 103,8 lb /w drugiej połowie 1952/.

W Kanadzie konsumpcja mięsa osiągnęła w roku 1952 poziom konsumpcji o 5 lb więcej niż przed wojną. W roku 1953 poziom konsumpcji przypuszczalnie wzrośnie gdyż spadek cen mięsa powinien wpłynąć na zwiększenie konsumpcji szczególnie mięsa wołowego.

Zwiększenie zaopatrzenia Wielkiej Brytanii w mięso stanowiące podstawę racji żywnościowych pozwala przypuszczać, że konsumpcja mięsa na głowę ludności podniesie się. W pierwszym kwartale b.r. import mięsa był o 31% większy niż w 1952, lecz o 15% mniejszy niż przed wojną. Zaopatrzenie Wielkiej Brytanii w mięso w I kwartale b.r. przedstawia poniższa tabela:

	1938	1952	1953
	w tysiącach ton		
wołowina	140	30	69
baranina	89	83	88
konina i szynki	96	59	89
inne mięso wieprz.	16	3	12
konina w puszkach	/	7	9
inne mięso w puszkach	15		
pozostałe	14	46	32
razem	370	239	313

W Nowej Zelandii konsumpcja mięsa na głowę w sezonie 1952/53 wyniesie przypuszczalnie 230 lb czyli o 8 lb mniej niż w poprzednim sezonie. Na obniżenie ogólnej konsumpcji mięsa nie przede wszystkim spadek konsumpcji o 6 lb wołowiny i o 1 lb wieprzowiny. Zwiększy się jednak spożycie baraniny.

W Stanach Zjednoczonych w roku 1952 konsumpcja mięsa na głowę wzrastała, w czym spożycie mięsa wołowego zwiększyło się o 6 lb. W bieżącym roku jednak konsumpcja mięsa w Stanach Zjednoczonych prawdopodobnie obniży się do 141 lb na głowę a więc będzie mniejsza o 3 lb w stosunku do poprzedniego roku. Konsumpcja wołowiny na 1 mieszkańca obliczana jest na 68 lb a mięsa wieprzowego na 72 lb czyli o 1,3 lb więcej niż przed rokiem.

Światowe pogłowie bydła rogatego /bez ZSRR/ zostało ocenione przez amerykańskie Foreign Agriculture Service na 645.000 sztuk w bieżącym roku. Stanowi to rekordową ilość w stosunku do lat przedwojennych jak i powojennych. Zgodnie z tym szacunkiem ilość bydła na świecie będzie w roku 1953 o 2% większa niż przed rokiem a o 14% wyższa niż średnio w latach powojennych 1940. Stan pogłowia bydła na świecie wykazuje w latach powojennych stały wzrost. Duże zapotrzebowanie na mięso wołowe i rosnące w związku z tym zyski z hodowli zachęcają rolników do zwiększenia ilości hodowanych zwierząt. Największy wzrost stanu bydła od czasu II-ej wojny światowej wystąpił w Afryce gdzie zwiększył się o 47%. W Ameryce Północnej wzrósł o 32% a w Ameryce Południowej o 32%.

R y n e k w i e p r z o w i n y: W Danii według stanu z kwietnia b.r. pogłowie trzody chlewnej wynoszące 3.902 tysiące sztuk było nieznacznie większe niż w lutym a o 23% większe niż przed rokiem. Eksport mięsa wieprzowego z Danii od 1 stycznia b.r. do 12 kwietnia wynoszący 71.624 tony był o 2% większy niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Prawie 70% łącznym odbiorcą była Wielka Brytania, która zakupiła małe ilości bеконów i szynki. Inni odbiorcy otrzymali jedynie niewielkie ilości. W porównaniu z ubiegłym rokiem udział Wielkiej Brytanii zwiększył się z 90 do 99%. Niemcy zachodnie, które w poprzednim roku importowały 218 ton w roku bieżącym zakupiły 530 ton.

Holandia eksportowała w styczniu 5.353 tony wieprzowiny z czego 4.995 do Wielkiej Brytanii. Eksport jej zwiększył się o 36% w stosunku do roku poprzedniego a przeszło trzykrotnie w stosunku do 1938. Tygodniowe wysyłki bекonu z Holandii były w kwietniu mniejsze niż w połowie marca, kiedy osiągnęły najwyższy do wysoki poziom. Od momentu zawarcia kontraktu z Wielką Brytanią do końca kwietnia Holandia dostarczyła 27.000 ton, przewidzianych kontraktem 35.000 ton.

Stan trzody chlewnej w Niemczech zachodnich wynosił w marcu 1953 11.251 tysięcy sztuk czyli o 9% mniej niż przed rokiem. Natomiast import żywej trzody chlewnej i mięsa wieprzowego jest w bieżącym roku znacznie większy niż w tym samym okresie 1952. W okresie styczeń - luty 1952 Niemcy zachodni nie sprowadzali zupełnie trzody chlewnej a w bieżącym roku zakupiły w tym czasie 18.823 sztuki w czym w Jugosławii 1.000 sztuk, na Węgrzech 6.343 sztuki, a w Danii 4.657 sztuk. W mięsie wieprzowym zwiększyły się w omawianym okresie z 2.514 ton w 1952 do 6.527 ton w 1953. Wzrost ten spowodowany

Jest głównie zwiększeniem transportów z USA, które osiągnęły rekord 3.663 ton w porównaniu z 1.371 ton o rok wcześniej. Dostawy z Belgii wynoszące w 1952 44 tony wzrosły w 1953 do 590 ton a import wieprzowiny z Danii wzrósł z 2 ton do 422 ton. W Stanach Zjednoczonych produkcja mięsa wieprzowego zwiększyła się nieznacznie w roku 1952 z 5.126 tys. ton do 5.170 tys. ton. Konsumpcja mięsa wieprzowego na głowę ludności wykazywała wzrost. Wynosiła ona 71,9 lb. W pierwszych dwóch miesiącach b.r. produkcja mięsa wieprzowego w USA zmniejszyła się o 13% w porównaniu z rokiem poprzednim. Kontrolowany ubój trzody chlewnej w tych dwóch miesiącach b.r. był o 14% mniejszy z powodu obniżenia ilości trzody chlewnej dostarczanej na ubój a także obniżenia wagi rzeźnej bitych zwierząt.

Produkcja mięsa wieprzowego w Kanadzie wynosiła w roku 1952 502,9 tys. ton, import 2,1 tys. ton, eksport 5,6 tys. ton. Na konserwy przeznaczono 85,2 tys. ton. Konsumpcja cywilna wynosiła w roku 1952 400,8 tys. ton.

W Wielkiej Brytanii produkcja mięsa wieprzowego w pierwszych dwóch miesiącach bieżącego roku wynosiła 34 tysiące ton czyli o 11 tysięcy ton więcej niż przed rokiem. Wzrosła również produkcja bekonów i szynek. Osiągnęła ona poziom 46,2 tysięcy ton przekraczając o 4,1 tys. ton poziom produkcji w poprzednim roku. Import bekonu w pierwszym kwartale 1953 był o 52% wyższy niż przed rokiem. Wynosił on 89.222 tony. Największym dostawcą bekonu do Anglii była Dania, która wysłała 56.152 tony, oraz Holandia eksportująca 16.893 tony. Mniejsze ilości nadeszły z Irlandii 1.279 ton, Szwecji 1.345 ton i Unia Południowo-Afrykańska 307 ton. W porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się dostawy ze wszystkich źródeł.

Bardzo znacznie wzrósł import mięsa wieprzowego /nie licząc bekonu/ w pierwszych dwóch miesiącach 1953. W porównaniu z poprzednim rokiem zwiększył się on z 2.500 ton do 11.200 ton. Największym dostawcą była Nowa Zelandia, która w poprzednim roku nie dostarczała w tym okresie wieprzowiny do Wielkiej Brytanii. Nadeszła ona 5.009 ton. Bardzo znacznie zwiększyły się również dostawy z Danii, która w odpowiednim okresie poprzedniego roku eksportowała do Anglii tylko nieznaczne ilości wieprzowiny. W pierwszych dwóch miesiącach b.r. Dania dostarczyła 4.954 tony.

Wiadomości z rynku artykułów mleczarskich

Według ostatnich danych cyfrowych, produkcja mleka w państwach europejskich krajach Europy zachodniej wykazuje znaczny wzrost. Ponad poziom poprzedniego roku. W obecnym okresie produkcja mleka osiąga obecnie najwyższy poziom w sezonie. W Wielkiej Brytanii 5%-owe zwiększenie produkcji mleka umożliwiło produkcję sera i mleka skondensowanego. Natomiast w Danii i Holandii nadwyżki w produkcji mleka użytkowane zostały na zwiększenie produkcji masła, chociaż produkcja serów nie wzrosła. W pierwszym kwartale b.r. produkcja mleka w Danii zwiększyła się o 15% do 714.500 cwt. W Holandii w pierwszych czterech miesiącach roku produkcja masła zwiększyła się o 18% do 298,5 tys. cwt. W Irlandii wyprodukowano

mniej masła niż w ubiegłym roku, chociaż w marcu wystąpiła pewna poprawa i produkcja wykazała wzrost. W pierwszym kwartale b.r. produkcja masła w Irlandii była o 2.123 cwt mniejsza niż przed rokiem i wynosiła ona 5.937 cwt. Trzy końce marca pasy masła na składach wynosiły 15.949 cwt, czyli znacznie mniej niż o rok wcześniej. W Nowej Zelandii występuje obecnie sezonowy spadek produkcji, które obniżyła się poniżej poziomu poprzedniego roku. W Australii eksport i produkcja serów i masła utrzymała się na wyższym poziomie niż w ubiegłym roku.

Znaczny wzrost produkcji masła i serów zanotowano w Kanadzie. Skutkiem zwiększonej produkcji w pierwszym kwartale roku, stan zapasów na składach podwyższył się, szczególnie jeżeli chodzi o masło. Produkcja masła wzrosła w omawianym kwartale o 24%, a sera cheddar o 20%. Wynosiła ona odpowiednio 302 i 44 tys. cwt. Cena masła ma być w ciągu następnych dwóch lat subsydiowana na poziomie 58 ¢ za lb.

W Stanach Zjednoczonych od 1 kwietnia wszedł w życie nowy system subsydiowania i skupu masła, sera i mleka w proszku. Z ilości 143 mln lbs masła skupionego po cenach gwarancyjnych w sezonie 1952-53 75 mln lbs zostało ofiarowane instytucjom charytatywnym a 50 mln zaoferowano amerykańskim siłom zbrojnym po cenach konkurencyjnych w stosunku do margaryny. W sezonie 1952/53 skupione zostało 76 mln lbs masła, a mleka w proszku 212 mln lbs.

Produkcja jaj w Wielkiej Brytanii osiągnęła najwyższy poziom w połowie kwietnia. Stacje Skupu zakupiły w pierwszym kwartale b.r. 102 mln tuzinów jaj czyli o 7% więcej niż w poprzednim roku. Ceny detaliczne w większości ośrodków kontrolowanych wykazywały niewielkie zmiany w stosunku do okresu poprzednich cen, kiedy cena tuzina jaj krajowych typu A wynosiła 4s 6d. Ceny płacone producentom w końcu kwietnia wahały się około 4s za tuzin. Ministerstwo Wyżywienia zakupiło 6.500.000 tuzinów jaj głównie przed Wielkanocą po cenie gwarantowanej 9d za tuzin. Jaja te zostaną przechowane w chłodniach i sprzedane na rynku krajowym w okresach mniejszej podaży.

Marcowy spis inwentarza wykazał znaczny wzrost ilości kur. Ilość ptaków starszych niż 6-cio miesięczne podniosła się z 33.412.000 w 1952 do 34.048.000 w 1953. Wzrost ilości kur młodszych niż 6-cio miesięczne wynosił 1.426.000. Stan ich wynosił 16.601.000 sztuk. Wnioskując ze wzrostu ilości kur można przypuszczać, że w jesieni produkcja jaj w Wielkiej Brytanii będzie znacznie większa niż jesienią 1952.

W pierwszym kwartale 1953 import jaj do Wielkiej Brytanii zwiększył się o 2% w stosunku do poprzedniego roku. Wyniósł on 39.504 tysiące tuzinów. Zwiększenie dostaw z krajów Imperium pokryło z nadwyżką straty spowodowane spadkiem importu jaj duńskich. Większe ilości jaj mrożonych sprowadzono z Australii i Chin. Import jaj w skorupkach do Anglii w pierwszym kwartale b.r. przedstawia poniższa tabela:

	1938	1952 w tys. tuz.	1953
Dania	23.989	29.849	27.656
Holandia	5.536	5.031	6.384
Australia	941	3.373	4.317
Państwa Afrykańskie	-	313	547
Inne	32.624	22	-
Import jaj w skorupkach do Szwajcarii	63.090	38.588	39.504

Import jaj w skorupkach do Szwajcarii był w pierwszym kwartale b.r. o 23% większy niż przed rokiem, lecz nie osiągnął poziomu przedwojennego. Dania i Holandia utrzymały się na charakterze największych dostawców. Poniższa tabela przedstawia szczegółowo import jaj do Szwajcarii według dostawców.

	1938	1952 I kwartał w cwt.	1953
Dania	329	1.051	1.196
Holandia	511	1.178	1.150
Szwecja	-	104	732
Norwegia	385	19	218
Belgia	105	391	194
Australia	1.830	115	142
Inne	-	45	127
Import jaj do Szwajcarii	1.181	334	569
Import jaj w skorupkach do Niemiec	4.487	3.638	4.386

W pierwszych dwóch miesiącach b.r. import jaj w skorupkach do Niemiec zachodnich przewyższał dostawy z tego samego okresu poprzedniego roku o 10%. Do tego wzrostu w największej mierze przyczynił się import z Holandii, która jest największym dostawcą jaj na nasz rynek zachodnio-niemiecki. Bardzo znacznie zmniejszyły się również transporty jaj z Norwegii. Dania i Szwecja zmniejszyły dostawy. Szczegóły dotyczące pochodzenia jaj sprowadzonych do Niemiec zachodnich podaje poniższa tabela:

	1938	1952 I kwartał w tys. tuz.	1953
Holandia	4.988	14.196	18.241
Dania	5.174	5.675	3.617
Szwecja	566	3.678	3.128
Norwegia	360	541	1.102
Belgia	1.553	145	241
Australia	-	36	131
Inne	1.847	6	87
Import jaj do Niemiec zachodnich	8.156	345	479
Export jaj z Holandii	22.644	24.622	27.026

Export jaj z Holandii w styczniu przekroczył o 20% eksport poprzedniego roku. Najbardziej wpłynęły na

jego wzrost dostawy do Włoch. Niemcy zachodnie pozostały nadal najlepszym rynkiem zbytu na jaja holenderskie. Z ogólnej ilości 14.112 tysięcy tuzinów jaj wywiezionych z Holandii w styczniu, Niemcy zachodnie otrzymały 9.021 tys. tuzinów, Francja 1.782 tys. tuzinów, Włochy 2.367 tys. tuzinów, Wielka Brytania nieznaczne ilości a inne kraje resztę.

Ekspert jaj z Danii w okresie od 1 stycznia 1953 do 1 kwietnia b.r. wykazał spadek o 7% w stosunku do poprzedniego roku. Zmniejszyły się dostawy do wazystkich wazniejszych odbiorców. Ogólny spadek wywozu złagodzony został przez Niemców na nowy rynek zbytu - amerykańską armię okupacyjną w Niemczech zachodnich, która zakupiła 3.548 tys. tuzinów jaj. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe rozbitcie geograficzne eksportu jaj z Danii:

	1938	1952	1953
		1 styczeń - 12 kwiecień	do 1 kwietnia
		w tys. cwt	
Wielka Brytania	25.805	34.534	31.496
Niemcy zachodnie	8.490	7.495	4.187
USA	x	-	3.548
Szwajcaria	858	1.145	1.076
Inne	32	933	591
Razem	35.185	44.107	40.898

x/ zawarte w pozycji inne.

/Wg The Intelligence Bulletin maj, The Meat Trades Journal - maj/

Skóry surowe

Wiadomości z kapitalistycznego rynku

skór surowych

Według wiadomości z Buenos Aires, tamtejszy rynek skór pozostaje charakterystyczny się w maju wyraźnym ożywieniem, przy miesięcznym niewielkiej podaży surowca, która w drugiej połowie miesiąca uległa zwiększeniu i IAPI prawie codziennie w tym okresie oferował na sprzedaż skóry surowe w zwiększonych partiach. Według obliczeń kół handlowych w pierwszych czterech miesiącach b.r. Argentyna eksportowała 3.120 tys. sztuk skór przeciwko 2.220 tys. sztuk w rok wcześniej, czyli o przeszło 40% więcej. Ogólnie panuje przekonanie, że w najbliższych miesiącach zapadunki zmniejszą się. Ostatnie tendencje cen były nieznaczne i obserwowana ogólna wyżka cen i tak np. w okresie od połowy maja do dn. 22.V. extremes rejects zwykowo- by w cenie o 5% a cow rejects o 2%.

Wyniki sprzedaży ogłoszone przez IAPI z dnia 22-go maja przedstawiają się następująco: /ceny prywatnych załadowców peso za 100 kg fob/:

	kraj przeznaczenia	ilość szt.	cena
kolowa	Holandia	4.000	243,19
kolowe rejects	W. Brytania	1.409	323,96
kolowe rejects	" "	3.300	254,98
kolowe rejects	" "	1.800	339,00
kolowe rejects	Niemcy zachodnie	5.600	237,18
kolowe rejects	Szwajcaria	1.114	225,16
kolowe rejects	"	1.894	211,77
kolowe rejects	Węgry	6.897	367,48-370,00
kolowe rejects		26.014	
kolowe rejects		=====	

W drugim tygodniu maja zwiększyło się zaoferowanie skór brazylijskich ze względu na zmianę eksportowego kursu waluty. Porterom skór z Rio de Janeiro rząd brazylijski zezwolił na wywoz, surowych sprzedawać na wolnym rynku 30% uzyski- z eksportowych. dewiz zagranicznych, co umożliwi im obniżenie cen. Rezultatów tej polityki jeszcze nie widać, lecz kół handlowe wyrażają nadzieję, że wkrótce po okresie do- zastoju i niepewności sytuacja w dziedzinie bra- zyljskiego eksportu skór surowych się wyjaśni. W połowie ma- można było większe ilości skór brazylijskich po ce- zbliżonych już do notowań światowych.

W przeciwieństwie do ożywienia rynku w Buenos Aires, w cząściowego w Rio de Janeiro, rynek w Montevideo nie wy-

kazywał w pierwszych trzech tygodniach maja większych zmian. Popyt ze strony zagranicy był niewielki. Około 1000 szt. "Tyriforifico nacional cows" zakupiła w pierwszej dekadzie maja Szwecja płacąc po 52 zł za kg fob. 7a skóry wołowe zamówiono za kg. W drugiej dekadzie maja Niemcy zach. zakupiły na rynku urugwajskim 3.000 "cow rejects" płacąc 47 zł za kg.fob.

Na rynku amerykańskim tendencje są nadal mocne i wykazujące w ostatnich dniach maja powtórnie lekkie wzmocnienie rynku. W dn.26.V. wołowe lekkie krajowe 48/52 lbs uzyskiwały w sprzedaży 18 1/2 - 19 zł za lb, a ciężkie 15 1/2 - 16 zł za lb. spot, czyli o 1/2 zł więcej niż w tygodniu poprzednim. Przyczyną powyższego należy szukać w znacznym zapotrzebowaniu eksporterów, którzy liczą obecnie na większe dostawy do Europy zachodniej, a w pierwszym rzędzie do W.Brytanii. Z drugiej jednak strony podaż skór bydlęcych jest obecnie w USA wyjątkowo duża i osłabienia rynku spodziewają się zainteresowane koła handlowe.

W kwietniu b.r. ubój wyniósł 1.041 tys. sztuk bydła, czyli o 350 tys. sztuk więcej niż o rok wcześniej. Fragmentaryczne dane za maj świadczą, że rozmiary uboju i w tym miesiącu nie będą mniejsze. Niezależnie od powyższego jednak produkcja skóry podszwowej w Stanach Zjednoczonych kształtuje się obecnie na nieco wyższym poziomie niż o rok wcześniej. Wzrost produkcji nie jest jednak znaczny i ogólnie biorąc kształtuje się ona na poziomie o 48% niższym niż w 1947 r. i o 34% niższym niż w 1948 r.

Aukcje skór surowych w Paryżu jakie odbyły się w pierwszym tygodniu maja wykazały spadek notowań z wyjątkiem skór cielęcych. Skóry wołowe zniżkowały w cenie od 6,5% do 17% w zależności od gatunku w stosunku do poziomu cen z aukcji kwietniowych. Najsilniej obniżyły się ceny wołowych ciężkich o 17 fr.fr. na kg. Notowania skór krowich obniżyły się od 5 do 10%. Obroty były umiarkowane.

Sądząc z kształtowania się wskaźnika cen hurtowych skór surowych obliczanego co tydzień przez brytyjską "United Tanned Leather Federation", należy stwierdzić, że maj przyniósł nieznaczne osłabienie tendencji na rynku brytyjskim. Wskaźnik cen skór wołowych od 20 kwietnia do 20 maja obniżył się o 4,5%, skór krowich o 11,5% natomiast ceny skór cielęcych zwykłych o 15,5%.

W stosunku do poziomu cen z czerwca 1950 r. ceny skór wołowych importowanych i krajowych były w dn.19.V. o 3% niższe, lekkich i skór wołowych o 24% wyższe, skór krowich o 1% wyższe, a skór cielęcych o 56% wyższe.

/Wg Reutersa i The Leather World 21.V.53/

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Cukier

W trzeciej dekadzie maja tendencja w odniesieniu do światowych kontraktów terminowych wzmocniła się w związku ze zwiększonym popytem. W dniu 20 maja cena cukru surowego w kontraktach światowych utrzymana była na poziomie 3,75 ¢ za lb fob Kuba. W tym samym dniu Egipt zakontraktował 120.000 ton cukru z Formozy w ramach umowy kompensacyjnej w zamian za dostawę. Dostawa nastąpi w ciągu najbliższych dwóch lat. W dniu 22 kwietnia sprzedawcy kubańscy żądali już 3,77 ¢ za lb w związku z pogłoskami, że Chile ma zakontraktować 110.000 ton cukru w okresie dostawy w okresie czerwiec - listopad. Przez kilka dni międzynarodowy rynek cukru był pod znakiem oczekiwania sfinalizowania przez Chile wyżej wspomnianego zakupu. W dniu 26 maja tendencja na rynku osłabła w związku z wycofaniem przez Chile zapotrzebowania na 110.000 ton cukru surowego. Cukier z surowy notowano po 3,70 ¢ za lb fob Kuba. Według doniesień z nowojorskich kół handlowych Chile zamierza jednak w ciągu kilku dni sfinalizować zakup cukru surowego. Podobno w związku z powyższym - Peru oferuje 90.000 ton po 3,85 ¢ za lb, Dominikańska 50.000 ton po 3,72 - 3,73 ¢ za lb fob, Kuba oferuje całą poszukiwaną ilość po 3,72 ¢ fob. W kołach handlowych przypuszcza się, że Chile nie skorzysta z tych ofert i może zwróci się o nowe. W dniu 27 maja cukier surowy notowano po 3,68 ¢ za lb fob Kuba.

Zdaniem angielskiej firmy E.D. & F. Man perspektywy dla cukru kubańskiego na rok 1954 nie przedstawiają się tak korzystnie, jak na ostatnie miesiące bieżącego sezonu. Przewiduje się bowiem, że produkcja cukru buraczanego w krajach Europy kontynentalnej zwiększy się od 500.000 - 1.000.000 ton, Filipiny będą nadwyżką cukru, a nawet Indonezja może być poważnym konkurentem krajów eksportujących. Zdaniem firmy Man nawet Wielka Brytania będzie kupowała cukier kubański w mniejszych ilościach. Przewidywania powyższe mogą się nie sprawdzić o ile konferencja w sprawie cukru. Jeszcze przed konferencją mają odbyć się w Nowym Yorku wstępne rozmowy, podczas których mogą być przedstawione konkretne propozycje w celu przedłożenia ich na konferencji. Dla przypomnienia podaje się, że przed wojną było porozumienie co do kwot eksportowych poprzedzone dwuletnimi negocjacjami. Obecnie również nie należy oczekiwać szybkiej decyzji. Można raczej oczekiwać podstawowego przygotowanego "porozumienia, które w przyszłości może przyjąć konkretne formy i zadowolić wszystkie kapitalistyczne interesy do dnia 30 kwietnia wyniosła 5.060.608 sh ton cukru surowego, wobec 6.205.475 sh ton wyprodukowanych w tym samym okresie roku poprzedniego. Obecnie do końca kwietnia produkcję

cukru zakończyło 90 fabryk, podczas gdy w roku poprzednim tylko 24.

Produkcja cukru w Puerto Rico do dnia 2 maja b.r. niosła 830.895 sh ton cukru surowego wobec 273 sh ton w tym samym czasie rok wcześniej.

Departament Rolnictwa Stanów Zjednoczonych ogłosił najnowsze szacunki produkcji cukru odwirowanego w krajach kaptalistycznych w sezonie 1952/1953, który wynosi 35,8 mln sh ton cukru surowego, wobec 33,3 mln sh ton w 1951/52 r., co stanowi spadek o 6,5%, a o 1,1% w porównaniu z poziomem produkcji z 1950/51 r. Ogólna produkcja przekroczyła jednakże o 30,6% średni poziom z lat 1945-49, a o 25,6% produkcję 1935-39.

Produkcja cukru w 1952/53 roku obliczona jest na 6,5 sh ton, wobec 6,5 mln sh ton w roku poprzednim. Cukier ten produkowany i konsumowany jest głównie w Indiach.

Światowa produkcja cukru trzcinowego oceniana jest na 22,7 mln sh ton, czyli o 5,4% mniej niż w sezonie poprzednim, kiedy osiągnięto rekordowy poziom produkcji 24,0 mln sh ton. Przyczyniło się do tego w pierwszym rzędzie ograniczenie produkcji na Kubie i w Puerto Rico. Wszystkie kraje poza wymienionymi wykazały wzrost produkcji cukru w tym roku.

Produkcja cukru buraczanego w sezonie 1952/53 oszacowana została na 13,2 mln sh ton, czyli o 7,0% mniej niż w roku poprzednim, a o 10,3% mniej niż w sezonie 1950/51. Do spadku produkcji w Europie przyczyniły się w pierwszym rzędzie fatalne warunki atmosferyczne, a następnie zaraza buraka. Spadek ten został częściowo skompensowany zwiększeniem areali uprawy buraka.

Według obliczeń Internationale Wirtschaft w sezonie 1953/54 Austria będzie miała do dyspozycji ca 170.000 ton cukru białego. Istniejące zapasy cukru z ostatniej krajowej kampanii cukrowej oceniane są na 120.000 ton cukru. Dotychczas Austria sprowadziła z Kuby 20.000 ton cukru surowego na przetwórstwo w kraju i zamierza w najbliższym czasie importować dalej 25.000 ton cukru. Ponadto w ramach umów handlowych z krajami Demokracji Ludowych Austria zakupi około 12.000 ton cukru. Łączna podaż cukru w Austrii w sezonie 1953/54 wyniesie więc szacowane powyżej 170.000 ton.

Departament Rolnictwa USA ogłosił również ostatnio, w ciągu czterech pierwszych miesięcy 1953 roku rozsprzedał 2.904.353 sh ton cukru surowego z kwoty handlowej przyznanej dla USA na ten rok, wobec 2.619.041 sh ton sprzedanych w tym samym czasie roku poprzedniego. Dla przypomnienia podaje się, że tegoroczna kwota handlowa Stanów Zjednoczonych została ustalona początkowo na 7.800.000 sh ton, a następnie podniesiona na 7.900.000 sh ton. Ponadto Departament Rolnictwa podał, że zakupiono 13.000 sh ton rafinowanego cukru z nadwyżek Puerto Rico na eksport do Grecji w ramach programu ULA.

Reuter 20,21,26.V.53
Public Ledger 16.V.53

awa

Po dość ostrym wzroście cen na początku roku w związku z zniesieniem kontroli cen w Stanach Zjednoczonych na światowym rynku kawy nastąpił równie ostry spadek cen. W trzecim tygodniu maja zaznaczyła się jednak pewna poprawa cen i większe ożywienie na rynku. Zwyzka ta utrzymuje się nadal.

Jednakże perspektywy podaży kawy na świecie wykazały ostatnio umiarkowaną, ale korzystną zmianę dla importerów. Bieżący sezon niedługo się skończy, a ostatnio sugeruje się, że rezerwa na koniec sezonu wyniesie prawie 3 mln worków, czyli pierwotnie szacowanych 1 mln worków. Na tę zmianę złożyły się dwie przyczyny. Po pierwsze nowe zbiory brazylijskie będą o kilka tygodni wcześniej niż zwykle, a po drugie zakupy amerykańskie nie były tak wysokie jak się spodziewano. Przyczyną jest to, że kupcy amerykańscy zmniejszyli znacznie zapasy. Chociaż konsumpcja na głowę ludności w USA nie osiągnęła swojego szczytowego poziomu z 1949 roku /częściowo na skutek przerzucenia się na konsumpcję mieszanek kawowych/ utrzymuje się na przeciętnie wysokim poziomie.

W krajach europejskich takich jak Holandia i Belgia wysokie ceny kawy zredukowały znacznie popyt i wiele osób przerzuciło się na konsumpcję mieszanek zbożowych. Konsumpcja holenderska wynosi obecnie zaledwie połowę poziomu przedwojennego. Z drugiej strony konsumpcja w Niemczech zachodnich może wzrosnąć, o ile ceny detaliczne kawy będą niższe. Mogłoby to zwiększyć import do Niemiec zachodnich, ale równocześnie zmniejszyłoby import do Belgii i Holandii, skąd odbywał się znaczny szmugiel kawy do Niemiec zachodnich. Ostatnio import z krajów zachodnio-niemieckich otrzymał zezwolenie na zakup kawy w Ameryce Środkowej i nie potrzebują już płacić sztucznie wysokich cen za kawę szterlingową.

Powojenne kształtowanie się ceny kawy było zupełnie wyjątkowe w porównaniu z innymi artykułami. Obecnie przy cenie kawy brazylijskiej Santos 455 s cwt c/cf Anglia, przewiduje się wzmocnienie w granicach 20 s na cwt, wykluczając możliwość większego załamania się cen. Jak już kilkakrotnie pisały Rynki Towarowe tegoroczny zbiór kawy w Brazylii będzie mniejszy na skutek suszy. Chociaż produkcja kawy w Afryce zwiększa się - szczególnie zaś w Portugalii, Afr. Zach. - występuje jednak nadal brak nowych obszarów, w celu dalszego zwiększenia produkcji. W Brazylii czyniono wielkie wysiłki - nie dające jak dotychczas większych wyników - aby stan Brazylii nie stał się największym producentem kawy w tym kraju. W ciągu kilku lat zajął miejsce Sao Paulo.

Wzrost kawy z Francji

Francuskie koła handlowe ostatnio upoważnione do reeksportu kawy z kolonii francuskich, importowanej na obszar Francji. Reeksport kawy może odbywać się na obszar dolarowy jak również na krajów E.F.U., za wyjątkiem Grecji, Turcji i Austrii, pod warunkiem importu tej samej ilości kawy brazylijskiej po tej samej lub mniej więcej cenie.

W tym czasie, kiedy w Paryżu wydano powyższe zarządzenie, władze brazylijskie były przygotowane zezwolić kupcom francuskim na reeksport kawy brazylijskiej do krajów demokracji ludowych takich jak Polska i Czechosłowacja oraz ZSRR. Władze francuskie oświadczyły, że udzielią zezwolenia na reeksport, o ile zostanie osiągnięta chociaż wstępna umowa z rządem brazylijskimi. Reeksport ten mógłby być załatwiony w ramach umowy clearingowej francusko-rosyjskiej lub francusko-rumuńskiej, w wypadku eksportu do tych dwóch krajów, lub w dolarach lub też w walucie krajów EPU do innych krajów demokracji ludowych.

Financial Times 23.V.53
Public Ledger 20.V.53

H e r b a t a

Międzynarodowy Komitet dla spraw Herbaty ustalił ostatnio najwyższy dopuszczalny procent eksportu herbaty w sezonie 1953/54 z krajów członkowskich na 135, w stosunku do t.w. kwot podstawowych.

W związku z powyższym indyjski minister handlu oświadczył, że nie jest prawdopodobne, aby Indie mogły eksportować tę ilość, nawet w wypadku najwyższych zbiorów, ponieważ eksport herbaty z Indii nie osiągnął nigdy tej cyfry. W roku 1950/51 Indie eksportowały 425 mln lb, przy dopuszczalnej ilości 470 mln lb. W roku następnym t.j. 1952/53 eksport wyniósł ledwie 305,25 mln lb. W kwietniu tego roku władze indyjskie zwróciły się z prośbą do międzynarodowego Tea Licencing Committee, aby kwota eksportowa dla Indii wyniosła nie więcej niż 115% poziomu podstawowego. W Indiach 135% eksportu powyżej podstawowej uważa się za zupełnie nierealne. W ramach międzynarodowego podstawowy kontyngent eksportowy dla Indii wynosi około 348 mln lb.

Public Ledger 19.V.53
Reuter 18.V.53

Rynek nasion oleistych i olejów

Na podstawie danych statystycznych z krajów, których obroty olejami i nasionami oleistymi stanowią 2/3 światowych obrotów, międzynarodowy handel tymi artykułami zmniejszył się w 1952 roku o 10 - 15% w porównaniu z rokiem poprzednim. Eksport z głównych obszarów produkujących był o 13% mniejszy niż w roku 1951, a import na główne obszary konsumpcji zmniejszył się o 12%. Stany Zjednoczone, ze względu na swoją pozycję, raz są zaliczane jako eksporter, raz jako importer. Spadek eksportu w roku 1952 najmocniej odczuł się na kopry filipińskiej i indonezyjskiej, poza tym na argentyńskiej siemieniu lnianym i oleju z niego, jak również na amerykańskiej soi i oleju sojowym. W odniesieniu do kopry zarówno filipińskiej jak i indonezyjskiej spadek eksportu wyniósł 1/3 ogólnego zmniejszenia obrotów. Zmniejszenie eksportu

Walenionych artykułów skompensowane zostało częściowo wzrostem eksportu orzecha ziemnego i oleju palmowego z Nigerii, oleju palmowego z Indonezji i sadła ze Stanów Zjednoczonych. Import USA, w Anglii i w większości krajów Europy zachodniej znacznie się zmniejszył, jedynie w przypadku Niemiec zach. zanotowano wzrost importu.

Międzynarodowe obroty olejami, tłuszczami i nasionami oleistymi w przeliczeniu na olej w tys ton.

	1951	1952
<u>kraje eksportujące</u>		
Filipiny	565	498
Indonezja	444	349
Cejlon i Malaje	218	212
Indie	146	...
Nigeria	396	490
Kongo Belg.	210	205
Fr.Afr.Zach.	132	...
Argentyna	304	40
U.S.A.	1092	1012
Ogółem	3507	3044
<u>kraje importujące</u> ^{xx/}		
Anglia	1550	1412
Niemcy zach.	688	740
inne kraje Europy zach.	1107	798
U.S.A.	534	430
Ogółem	3879	3380

x/ Belgia, Dania, Francja, Włochy, Holandia, Szwecja, Szwajcaria
 xx/ import netto

Według obliczeń FAO spadek w światowych obrotach olejami i tłuszczami rozpoczął się wiosną 1951 roku do lata 1952 roku. Wzrost obrotów w IV kwartale 1952 spowodowany był głównie zwiększeniem importu do Niemiec zach. i Anglii. W IV kwartale import do Niemiec zach. wzrósł do 267.000 ton i był najwyższy w ciągu 8 kwartałów 1951 i 1952 roku. Złożył się na to wzrost importu z USA, oleju palmowego z Indonezji i oleju rybniego z Norwegii. Wzrost importu Anglii w IV kwartale przypadł na masło z Nowej Zelandii, orzech ziemny i ziarno palmowe z Nigerii, jak również kopre z Oceanii.

Ceny wielu olejów i nasion oleistych na międzynarodowym rynku wykazały wzrost w lutym podobnie jak i w marcu bieżącego roku. Tak np. cena oleju sojowego w Stanach Zjednoczonych osiągnęła w połowie marca bardzo wysoki poziom. W przypadku powyższego cena oleju bawełnianego była nieco niższa od ogłoszonych cen minimalnych, po których rząd

amerykański sprzedaje olej bawełniany na konsumpcję krajową. Na początku marca zapasy rządowe oleju bawełnianego w USA wynosiły 350 tys ton.

Z powodu słabszych niż poprzednio przewidywano zbiorów oliwek perspektywy z połowy marca przewidują zmniejszenie światowych obrotów oliwą w 1953 i wzrost cen tego artykułu.

Ceny kopry i oleju kokosowego, które wzrastały od połowy 1952 r. utrzymały się, również ten sam trend w I kwartale 1953. Światowy eksport oleju kokosowego i kopry w przeliczeniu na olej był mniejszy o 190 tys ton niż w roku poprzednim, o 11 o 15%.

Po przeszło 6-cio miesięcznym spadku cen kanadyjskie siemię lniane wykazało w okresie luty-marzec nieznaczny powrót. Według oficjalnych szacunków z połowy lutego amerykańskie zbiory siemienia lnianego wyniosły 570.000 ton, czyli znacznie mniej od ilości szacowanych na początku sezonu. Eksport siemienia w Urugwaju zmniejszył się również znacząco, szacując 80.000 ton.

Ceny niektórych ważniejszych olejów w \$ za tonę

	1950 czerwiec	1952 marzec	1 9 5 3 styczeń luty	marzec
oliwa północno-afrykańska w bębnach fob.	496	682	724	784
olej arachidowy Indie, luzem	397	349	356	375
soja ameryk.surowa, luzem	310	260	302	302
olej kokosowy Straits, luzem	322	227	323	327
olej palmowy Kongo Belg., luzem	260	204	214	212
olej lniany belgijski, luzem	337	432	276	278
olej rycynowy, Bombay firsts w bębnach	315	507	457	446
kopra Straits	227	177	240	241
kopra filipińska, luzem	190	141	230	225

F.A.O. kwiecień 1953

Paliwa

Dane statystyczne opublikowane przez Europejską Komisję Gospodarczą

Jakkolwiek w ostatnich kilku numerach "Rynków Towarowych" niejednokrotnie podawano cały szereg danych statystycznych odnoszących się do produkcji czy obrotów paliwami stałymi w krajach europejskich, to jednak większość tych danych nosiła charakter prowizoryczny oraz pochodziła z wielu różnych źródeł. Liczba dysponuje skorygowanymi i ostatecznymi danymi statystycznymi opublikowanymi w kwartalnym biuletynie Komitetu Europejskiej Komisji Gospodarczej, który ukazał się 1 kwietnia b.r. i może być uważany za najbardziej miarodajne źródło statystyki węglowej w Europie Zach., który zawiera dane za ostatnie cztery lata w porównaniu z okresem przedwojennym. Poniżej zamieszczamy w skróconym ujęciu najważniejsze dane cyfrowe europejskiego rynku węglowego w r.ub. i latach poprzednich.

Wydobywanie węgla

Ogólna produkcja węgla kamiennego na całym obszarze Europejskim licząc ZSRR i kopalń na Szpicbergu, lecz wliczając Turcję i Francuską Afrykę Północną, wyniosła w 1952 r. 578,5 mln ton w porównaniu z 582,6 mln w roku poprzednim i 578,5 mln ton na tym samym obszarze w 1937 r. Wydobywanie w poszczególnych krajach - wymienionych poniżej według kolejności największej produkcji - kształtowało się w tych trzech latach następująco. W tys ton metrycznych:

Kraje	1937	1951	1952	1952 w % 1937
Wielka Brytania	244.267	226.464	230.121	94,2
Niemcy zachodnie	137.578	118.925	123.278	89,6
Francja	66.010 ^{a/}	81.992	84.437	128,0
Belgia	44.346	52.973	55.365	125,0
Czechosłowacja	29.859	29.683	30.385	101,8
Włochy	16.778	18.300	20.100	120,0
Węgry	13.372	16.279	16.235	121,3
Hiszpania	14.321	12.424	12.532	87,4
Inne kraj. i niewym. kraje	b/	12.333	12.004	?
Łącznie	9.863	14.304	15.022	152,4
Obszar w mln ton	578,5	582,6	598,4	103,6

^{a/} dane niemiernodajne na skutek uruchomienia kopalni c/ bez ZSRR łącznie z Turcją i Fr. Afryką Północną.

B. Zatrudnienie

Ogólne zatrudnienie w górnictwie węglowym /węgla kamiennego/ wynosiło w zachodnio-europejskich krajach w styczniu w 1952 r. 1.655 tys w porównaniu z 1.619 tys w 1951 r. i 1.528 tys w 1937 r. /średnie roczne/. Zatrudnienie wzrosło się w stosunku do 1937 jedynie w Anglii a.m. o ca. 100 tys, natomiast we wszystkich pozostałych krajach europejskich, a w szczególności w Niemczech zachodnich, wynosiło w r.ub. 419 tys wobec 402 tys o rok wcześniej i 277 tys w 1937 r.

C. Wydajność

Średnia wydajność w tonach na górnika zatrudnionego na dole kształtowała się w trzech okresach porównawczych w niektórych krajach zachodnio-europejskich w sposób następujący:

/Średnie miesięczne/

	1937	1951	1952
Belgia	1.139	1.059	1.047
Francja	1.233	1.298	1.353
Saara	1.436	1.617	1.623
Niemcy zachodnie	1.992	1.457	1.475
Holandia	2.550	1.729	1.609
Wielka Brytania	1.534	1.632	1.607

D. Zapasy

Ogólnie biorąc rok ubiegły przyniósł w kapitalistycznych krajach europejskich wzrost zapasów węgla kamiennego w kopalniach, przy czym stan zapasów był na koniec 1952 r. wyższy w latach powojennych.

Zapasy na kopalniach na koniec okresu

	w 1000 ton				wzrost w 1952	
	1949	1950	1951	1952		
Belgia b/	1.312	1.031	225	1.573	+	1.448
Francja	1.512	2.730	1.563	4.390	+	2.827
Saara	228	190	68	460	+	392
Niemcy zach. a/	395	407	432	465	+	33
Holandia	144	151	140	237	+	97
W.Brytania	2.662	1.708	1.453	4.621	+	3.168
Fr.Afryka Półn.	144	163	70	113	+	43
O g ó ł e m:	6.897	6.380	3.951	11.959	+	8.008

- a/ nie licząc zapasów węgla w koksowniach i w brykietowniach znajdujących się na terenach kopalń.
b/ wliczając zapasy węgla w koksowniach i w brykietowniach znajdujących się na terenach kopalń.

Jeżeli przyjmie się, że normalny poziom zapasów węgla kamiennego w wyżej wymienionych krajach wynosić winien około 5,5 mln ton, to rok ubiegły zakończył się z zapasami w krajach wydobywających węgiel o 5,5 mln ton wyższymi niż normalnie.

W głównych krajach importujących węgiel sytuacja na odcinku zapasów węgla kształtowała się jednak w roku ubiegłym odmiennie, co ilustruje zestawienie poniższe:

Zapasy węgla w ośrodkach dystrybucyjnych na koniec okresu

	w 1000 ton				
	1949	1950	1951	1952	wzrost w 1952
Dania					
Irlandia					
Włochy	614	700	933	928	- 5
Norwegia	366	229	219	325	+ 106
Szwecja	210	61	330	230	- 100
	367	325	680	471	- 209
	725	1146	1270	1200	- 70
O g ó ł e m :	2282	2461	3432	3154	- 278

Pomimo spadku zapasów w/w krajach, kształtowały się one na koniec r.ub. powyżej poziomu normalnego szacowanego na około 2,5 mln ton.

2. O b r o t y

W 1952 r. obroty węglem kamiennym w Europie kapitalistycznej były mniejsze niż w 1951 r., lecz większe niż we wszystkich poprzednich latach powojennych. Ogólny import węgla kamiennego europejskich krajów kapitalistycznych /łącznie z bunkrem/ wyniósł w r.ub. 63,5 mln ton z czego 20,4 mln ton pochodziło ze Stanów Zjednoczonych 42,3 mln ton ze źródeł europejskich i 0,8 mln ton z zamorskich i ZSRR. Odpowiednie dane dla 1951 r. wynosiły: 68,5 mln ton; 24,9 mln ton; 42,3 mln ton i 1,3 mln ton.

Import węgla kamiennego łącznie z bunkrem w mln ton

	1937	1951	1952
Francja			
Niemcy zachodnie	24,63 ^a	13,76	12,99
Włochy	10,18 ^b	9,57	11,83
Szwecja	12,47 ^b	10,21	8,83
Dania	6,61	5,23	4,79
Irlandia	4,22	4,66	4,26
Austria	6,05	5,21	5,13
Luksemburg	2,65	4,26	3,74
Szwajcaria	0,42	0,35	0,37
Finlandia	2,27	2,50	1,95
Norwegia	1,90	2,12	2,24
Irlandia	2,65	1,83	0,97
	2,60	2,02	1,75

Belgia	5,97	2,19	1,62
Saara	0,35	1,05	1,09
Inne kraje nie wym.	1,10	2,93	1,95
O g ó ł e m	84,07 c/	68,49	63,51

a/ całe Niemcy b/ łącznie z węglem brunatnym c/ w tym pełna ilość węgla brunatnego.

Ogólnie biorąc import węgla kamiennego do europejskich krajów kapitalistycznych zmniejszył się w 1952 r. o ca 5 mln ton, będąc o ca 10 mln ton wyższym niż w 1949 r.

W przeciwieństwie do powyższego eksport węgla kamiennego z kapitalistycznych krajów europejskich wzrósł w 1952 r. o blisko 3 mln ton osiągając 36,2 mln ton /bez bunkru/, lecz nie przekroczył poziomu z 1949 r. Z ogólnego eksportu węgla europejskich krajów kapitalistycznych /nie licząc bunkru/ 2,15 mln ton w r.ub. skierowano na rynki poza-europejskie, w porównaniu z 1,78 mln ton w 1951 r. i 13,73 mln ton w 1952 r.

Eksport węgla kamiennego bez bunkru

	w mln ton		
	1937	1951	1952
Belgia	4,25	1,73	2,54
Francja	0,68	1,84	1,57
Saara	6,68	8,39	7,92
Niemcy zachodnie	31,15	13,41	12,16
Holandia	3,96	0,01	0,02
Wielka Brytania	40,99	7,94	11,94
O g ó ł e m :	87,71	33,32	36,15

Na skutek spadku importu oraz wzrostu eksportu, import netto Europy kapitalistycznej zmniejszył się w 1952 r. o blisko 8 mln ton wynosząc w sumie 27,4 mln ton.

F. K o n s u m c j a /dostawy dla odbiorców/

Podobnie jak w latach poprzednich statystyka konsumpcji węgla kamiennego, czyli dostaw węgla dla odbiorców, jest stosunkowo najmniej dokładna /bynajmniej nie jest pełna/ i nie obejmuje wszystkich europejskich krajów kapitalistycznych. Tym niemniej, nawet fragmentaryczne dane zamieszczone poniżej świadczą o zmniejszeniu się konsumpcji węgla w Europie zachodniej w r.ub.

Ogólne dostawy węgla dla odbiorców

	w 1000 ton			
	1949	1951	1952	1952 w % 1951 r.
Austria	2.458	2.165	1.699	78,5

Belgia	15.436	17.824	14.959	84,0
Luksemburg	271	303	333	110,0
Niemcy	1.486	1.792	1.689	94,3
Irlandia	38.557	36.677	34.222	93,4
Niemcy zachodnie	1.563	1.931	1.555	80,5
Włochy	42.876 ^{a/}	48.824	51.482	105,3
Francja	6.468	6.068	5.181	85,4
Wielka Brytania	1.292	1.342	1.146	85,3
Włochy	8.720	9.983	9.533	95,5
Irlandia	3.595	4.440	4.135	93,1
Wielka Brytania	32.068	145.725	139.628	95,8
W 1950 r. b/	wym. 254790^{b/}	277.074	265.562	95,9

W 1952 r. x/

	dostawy węgla %	produkcja prze- mysłowa %
Niemcy zachodnie	+ 5	+ 7
Wielka Brytania	- 7	- 4
Belgia	- 15	- 4
Francja	- 6	+ 4
Włochy	- 14	+ 2
Irlandia	- 5	- 2
Włochy	- 3	- 1
Wielka Brytania	- 18	+ 1

W stosunku do stanu z 1951 r.
Zestawienie powyższe wykazuje, że dostawy węgla dla przemysłu zmniejszyły się - z wyjątkiem Niemiec zachodnich - w silniejszym niż wyniósł spadek produkcji w niektórych krajach. W innych przypadkach dostawy zmalały, pomimo wzrostu produkcji przemysłowej. Dane powyższe świadcząby zatem, że zapasy węgla u konsumentów przemysłowych musiały się w r.ub. zmniejszyć w Europie zachodniej w szczególności najsilniej we Francji i we Wielkiej Brytanii.

/Wg Quartely Bulletin of Coal Statistics for Europe Nr 4 1952/

Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego

Wielka Brytania
W tygodniu kończącym się 16-go maja wydobyte węgla było największe od wielu tygodni wynosząc 4.706 tys ton z czego

249 tys ton węgla odkrywkowego. W pierwszych 19 tygodniach b.r. produkcja węgla w Anglii wyniosła 85.963 tys ton, w porównaniu z 84.983 tys ton o rok wcześniej. Konsumcja węgla w kraju nadal się zmniejszała, co jest zjawiskiem sezonowym, lecz stan zapasów - głównie na skutek wysokiego poziomu eksportu - był jeszcze ciągle niższy w dniu 9 maja niż o rok wcześniej wynosząc 13.020 tys ton, czyli o 800 tys ton mniej w porównaniu ze stanem z 9.V.52 r. W pierwszych 18 tygodniach b.r. Wielka Brytania eksportowała 4.821 tys ton czyli około 14 mln ton w skali rocznej w porównaniu z 3.452 tys ton w tym samym okresie r.ub. Pomimo wysokiego dotychczas poziomu wywozu brytyjskie koła handlowe spodziewają się, że miesiące letnie przyniosą poważny spadek eksportu węgla w związku z obniżeniem się wydobycia, spowodowanego okresem urlopów, oraz koniecznością odbudowy zapasów na sezon zimowy.

W połowie maja szeroko komentowany był w branży węglowej przebieg brytyjskiej roczny raport National Coal Board, który wykazał, że finanse tego urzędu zamknęły się w r.ub. deficytem w wysokości £ 8,2 mln w porównaniu z deficytem £ 1,8 mln z roku poprzedniego. Łączny deficyt od początku działalności N.C.B. wyniósł na koniec 1952 r. £ 14 mln. W związku z powyższym przewiduje się podwyżkę wewnętrznych cen węgla w Anglii od 5 do 7s na tonie, co byłoby już drugim podniesieniem cen w ostatnim półroczu, gdyż przy końcu roku ubiegłego podwyżka cen wewnętrznych węgla wyniosła przeciętnie 5 1/2s na tonie. Zgodnie ze sprawozdaniem N.C.B. całkowity koszt wydobycia wyniósł w r.ub. 56s 8 1/2d za tonę węgla sprzedanego, z czego na robociznę przypadało 35s 8,7d, czyli 63%. W roku poprzednim całkowity koszt kształtował się na poziomie 49s 2,2d, będąc o 13,5 niższym niż w r.ub. Średni utarg na sprzedawanym tonie wyniósł w r.ub. 57s 3d, wobec 51s 2,5d w roku poprzednim, wzrósł zatem jedynie o 12%. Jakkolwiek dla całego obszaru W. Brytanii utarg na sprzedawanej tonie był nieznacznie wyższy od całkowitych kosztów /nie licząc oprocentowania i wpłat na rzecz Ministerstwa Paliw i Energetyki/, wiele regionów posiadało znacznie wyższe koszty operacyjne /na tonie węgla sprzedawanego/ od utargów. Wzrost kosztów operacyjnych nastąpił na wszystkich odcinkach, lecz koszty materiałowe /koszty podnoszenia stropu, ogólnego zaopatrzenia, reperacji i uzupełniania sprzętu/ wzrosły łącznie o ca 27%.

Wg Daily Freight Register 26.7
Colliery Guardian 14.V.53

Francja

Pomimo mniejszej ilości dni roboczych w maju - co zmniejszy wydobycie węgla we Francji; bieżąca produkcja węgla nadal większa - pisał w połowie maja "Journal des Charbonnages" niż dostawy i zapasy na kopalniach stale wzrastają. Obserwuje się wprawdzie wzrost zakupów węgla opałowego dla gospodarstw domowych - jakkolwiek jest to zjawisko w r.b. bardzo opóźnione - oraz względnie wysoki poziom dostaw dla elektrowni termicznych w związku z ogólną suszą w kraju i spadkiem produkcji elektrowni wodnych, lecz "marazm w produkcji przemysłowej"

się wyraża w/w dziennik - jest nadal główną przyczyną
ni sady zbytu kopalń francuskich. Innymi ważnymi przyczyna-
ni sady konkurencja paliw płynnych silniejsza w r.b.
ni sady, która wpłynęła i wpływa jeszcze obecnie na zmniejszenie
ni sady niektórych konsumentów, którzy wahają się z wyborem
ni sady 5,6 mln ton, z czego 2,8 mln ton u hurtowników i spo-
ni sady już rychło - o ile nie nastąpi poważniejsze ożywienie
ni sady przemysłowej - zwiększenie bezrobocia we wszystkich
ni sady węglowych. Jest to zdaniem branżowej prasy francuskiej
ni sady, ewentualność, przed którą można się choćby częściowo
ni sady udzielając kredytów przedsiębiorcom przemysło-
ni sady węgla i składowanie go na ich własnych placach
ni sady. Należałoby ponadto rozstrzygnąć zagadnienie przy-
ni sady strukturalnych zmian w górnictwie warunkach naturalnych
ni sady górników do kopalni bardziej opłacalnych.

Import węgla do Francji osiągnął w kwietniu b.r. najniż-
ni sady od lutego 1951 r. wynosząc 836 tys ton z czego
ni sady stanowił węgiel opałowy dla gospodarstw domowych
ni sady z 264.000 w kwietniu 1952 r. W okresie dwunastu
ni sady 55.238 tys ton w porównaniu z 53.993 tys ton o rok
ni sady. Wydajność na górnika na dole kształtowała się na
ni sady 1.402 ton w porównaniu z 1.343 ton w
ni sady poprzedniego.

Według oficjalnych wiadomości z Paryża wydobycie węgla
ni sady wyniosło w 1952 r. 835.000 ton w porównaniu z
ni sady 1951 r. Eksport tego węgla wyniósł 530.000 ton
ni sady do Francji, 128 tys ton do Japonii i 11.000
ni sady do Hong-Kongu.

Wg Journal des Charbonnages
z d. 16.V.53 r.

Podobnie jak we Francji zapasy węgla na kopalniach bel-
ni sady wykazują stały stopniowy wzrost, powiększając się
ni sady 200.000 ton w kwietniu do poziomu 2,3 mln ton, czy-
ni sady niższego od stanu zapasów w końcu lata 1950 r.
ni sady na węgiel przemysłowy jest nadal nikły, a za-
ni sady konsumentów w opał domowy nie noszą jeszcze
ni sady. Ogólnie panuje przekonanie, że
ni sady zimowe będą późniejsze w r.b. niż zwykle.
ni sady Najwyższy Sąd Wspólnoty nie ogłosił wyroku
ni sady na protest Francji - co podawał poprzedni numer Rynków
ni sady - który był w ten sposób w odniesieniu do niektó-
ni sady pewnych marż wyrównawczych pojawiły się ostat-
ni sady pewnego zwiększenia importu węgla belgijskiego.

W dwunastu miesiącach kończących się w marcu b.r. produkcja węgla w Belgii wyniosła 30.124 tys ton w porównaniu z 30.440 tys ton o rok wcześniej.

W okresie od kwietnia 1952 do końca marca 1953 Belgia eksportowała 2.726 tys ton /2.121 tys ton w tym samym okresie o rok wcześniej/ z czego 1.276 tys ton do Francji, 814 tys ton do Włoch, 422 tys ton do Holandii, 61 tys ton do Finlandii, 48 tys ton do Szwajcarii, 31 tys ton do Luksemburga i 28 tys ton do Norwegii. W pierwszym kwartale b.r. Belgia eksportowała 638 tys ton węgla z czego Francja odebrała 240 tys ton a Włochy 280 tys ton. Trzecim najważniejszym odbiorcą węgla belgijskiego była Holandia importująca w I kw. b.r. 87 tys ton.

N i e m c y z a c h o d n i e

W kwietniu b.r. produkcja węgla w Niemczech zachodnich wyniosła 9.850 tys ton wobec 10.920 tys ton w marcu b.r. i 9.763 tys ton o rok wcześniej. Spadek produkcji o ponad 1 tys ton w ciągu miesiąca przypisuje się w mniejszej ilości dni roboczych oraz spadkiem wydajności dziennej na skutek mniejszej ilości godzin pracy poczynając od 1-go kwietnia. W tym samym czasie wydobyte dziennie wynosiło 410.500 ton wobec 419.800 ton w miesiącu poprzednim. Wydajność na górnika na dole się zmniejszała się również o blisko 3%. W ten sposób sprawdzają się przewidywania ekspertów węglowych, że skrócenie godzin pracy w kopalniach tylko, nie zwiększy wydajności na górnika, lecz ją zmniejszy.

W pierwszym kwartale b.r. Niemcy zachodnie eksportowały /wg danych krajów importujących/ 3.126 tys ton węgla i brykietów wobec 3.113 tys ton w kwartale poprzednim z czego: 747 tys ton otrzymały Włochy, 720 tys ton Francja, 571 tys ton Holandia, 420 tys ton Austria, 223 tys ton Saara, 108 tys ton Szwajcaria, 82 tys ton Szwecja, 75 tys ton Belgia, 65 tys ton Grecja i 39 tys ton Dania. Mniejsze ilości węgla zachodniemieckiego otrzymały jeszcze inne kraje.

W ł o c h y

W pierwszym kwartale b.r. Włochy importowały 2.325 tys ton węgla kamiennego i brykietów z niego, przy czym struktura kierunkowa importu przedstawiała się w sposób następujący:

Niemcy zachodnie	747.000	ton
W. Brytania	517.000	"
Stany Zjednoczone	451.000	"
Belgia	280.000	"
Polska	173.000	"
Francja	86.000	"
Inni dostawcy	69.000	"

Import węgla kamiennego i brykietów w IV kw 1952 r. wyniósł 2.251 tys ton.

Import węgla do Krajów Europy Północnej

W pierwszym kwartale b.r. Kraje Europy Północnej importowały łącznie 2.287 tys ton węgla kamiennego i brykietów.

W porównaniu z 2.775 tys ton w kwartale poprzednim
tys ton o rok wcześniej.

Import węgla w I kwartale 1953 r.

w 1000 ton

	Dania	Finlandia	Norwegia	Szwecja	Ogółem
Ameryka zach.	54	-	-	88	142
Polska	39	9	6	82	136
Wielka Brytania	230	172	143	287	882
Niemcy	673	-	101	288	1.062
Włochy	-	-	-	29	29
Węgry	4	22	10	-	36
Ogółem : 1950		203	260	774	2.287

Wg Monthly Coal Statistical Summary
ECE Nr 64

----- Z j e d n o c z o n e -----

Według wiadomości z drugiej połowy maja kryzys węglowy się pogłębia i cały szereg kopalń jest obecnie nieczynnych. W pierwszym kwartale 1953 r. eksport z USA wyniósł 3.572 tys ton w porównaniu z 10.036 tys ton w tym samym okresie roku poprzedniego. Największym odbiorcą Japonia powiększając swój import węgla amerykańskiego na 1.036 tys ton. Z przeznaczeniem do Europy w I kw. b.r. 857 tys ton, z czego do Niemiec zach. 243,5 tys ton, do Francji, 140,7 tys ton do Włoch, 243,5 tys ton, do Belgii 22,8 tys ton, do Jugosławii - 115,6 tys ton, do Austrii 19,1 tys ton i tyleż do Triestu.

Duże zaniepokojenie w węglowych kołach amerykańskich spowodowała wiadomość o rzekomym wysłaniu statków do portu Chin- po węgiel chiński przez kilku importerów japońskich.

Poza Japonią i Europą największym rynkiem zbytu na węgiel amerykański jest obecnie Brazylia i Argentyna.

Wg Daily Freight Register 19.V.53.

Rytmowy pochodzenia mineralnego

Podwyżka ceny cementu w Wielkiej Brytanii

Zrzeszenie Producentów Cementu w Wielkiej Brytanii podało wiadomości, że z dniem 20 maja podwyższone zostały ceny zwykłego cementu portlandzkiego o 2 s na tonie. Podwyżka ta spowodowana została wzrostem kosztów w przemyśle cemen-

Wielka Brytanii będąc eksporterem cementu importuje równo- wielkie ilości tego artykułu i klinkieru na żądanie Minis- trstwa Robót Publicznych w celu zaopatrzenia rynku krajowego i terenów kolonialnych w ilości potrzebnej dla pokrycia programu gospodarczego na rok bieżący.

Importowany cement sprzedawany będzie po cenach rynku krajowego, chociaż koszt jego jest znacznie wyższy.

Financial Times, 20 maja 1953 r.

Produkcja cementu w krajach kapitalistycznych

Według ostatnich danych opublikowanych przez statystyczne biuro Narodów Zjednoczonych, produkcja cementu w krajach kapitalistycznych wyniosła w r.ub. 142,0 mln. ton metr. wzrasta- o 4,2 mln. ton w stosunku do stanu produkcji w 1951 r. i o 20 mln. ton w porównaniu z poziomem produkcji w 1950r. Według tych danych Stany Zjednoczone to wzrost produkcji na pozostającym obszarze krajów kapitalistycznych był silniejszy i wyniósł w r.ub. 6 mln. ton a w stosunku do USA - 15 mln. ton, czyli odpowiednio: 6,5% i 19,1%. Nie li- cząc USA pozostały obszar krajów kapitalistycznych wyprodukował 122,8 mln. ton cementu.

Wskaźnik produkcji cementu w krajach kapitalistycznych (USA=100) przez biuro statystyczne ONZ kształtuje się następu-

	<u>ogółem</u>	<u>bez USA</u>
1937	80	93
1938	84	103
1939	89	106
1948	100	100
1949	114	120
1950	129	140
1951	143	156
1952	149	166

Z powyższego zestawienie wynika, że okres największego wzrostu produkcji cementu w latach powojennych należy do trzech lat 1945-1947, w r.ub. produkcja cementu w krajach kapitalistycznych nie licząc USA wzrosła już trzykrotnie słabiej niż w 1949 r. w 1950 r.

Poniższe zestawienie ilustruje zmiany w produkcji cementu niektórych krajów kapitalistycznych w ostatnich trzech latach w mln. ton.

	1950	1951	1952
Stany Zjednoczone	38,00	41,24	41,70
Niemcy zachodnie	10,87	12,20	12,89
W. Brytania	9,01	10,38	11,23
Francja	7,42	8,35	9,12
Japonia	4,46	6,55	7,65
Włochy	5,00	5,38	6,12
Belgia	3,55	4,39	4,61
Indie	2,65	3,25	3,65
Szwecja	1,94	2,04	2,74
Meksyk	1,53	1,62	1,84
Argentyna	1,57	1,56	1,82
Brazylia	1,39	1,40	1,21
Dania	0,87	0,99	1,29
Austria	1,29	1,47	1,35
Egipt	1,02	1,13	0,81
Holandia	0,59	0,70	0,78
Finlandia	0,74	0,83	0,74
Pakistan	0,42	0,51	0,54
Israel	0,38	0,44	0,45

/Wg. Monthly Bulletin ONZ IV.53/

Kauczuk, chemikalia

K A U C Z U K

Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku

Plasko kopenhaskiej konferencji I.R.S.G. nie wywarło żadnego wpływu na notowania kauczuku naturalnego na rynku międzynarodowym. W okresie od 15.V. do 29.V.b.r. cena RSS nr.1 utrzymała się na rynku londyńskim na przeciętnym poziomie ok. 21 1/4 d za lb.

Jak wspomniano wyżej plenarna konferencja IRSG jako roz-
poczęła się w Kopenhadze dnia 11 maja br. i trwać miała do
dnia 19 maja b.r. skończyła się już 15 maja 1953 r. Na skutek
negatywnego stanowiska USA nie doszło do skutku zatwierdzenie
proponowanego przez kraje produkujące anglo-indonezyjskiego
projektu t.zw. międzynarodowych zapasów buforowych kauczuku
naturalnego.

Według ostatnich danych sekretariatu IRSG światowa pro-
dukcja kauczuku naturalnego w I kwartale b.r. wyniosła 412,5 tys.
long ton, a konsumpcja - 405 tys.long ton. /w tym również import
do ZSRR i Chin Ludowych/. Zapasy kauczuku naturalnego /cywilne/
osiągnęły w dniu 31 marca b.r. - 772,5 tys.long ton, w tym
227,5 tys.long ton w krajach produkujących, 337,5 tys.long ton
w krajach konsumujących i 207,5 tys.long ton w drodze. Kapita-
listyczna produkcja kauczuku syntetycznego wyniosła w I kwarta-
le b.r. 238,8 long ton, konsumpcja - 242,5 tys.long ton. Nato-
miaż zapasy /cywilne/ kauczuku syntetycznego osiągnęły w dniu
31 marca b.r. 135 tys.long ton.

Amerykańska "Rubber Manufacturers Association" ocenia
kristniową konsumpcję kauczuku naturalnego w USA na 48.993 long
ton /nieco mniej niż rekordowa konsumpcja w marcu b.r. - 50.470
long ton/, zaś konsumpcję kauczuku syntetycznego na 77.413 long
ton /również nieco mniej niż rekordowa konsumpcja w marcu b.r.
- 78.137 long ton/, w tym 61.969 long ton kauczuku GR-S.

Według oświadczenia przewodniczącego podkomitetu dla
spraw kauczuku przy komisji zbrojeniowej amerykańskiej Izby
Reprezentantów firmy prywatne ofiarują rządowi za państwowe
fabryki kauczuku syntetycznego 300 mln \$, co jego zdaniem jest
akuszną i wystarczającą ceną" za 26 fabryk, które prawdopo-
dobnie zostaną sprzedane. W rzeczywistości cena ta oznacza,
że rząd traci ok. 25%, w stosunku do sumy włożonej w budowę
tych fabryk.

/Wg. Secofi 23.V.53 r.
Reuter /notowania giełdowe/ 15.V.- 29.V.br.
Financial Times 6.V. i 23.V.53 r.
BIKI, 12.V.53 r./

Fiasco kopenhaskiej Konferencji International

Rubber Study Group

Jak już wspomniano wyżej, w dniach 11 - 15 maja b.r. miały miejsce w Kopenhadze obrady International Rubber Study Group, które zgodnie z uprzednimi przewidywaniami, zakończyły się zupełnym fiaskiem, podobnie jak i uprzednie tego typu konferencje, na których kraje produkujące kauczuk naturalny usiłowały pod przewodnictwem Anglii utworzyć międzynarodowy kartel kauczukowy utrzymujący ceny tego surowca na odpowiednio wysokim poziomie. Lansowany ostatnio przez Anglię i Indonezję wysłany projekt utworzenia "międzynarodowych zapasów buforowych" kauczuku naturalnego napotkał na krytykę delegacji amerykańskiej, co rzecz jasna przekreśliło szanse jego powodzenia.

W komunikacie oficjalnym o wynikach konferencji opublikowanym w związku z zamknięciem, a właściwie wg słów komunikatu zawieszeniem obrad, w dniu 15 maja b.r., podkreśla się, że w chwili obecnej IRSG nie jest w stanie zwrócić się do sekretarza ONZ z prośbą o zorganizowanie międzynarodowej konferencji do omówienia projektu utworzenia "zapasów buforowych" kauczuku naturalnego. Komunikat stwierdza, że w toku obrad rozpatrywano był problem podjęcia odpowiednich kroków dla uniknięcia zbyt wielkich nadwyżek lub ostrych niedoborów kauczuku, dodając, że okazało się, iż zdania co do tego zagadnienia są podzielone. Większość krajów produkujących kauczuk naturalny uważa podjęcie takich kroków za rzecz konieczną i możliwą do zrealizowania, podczas gdy inne kraje uważają, że w danej chwili podjęcie takich kroków nie jest konieczne. Dalej zaznacza się, że niektóre rządy ciągle jeszcze nie sformułowały swojego punktu widzenia w stosunku do nierozstrzygniętych punktów projektu umowy o utworzeniu "zapasów buforowych" kauczuku. IRSG postanowiło zwołać dodatkową konferencję we wrześniu lub październiku b.r. z tym, aby na konferencji tej uwzględnić zmiany, jakie w międzyczasie zajdą na rynku, oraz "spróbować osiągnąć porozumienie co do niewyjaśnionych punktów projektu umowy o utworzenie buforowych zapasów kauczuku", jak również zorientować się czy możliwe będzie porozumienie członków IRSG o odroczeniu nie konieczności zawarcia takiej umowy.

Tedług niesprawdzonych pogłoszek miejscom przyznaje się, że siennej konferencji IRSG nie być Ceylon. Nie wydaje się jednak, by szanse powodzenia tej konferencji wzrosły w międzyczasie i raczej należy przypuszczać, że podzieli ona los wszystkich dotychczasowych konferencji w tej sprawie.

W kołach brytyjskich fiasco ostatniej konferencji IRSG uważane jest za jeszcze jeden dowód niemożliwości zawierania wielostronnych umów w sprawach surowcowych pomiędzy kapitalistycznymi krajami produkującymi i konsumującymi /zwłaszcza po fiaszku konferencji w sprawie przedłużenia "międzynarodowego paktu pszenicznego", która miała miejsce kilka tygodni temu, nieudanie się obecnej konferencji IRSG uważa się za potwierdzenie powyższego mniemania. W Londynie wyrażane są obawy, że ratowanie zakupów kauczuku na zapasy strategiczne, konkurencja amerykańskiego kauczuku syntetycznego, oraz ewentualne zżegoczenie

Wobec napięcia w stosunkach międzynarodowych mogą jeszcze bardziej skomplikować sytuację producentów kauczuku naturalnego.

W ramach kołach angielskich i indonezyjskich uważa się, że faktycznej konferencji IRSG może stać się bodźcem do obrotu na wielką skalę dostaw kauczuku naturalnego do krajów obojętnych na warunki podobnych do długoterminowego kontraktu zawartego między Ceylonem a Chinami Ludowymi.

Równocześnie z komunikatem o wynikach konferencji, IRSG ogłosiła szacunkowe dane statystyczne odnośnie przewidywanego w roku bież. produkcji i konsumpcji kauczuku naturalnego i syntetycznego.

Światowa produkcja kauczuku naturalnego w roku bież. oceniona została na 1.788 tys. long ton, a konsumpcja na 1.595 tys. long ton. Analogicznie produkcja kauczuku syntetycznego w krajach kapitalistycznych/ oszacowana została na ok. 989 tys. long ton, a konsumpcja na 909 tys. long ton.

Na wymienioną wyżej szacunkową cyfrę produkcji kauczuku naturalnego w r.b. - 1.788 tys. long ton /w 1952 r. - 1.780 tys. long ton/ składają się następujące szacunki produkcji dla poszczególnych krajów /w tys. long ton/:

Indonezja	-	740	Borneo Brytyjskie	-	50
Anglia	-	500	Liberia	-	37
Syjam	-	200	Belgijska Afryka	-	20
Ceylon	-	100	Burma	-	10
Indochiny Franc.	-	96	Francuska Afryka	-	3
	-	69	Inni producenci	-	53

Cyfry składające się na szacunkową konsumpcję - 1.595 tys. long ton /w 1952 r. - 1.455 tys. long ton/ wynoszą odpowiednio /w tys. long ton/:

Ameryka	-	375	Kanada	-	35
Włochy	-	201	Australia	-	30
Belgia	-	110	Belgia	-	15
Francja	-	97,5	Holandia	-	15
Włochy	-	66	Dania	-	5
	-	40	Inni konsumenci	-	405,5

Statystyka ta wydaje się wskazywać na znaczne zmniejszenie nadwyżki produkcji kauczuku naturalnego nad jego konsumpcją. W 1951 r. nadwyżka wyniosła - 175 tys. long ton, w 1952-330 tys. long ton, a w r. bież. wyniesie na 193 tys. long ton.

W odróżnieniu od bardziej pesymistycznych przewidywań amerykańskich, delegaci amerykańscy komentując perspektywę dla produkcji kauczuku w najbliższych 12-tu miesiącach stwierdzili, że nie wierzą w pozostanie jakichkolwiek nadwyżek kauczuku naturalnego, które nie znalazłyby nabywców. Amerykanie wskazują na fakt, że w ciągu pierwszych czterech i pół miesiąca bież. roku zapas kauczuku został nabyty albo na konsumpcję albo na zapasy rządowe.

Delegaci amerykańscy stwierdzili, że obecna sytuacja na rynku kauczuku naturalnego i syntetycznego nie pozwala przypuszczać, że amerykański przewidywał zakupi każdą ilość kauczuku jaką tylko

będzie można dostać, po cenie która może konkurować z ceną CR-S.

W obecnych warunkach poziom cen kauczuku naturalnego rynku dopinguje - zdaniem delegatów amerykańskich - konsumentów do rozszerzenia zużycia wszystkich gatunków kauczuku naturalnego /kosztem syntetyków/.

Według szacunków amerykańskich kół handlowych na 1951 r. wzrastające zużycie kauczuku naturalnego w USA spowoduje, że w II połowie roku bież. konsumpcja tego kauczuku przekroczy połowę całego zużycia kauczuku w Stanach Zjednoczonych. Wzrasta przy tym uwaga, że nawet bardzo nieznaczny ewentualny spadek cen kauczuku naturalnego spowodowałby znaczny wzrost konsumpcji tego artykułu w USA.

Podczas obrad kopenhaskiej konferencji IRSG omawiano nie tylko problem znajdowania nowych możliwości zbytu kauczuku naturalnego. Uznano przy tym, że największe perspektywy rozwoju znajdują się tu przed zastosowaniem kauczuku do budowy nawierzchni dróg, oraz do produkcji gumy porowatej dla robót tapicerskich.

Spowodowane negatywnym stanowiskiem USA fiasko kopenhaskiej konferencji IRSG podobnie jak i fiasko całego szeregu poprzednich konferencji, na których Anglia i kraje produkujące kauczuk usiłowały utworzyć międzynarodowy kartel, któryby utrzymał na wysokim poziomie ceny kauczuku naturalnego, na swe korzyści w walce jaką na światowym rynku kauczuku toczą między sobą monopole angielskie i amerykańskie. Walkę tę tłumaczy się tym, że angielskie monopole są największym dostawcą kauczuku naturalnego, kontrolując ok. połowę światowej jego produkcji, a monopole amerykańskie - największym konsumentem kauczuku /zużywają ok. 40% światowej konsumpcji/.

Korzystając ze swej dominującej pozycji na rynku kauczuku monopole angielskie wyznaczały wysokie ceny na eksport, które przez siebie kauczuk i uzyskiwały dzięki temu olbrzymie zyski, które w ciągu 6-lecia od 1946 do 1951 roku wyniosły wg angielskiego pisma "Economist" - 1.550 mln £.

Po zakończeniu drugiej wojny światowej monopole angielskie zaczęły wywierać silny nacisk na pozycję Anglii w handlu kauczukiem. Już w I-szym półroczu 1948 r. zmusiły one Anglię do obniżenia ceny kauczuku. Spadek tych cen trwał w dalszych latach i jedynie wojna w Korei i wyścig zbrojeniowy w krajach kapitalistycznych umożliwiły spółkom angielskim podniesienie swych nadszarpniętych interesów. W USA zaczęto gromadzić zapasy surowców strategicznych i ceny kauczuku uległy gwałtownejwyżce. Od czerwca 1950 r. do lutego 1951 r. cena kauczuku podniosła się przeszło 3-krotnie. O ile w 1947 r. Anglia - w celu zwiększenia popytu na surowiec - wyeksportowała 100 tys. ton kauczuku, to w 1951 r. na sprzedaż kauczuku "zarobiła" ona 464 mln £.

Jednakże ten "boom" trwał niedługo. Po zgromadzeniu w USA ogromnych zapasów surowców, które wg oficjalnych obliczeń amerykańskich oceniane były w 1951 r. na 3,3 mld £, monopole USA poczęły wywierać presję na Anglię domagając się od niej ustępstw.

Jak wiadomo pod naciskiem monopolu USA, utworzona została Międzynarodowa Konferencja do spraw rozdziału surowców, wg. określenia prasy amerykańskiej "supperkartel Departamentu Steru", za pośrednictwem której Stany Zjednoczone uzyskały kontrolę nad światowym rynkiem najważniejszych surowców. Jednakże spółki angielskie pod różnymi pretekstami odmawiały przystąpienia do konferencji. W celu złamania angielskich spółek kauczukowych USA przerwały zakupy kauczuku, oraz silnie zmniejszyły zużycie tego artykułu. W 1951 r. konsumpcja kauczuku naturalnego w Stanach Zjednoczonych spadła w porównaniu z 1950 r. bezmała o 37%.

Monopole amerykańskie zaczęły usilnie rozwijać pozostały rynek II wojny światowej przemysł produkcji kauczuku syntetycznego i już pod koniec 1951. zaspakajają 70% swego zapotrzebowania przy pomocy kauczuku syntetycznego. Cena kauczuku odrazu znacznie zniżkowała, tak, że pod koniec 1951 r. obniżyła się prawie dwukrotnie.

Dysponując znacznymi zapasami tego surowca monopol USA już dyktował swoje warunki spółkom angielskim. Monopole amerykańskie nabywają również kauczuk u innych dostawców, wywierając tym samym na Anglię presję w kierunku obniżki cen dostarczonego przez nią kauczuku.

Wprowadzenie w maju 1951 r. embargo na wywóz kauczuku z Malezji do Chińskiej Republiki Ludowej boleśnie ugodziło w interesy spółek angielskich, lecz przyniosło bezpośrednią korzyść monopolom amerykańskim. Wskutek tego posunięcia zmniejszył się wywóz kauczuku malezyjskiego i gospodarka Malezji stała się jeszcze bardziej uzależniona od monopolu amerykańskiego.

Korzystając z zależności angielskich spółek kauczukowych z USA, monopol amerykańskie wszelkimi sposobami zmniejszały zbytu w USA, kauczuku naturalnego. Eksport omawianego surowca zaczął zmniejszać się w sposób katastrofalny. W r. 1951 Malezja sprzedała kauczuku o 12% mniej niż w 1950 r. a w 1952 eksport Malezji ponownie o 22% w porównaniu z r. 1951. Według danych angielskich lokaty kapitału amerykańskiego na Malezjach osiągnęły pod koniec 1952 r. 467 mln £, będąc niewiele mniejsze od zaangażowanych kapitałów angielskich wynoszących 575 mln £.

Nie przystąpienie przez Anglię do kontowanego przez USA "Pact of Economic Cooperation" zaostriżyło jeszcze bardziej przeciwności między monopolami amerykańskimi i angielskimi co znalazło swe odzwierciedlenie w ostatniej nieudanej konferencji IRSG.

The Public Ledger 23.V.53 r.

Secofi, 23.V.53 r.

Financial Times, 16.V.53 r.

BIKI, 16.V. i 21.V.53 r.

Rubber Statistical Bulletin, kwiecień 53 r./

K w a s s i a r k o w y

A n g l i a. Angielska produkcja i konsumpcja kwasu siarkowego znajduje się obecnie prawie na poziomie osiągniętym na początku 1950 r. zanim konsumpcja ta została ograniczona przez brak siarki, a następnie jeszcze silniej przez zastój w handlu. Od sierpnia roku ub. rozpoczęła się jednak stała poprawa sytuacji na tym rynku. Na poprawę tę wpłynął wzrost zużycia kwasu siarkowego w 3-ach głównych dziedzinach przemysłu konsumującego ten artykuł, a mianowicie: produkcji nawozów sztucznych, włókien sztucznych i barwników.

Producenci superfosfatów, najwięksi konsumenci kwasu siarkowego mieli wyjątkowo dobry okres sprzedaży, głównie dzięki wspaniałej wiosennej pogodzie w okresie siewów, wykorzystanej przez farmerów brytyjskich. Sprzedaże były tak dobre, że przypuszcza się, że sezonowy spadek konsumpcji kwasu siarkowego przez producentów nawozów sztucznych nie zaznaczy się tym razem tak mocno jak zazwyczaj, ponieważ producenci ci będą prawdopodobnie dążyli do uzupełnienia swych zapasów.

Należy zwrócić uwagę, że ostatnio zwiększyło się znacznie w Anglii zużycie kwasu siarkowego przez fabryki produkujące dwutlenek tytanu.

Według ostatnich danych opublikowanych przez angielskie "National Sulphuric Acid Association" produkcja kwasu siarkowego w Anglii w I kwartale b.r. wyniosła 450,2 tys. long ton, w porównaniu z 417,8 tys. long ton w I kwartale 1952 r. i 428,6 tys. long ton w IV kwartale ub. roku. Konsumpcja tego artykułu w I kwartale b.r. wyniosła 467 tys. long ton, podczas gdy w IV kwartale ub. roku wynosiła odpowiednio 438,8 tys. long ton i 428,6 tys. long ton /w III kwartale 1952 r. upadła ona do 325,7 tys. long ton/.

Tomimo zwiększonego popytu nie odczuwa się braku nowego surowca na rynku angielskim, tym bardziej, że znaczna liczba nowych fabryk produkujących kwas siarkowy z pirytów rozpoczęła ostatnio produkcję. Czy konsumpcja kwasu siarkowego w Anglii będzie się nadal rozwijać i osiągnie jeszcze wyższy poziom, jest sprawą otwartą, w każdym razie obecnie nie ma żadnych oznak jakiegokolwiek zahamowania w zużyciu tego artykułu.

Wg Financial Times, 9.V.1953 r.

N a w o z y s z t u c z n e

U.S.A. Według doniesień gazety "Journal of Commerce" przewiduje się w 1953 r. dość znaczny import nawozów azotowych do St. Zjednoczonych. Przywóz siarczanu amonu wyniesie ok. 125 tys. ton, a sieltry wapniowo-amonowej ok. 400 tys. ton.

J a p o n i a. W związku ze znacznym wzrostem produkcji siarczanu amonu w Japonii, firmy produkujące ten artykuł przeżyły na znaczne trudności w jego rozsprzedaży. Znaczne zapo-

Wzrost na siarczan amonu wynosi w Japonii 1,5 mln ton, podczas gdy jego produkcja - 1,8 mln ton. Japońskie koka handlowo-przemysłowa uważają za niewskazane zmniejszenie produkcji, gdyż doprowadziłoby to do zwiększenia kosztów własnych i podwyższenia cen co z kolei odbiłoby się na zakupach tego artykułu przez konsumentów.

Rozpoczynając od lipca 1952 r. konkurencja ze strony krajów zachodnio-europejskich posiadających nadwyżki eksportowe w wysokości 1,2 mln ton znacznie zwiększyła się ze wzrostem produkcji nawozów sztucznych na skutek złagodzenia kontroli wywozu kwasu siarkowego w cywilnych gałęziach przemysłu. Zapasowa cena siarczanu amonu w Japonii wynosi 64,46 zł za tonę w porównaniu z 50 zł za tonę na rynkach zagranicznych. Te niskie ceny na rynku zachodnio-europejskim możliwe jest np. dzięki niższej cenie węgla i energii elektrycznej.

Popyt krajów Dalekiego Wschodu na japoński fosforan amonowy określa się na ok. 800 tys. ton rocznie w tym: Południowa Korea - 280 tys. ton, Filipiny 100 tys. ton, Syjam i Indonezja - 20 tys. ton. Pozostałe nadwyżki Japonia zamierza wymienić na cukier z Formozy i Kuby.

Według ostatnich danych w ciągu najbliższych 4-ch miesięcy Japonia zamierza wyeksportować do Korei Południowej ok. 20 tys. ton siarczanu amonu.

A u s t r i a. Austriackie fabryki wyprodukowały w 1952r. 462,3 tys. ton nawozów azotowych w porównaniu z 463 tys. ton w 1951 r. W roku bieżącym produkcja nawozów azotowych w Austrii wyniesie ok. 500 tys. ton. Konsumcja nawozów azotowych w 1952r. wyniosła 128,7 tys. ton w porównaniu z 102,9 tys. ton w 1951 r. Eksport w 1952 r. zmniejszył się z 274,2 tys. ton w 1951 r. na 261,9 tys. ton. Produkcja siarczanu amonu, którą rozpoczęto w Austrii w r. ub. osiągnęła w 1952 r. - 32 tys. ton.

Wg BIKI, 12.V. i 14.V.53 r.

Wiadomości z międzynarodowego rynku chemikali

A n g l i a. W tygodniu kończącym się 23.V.br. na londyńskim rynku chemikali, miał miejsce umiarkowany popyt ze strony konsumentów krajowych. Na ogół popyt przewyższał w tym okresie zapotrzebowanie. Zmniejszyły się dostawy gliceryny i soli niklu, natomiast sytuacja na rynku tytanu i barwników. Zmniejszenie się natomiast dostawy gliceryny i soli niklu, wywołało cen mini i glejty ołowianej wzmocniły się po ostatniej aukcji cen metalu. Ceny związków miedzi i cynku pozostały niezmienione. Popyt na farmaceutyki i lekkie chemikalia wzmocnił się jednakże ceny nie wykazywały większych zmian. Obróty produktami chemicznymi umiarkowane. Eksport smoły wykazywał sezonowy spadek.

U.S.A. W tygodniu kończącym się 19.V.53 r. obroty ciężkimi chemikaliami przemysłowymi na nowojorskim rynku chemicznym utrzymywały się mniej więcej na poziomie tygodnia poprzedniego. Popyt na sodę kalcynowaną zmniejszył się nieco. Notowa-

nia niektórych związków cyny obniżyły się na skutek spadku tego metalu. Z dniem 15.V.br. podwyższona została cena o \$ 2,5 na tonie. Kwas borowy podniósł się w cenie do \$ 10. W ślad za obniżką ceny mentolu brazylijskiego obniżyła się również cena mentolu japońskiego, a mianowicie o 10 \$ za lb. Olejek goździkowy zwykował o 25 \$ do \$ 9,25, były natomiast olejek morelowy o 5 \$ do 45 \$, kminkowy o 10 \$ do \$ 2,65 i eukaliptusowy - /75%/ - o 5 \$ do 70 \$ za lb.

W tygodniu kończącym się 27.V.br. zakupy ciężkich chemikaliów na rynku nowojorskim przeprowadzane były pomimo zbliżającego się sezonu wakacyjnego na dość znaczną skalę. Cen, zapoczątkowany w dziale chemikaliów ciężkich objaśniały inne działy. Minia ołowiana po podniesieniu się ceny zwykowała do 15,75 \$ za lb. a glejta ołowiana do 14,75 \$ za lb. Tlenochlorek miedzi notowany był 40 \$ za lb, czyli o \$ 5 wyżej. Popyt na sodę kalcynowaną osiągnął najwyższy poziom. Zmniejszyło się również zainteresowanie chlorem. Popyt na sodę kaustyczną utrzymywały się na jednakowym poziomie. Olej brazylijski notowano po \$ 5,90, czyli o 20 \$ niższe, olej polski \$ 7,35 za lb. Olejek eukaliptusowy podrożał do 15 \$ za lb, czyli o 5 \$, anyżkowy do \$ 1,90 czyli o 30 \$ na lb. Olejek cytrynowy obniżył się w cenie o 2,5 \$ do 50 \$ za lb.

Wg Reuter, 20.V., 25.V. i 28.V.53 r.

Drewno i papier

Kapitałistyczny rynek drzewny w 1952 r.

Związek Szwedzkich Eksporterów Drewna wydał roczne sprawozdanie z okazji dorocznego zjazdu swych członków. Raport polityczny zajmuje się rozważaniem sytuacji, panującej na kapitałistycznym rynku drzewnym w ubiegłym roku - ze szczególnym uwzględnieniem pozycji eksportu drewna szwedzkiego. Pomimo, iż raport nie zawiera ostatecznych danych, dotyczących rozmiarów międzynarodowych obrotów drewnem, lecz jedynie liczby przewidywane, niemniej jednak daje on w przybliżeniu dość dokładny obraz przemian, jakie miały miejsce w 1952 r.

Sprawozdanie rozpoczyna się przeglądem ogólnych warunków ekonomicznych. Tendencje inflacyjne, które miały miejsce w 1951 r. charakteryzujące się silnym zapotrzebowaniem na surowce oraz zakupami na skład, spowodowały w konsekwencji poważne przegrupowania w bilansach płatniczych oraz w gospodarczej pozycji państw. Państwa te zmuszone były przeto zastosować szereg środków, mających na celu przywrócenie równowagi - w formie ograniczeń importowych, kredytowych oraz inwestycyjnych. Środki te spowodowały pewne pogorszenie ogólnej sytuacji ekonomicznej, które trwało aż do lata 1952 r. Dodatkowymi przyczynami recesji było obniżenie poziomu zapasów na składach oraz reakcja ze strony nabywców wobec zbyt wyśrubowanych cen na materiały drzewne.

Specjalnie poważne rozmiary przybrała polityka zmniejszenia importu oraz inwestycji w Wielkiej Brytanii. Ponieważ kraj ten jest najpoważniejszym importerem świata w zakresie produktów leśnych, przeto tamtejsze ograniczenia wyrządziły wiele szkód w tych gałęziach przemysłu drzewnego, które zajmują się produkcją eksportową. Poprawa ogólnej sytuacji ekonomicznej, która nastąpiła w drugiej połowie 1952 r., nie przyniosła w zasadzie większej poprawy dla przemysłu drzewnego. Wyjątkiem był tu jedynie przemysł tartaczny, który zdołał odzyskać z połatem jednak na połowę spadku cen z pierwszej połowy roku. Z uwagi na fakt, że ceny na surowiec okrągły nie mogły być obniżone w tym samym stopniu jak ceny na produkt gotowy, jak również ze względu na to, że poziom płac utrzymany został do tychczasowym poziomie - rentowność przemysłu tartaczego - w/w sprawozdanie - była pod koniec 1952 r. nadal niezadająca.

Rozwój sytuacji na międzynarodowym rynku drzewnym w 1952r. stał pod znakiem poważnego obniżenia się poziomu zapotrzebowania oraz poziomu cen na drewno tarte w szczególności w okresie pierwszej połowy ubiegłego roku. W drugiej połowie roku nastąpiła z kolei stopniowa podwyżka cen na tarcicę oraz nagły spadek cen na surowiec tartaczny. Światowy import oraz eksport drewna tartego i heblowanego /łącznie z kompletami skrzynkowymi

1 kantówka/, bilansowały się w 1951 r. na wysokości 5,1 mln stds, osiągając tym samym przeciętny obrót roczny z lat przedwojennych 1934-38. Obroty te w 1952 r. spadły do poziomu około 4,3 mln stds czyli o około 16%. Największy spadek importu miał miejsce w przypadku Wielkiej Brytanii, Holandii oraz rynków pozaeuropejskich, podczas gdy spadek eksportu dotyczy przede wszystkim główne kraje eksportujące do Europy, tj. Szwecję i Finlandię. Oprócz powyżej wymienionych czynników, na sytuację ekonomiczną w roku ubiegłym miało duży wpływ pogorszenie się bilansu płatniczego krajów strefy szterlingowej, co w konsekwencji wywołało ograniczenia importowe w Wielkiej Brytanii, Australii oraz Południowej Afryce, a także reakcję w krajach importujących przeciw wysokim cenom z 1951 r., wyrażającą się w zwiększonym zużyciu materiałów substytucyjnych. Pogorszenie się położenia w przemyśle celulozowym i płyt pilśniowych w dużym stopniu przyczyniło się również do spadku cen na surowiec okrągły.

Czynnikiem, który w pierwszym rzędzie przyczynił się do spadku zapotrzebowania na drewno tarte na rynku światowym oraz obniżki cen, była decyzja rządu brytyjskiego, powzięta przy końcu 1951 r., która ustanowiła stały limit dla importowanych ilości tarcicy iglastej w 1952 r. Raport Związku państw przeglad zarządzeń angielskich, dotyczących ograniczeń przywozowych. Wskutek tych okoliczności import brytyjski drewna na tarte i heblowanego /wyłączając komplety skrzynkowe/ wyniósł w 1952 r. około 1 mln stds, podczas gdy w roku poprzednim osiągnął liczbę 1,6 mln stds.

Natomiast na kontynencie europejskim sytuacja była nieco odmienna. Mianowicie import tarcicy podniósł się z ilości 1,4 mln stds w 1951 r. na 1,5 mln stds w 1952 r. Jednakże wzrost powyższy nie miał miejsca w przypadku poszczególnych krajów. Podczas gdy przywóz do Holandii spadł z 378 tys stds w 1951 r. na 274 tys stds w roku następnym, podobnie jak do Danii i Belgii - import do Niemiec zachodnich zwiększył się przeszło dwukrotnie, a mianowicie z 172 tys stds na 375 tys stds. Zwiększenie importu miało miejsce również w przypadku Francji /z 52 na 98 tys stds/. Ponadto Związek Radziecki zwiększył dwukrotnie import z Finlandii /z 60 na 120 tys stds/.

Na rynkach pozaeuropejskich /poza Stanami Zjednoczonymi/ rozwój sytuacji przypominał na ogół kształtowanie się warunków na rynku brytyjskim. Import tarcicy do krajów tej grupy spadł z 900 tys w 1951 r. na 600 tys stds w 1952 r. Ta ostatnia liczba nie jest jeszcze ostatecznie ustalona. Przyczyną powyższego spadku było pogorszenie się bilansu płatniczego i wynikających stąd ograniczeń importowych, głównie w Australii, Południowej Afryce, ponadto w Egipcie i Argentynie, jak również do pewnego stopnia we Francuskiej Afryce Północnej.

Import Stanów Zjednoczonych, który w zakresie tarcicy iglastej pochodzi prawie wyłącznie z Kanady, pozostawał w 1952 r. na prawie niezmiennym poziomie nieco ponad 1.150 tys stds.

Najpoważniejsza część spadku światowego importu tarcicy iglastej /około 800 tys stds/ odnosiła się do eksportu europejskiego /z 2,9 na 2,2 mln stds tj. o około 700 tys stds/, podczas gdy

Import kanadyjski pozostał na nieomal niezmienionym poziomie 1,74 mln stds wobec 1,8 mln w 1951 r./, a eksport z USA spadł do 140 tys stds/z 413 na 272 tys stds/.

Na rynku europejskim eksport tarcicy iglastej w poszczególnych ważniejszych krajach przedstawiał się następująco:

	1952 r.	1951 r.	+ wzgl. -
1. Szwecja	631	810	- 179
2. Finlandia	575	821	- 246
3. Francja	86	186	- 100
4. Jugosławia	100	135	- 35
5. Austria	500	500	0
6. Z.S.R.R.	130	136	- 6

Liczby powyższe są wyłącznie orientacyjne. Ogólnie bio-
żniejszenie eksportu europejskiego oceniane jest na
700 tys stds, z czego 425 tys stds przypadało na Szwecję
Finlandię.

Eksport kanadyjski do USA wzrósł nieco z 1.154 w 1951 r.
1.200 tys stds w 1952 r., podczas gdy wywóz do Wielkiej
Brytanii spadł z 452 na 430 tys stds. Eksport ze Stanów Zjed-
nionych do Wielkiej Brytanii obniżył się również ze 127 na
50 tys stds.

Raport Związku podaje z kolei rozwój transakcji oraz
głównych krajów eksportowych na najważniejszych rynkach.
za 1952 r. oraz za pierwszy kwartał b.r.

Zgodnie z oficjalnymi statystykami szwedzkimi - eksport
tarcicy iglastej z tego kraju w 1952 r. wyniósł ogółem 631.318
stads/ bez podkładów kolejowych, kompletów skrzynkowych oraz
Wielkiej kątówki/. Dokładne rozbięcie na poszczególne kraje
stads/:

kraj	1952 r.		1951 r.	
	stads	%	stads	%
1. Brytania	177.421	28,1	300.523	37,1
2. Finlandia	116.479	18,5	140.953	17,4
3. Francja zach.	91.367	14,6	59.542	7,4
4. Francja	51.684	9,8	64.160	7,9
5. Belgia	29.176	4,6	13.800	1,7
6. Norwegia	26.966	4,3	29.987	3,7
7. Inne kraje euror.	23.730	3,7	24.741	3,0
8. Produkcja tarcicy oglastej w Szwecji	35.986	5,7	44.576	5,5

Produkcja tarcicy oglastej w Szwecji wyniosła za 1952 r.
1,1 mln stds, podczas gdy w roku poprzednim osiągnęła
na 1,35 mln stds. Statystycznie ujęta konsumpcja oceniana
na około 400 tys stds, czyli utrzymała się mniej więcej
na poziomie 1951 r. Do tej liczby należy jednak dodać konsum-
pcję w gospodarstwach domowych oraz w różnych drobnych zakła-
dach, z których brak jest danych. Produkcja i kon-
sumpcja uzyskiwane w ten sposób oblicza się na około 200 tys
stads rocznie.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku drzewnego

Austriacki eksport drewna wszelkich sortymentów osiągnął w lutym b.r. wartość 138.544 szylingów. Najpoważniejszymi odbiorcami były następujące kraje /dane w tys szylingów austriackich/:

Włochy	47.632
Niemcy zach.	39.408
Holandia	15.650
Francja	14.812
Węgry	4.043
Grecja	3.258
Turecja	2.721
Szwajcaria	2.570
W. Brytania	2.151
Triest	2.095
Belgia-Luks.	468
Egipt	141

Transakcje na rynku triesteńskim ograniczają się w ostatnim czasie do ilości, wystarczających na pokrycie bieżących potrzeb. Ceny austriackie zostały ostatnio nieco obniżone, /na 22.300 lirów za deski sw/je oraz na 13.000 lirów do 13.500 lirów za kantówkę franco Tarvisio/, nie przyniosło jednak większego ożywienia. Natomiast ceny na drewno jugosłowiańskie utrzymują się wciąż na dotychczasowym poziomie, ponieważ kraj ten zawarł ostatnio znaczne kontrakty z Wielką Brytanią, Grecją i Turcją.

Import drewna do Szwajcarii w I kw. b.r. stanowił około 3/5 masy, sprowadzonej w okresie październik-grudzień 1952 r. Przywóz drewna opałowego obniżył się o prawie 30 ton, tj. spadł do poziomu dotychczas nienotowanego od III kw. 1948 r. Spadek importu papierówki był dość znaczny. Również na odcinku tarcicy iglastej zanotowano poważne zmniejszenie. Import tego sortymentu osiągnął swój najniższy poziom od I kw. 1950 r. Natomiast nastąpiło poważne zwiększenie przywozu drewna okrągłego, który pod względem ilościowym przewyższył nieomal o połowę import z IV kw. ub. r. oraz był także nieco wyższy niż w I kw. 1952 r. Eksport surowca tarcicznego oraz drewna opałowego nieco się zmniejszył w porównaniu z IV kw, ub. r., natomiast wywóz tarcicy przeszedł na znacznemu powiększeniu. Poniższe zestawienie podaje w tonach eksport oraz import drewna do Szwajcarii w IV kw. 1952 r. oraz w I kw. b.r.:

	przywóz IV kw	I kw	wywóz IV kw	I kw
drewno opałowe	48.898	18.923	3.711	3.257
papierówka	4.436	924	-	-
surowiec okrągły				289
liściasty	13.017	21.658	30	2.000
iglasty	3.318	3.192	3.077	72
podkł. kolejowe	5.717	2.644	-	1.323
tarcica liśc.	9.461	6.485	357	7.464
" iglasta	7.410	5.163	1.012	-
razem	92.257	57.721	8.237	-

Pozycja przywozu drewna opałowego składała się w przebiegu IV kw. ub. r. przywóz tego sortymentu z Rumunii praktycznie ustał zupełnie, z innych zaś głównych krajów dostarczających - silnie zmalał. Największa część importowanego drewna opałowego liściastego pochodziła z Francji /43%/ oraz z Austrii /21%/, reszta zaś dostarczona została przez Włochy, Czechosłowację i Jugosławię. Drewno opałowe iglaste pochodziło głównie z Polski i Francji.

Gros drewna okrągłego liściastego dostarczone zostało przez Francję /70%/, 15% nadeszło z Francuskiej Afryki Zachodniej i Równikowej, zaś 10% z Kongo. Niewielka stosunkowo ilość drewna okrągłego iglastego pochodziła głównie z Niemiec zachodnich oraz z Francji.

Najważniejszymi dostawcami podkładów kolejowych były Niemcy i Francja. W imporcie tarcicy liściastej pierwsze miejsce zajmowała Francja /45%/, drugie Niemcy zachodnie /15%/, dalsze zaś miejsca - Austria /14%/, Jugosławia /9%/. Zaznaczyć trzeba, że specjalnie silnego przywozu w I kw. b.r. doznał przywóz powyższego sortymentu z Niemiec zachodnich. Głównymi dostawcami importowanej tarcicy iglastej były: Austria /70%/, Jugosławia /10%/, oraz Szwecja /4%/>.

Ostatnio zakończone zostały rozmowy między przedstawicielami Szwajcarii oraz Niemiec zachodnich. Usiłowania ze strony Szwajcarii szły w kierunku zapewnienia sobie dostaw tarcicy tartacznej, podobnie jak to miało miejsce w przypadku roku 1951 austriacko-szwajcarskich. Jednakże rozmowy te zakończyły się niepowodzeniem dla Szwajcarii, ponieważ Niemcy zachodnie, podobnie jak Austria, nie zgodziły się na dostawy drewna okrągłego. Zdaniem strony niemieckiej krajowy przemysł tarciczny napotyka na poważne trudności przy zaopatrywaniu się w surowiec, jest więc rzeczą niewskazaną powiększać te trudności poprzez eksport tego sortymentu.

Przy imporcie drewna do Niemiec zachodnich w 1952 r. Szwajcarii zajęły już trzecie miejsce. Pierwszą pozycję zajęła tarcica iglasta /1.710 tys m³ o wartości 299,49 mln DM/, druga papiera /1.289.701 mp o wartości 113,05 mln DM/. Kończąc rok 1952 r. 895.850 m³ o wartości 98,3 mln DM. Ważniejszymi dostawcami tarcicy iglastej do Niemiec zachodnich były w 1952 r. następujące kraje:

1. Austria	720 tys m ³
2. Szwecja	484 " "
3. Finlandia	361 " "
4. Jugosławia	126 " "
5. Czechosłowacja	11 " "

Punkt szczytowy sezonu sprzedaży drewna okrągłego na zachodnio-niemieckim w zasadzie już minął, nie przynosił poważniejszej zmiany w tendencji cen porimno znaczącej. Ceny na główne sortymenty drewna okrągłego wykazują tendencję do lekkiego spadku, znajdują się jednak w dalszym ciągu na stosunkowo zbyt wysokim poziomie wobec cen sprzedaży tarcicy. Wcześniej rozpoczęty sezon budowlany w roku

bieżącym spowodował wprowadzić pewne ożywienie w obrotach tartacą, jednakże nie wpłynął w większym stopniu wzmacniając na tendencję cen. Właściciele tartaków coraz częściej skłaniają się do poglądu, że narazie nie można liczyć na jakikolwiek trwałą wyżkę przy tarcicy iglastej, zwłaszcza wobec silnej konkurencji ze strony drewna zagranicznego. Liczba tartaków, które zostały unieruchomione względnie skróconym dniu pracy ostatnio znowu się powiększyła w dość poważnym stopniu.

Poważne zmiany następują w Niemczech zachodnich na rynku podkładów kolejowych. Tamtejsze koleje zdecydowały się bowiem na preferowanie podkładów żelazobetonowych zamiast drewnianych. W przyszłości stosunek zużywanej masy pierwszej i drugiej ma się zachowywać jak 1 do 6/0,5 mln i 3 mln sztuk. Wskutek powyższych okoliczności przemysł drzewny na odcinku podkładów kolejowych znalazł się w trudnym położeniu, a ceny znacznie spadły. Ostatnio zwolniono pewną - ograniczoną - ilość podkładów na eksport.

Dotychczasowe zakupy tarcicy iglastej przez rynek holenderski na poczet tegorocznych dostaw wyniosły około 200 tys stds. Połowę tej liczby stanowią zakupy w Szwecji /około 100 tys stds/. Finlandia sprzedawała dotychczas do Holandii 50 tys stds, a Związek Radziecki - 20 tys stds. Całkowity import holenderski w zeszłym roku wyniósł około 275 tys stds. Mimo, iż liczba ta oznaczała poważny spadek wolumenu przywozowego w porównaniu z 1951 r., niemniej jednak zapasy w Holandii są dotychczas stosunkowo bardzo wysokie. Stąd też ocenia się, że dalsze zakupy holenderskie w następnych miesiącach będą już raczej bardzo skromne.

Ostatnie oferty austriackie na rynku holenderskim wywołały dalszą niechęć do zakupów oraz wpłynęły wybitnie osłabiająco na tamtejszy poziom cen. Austriacy bowiem oferują wprost hurtownikom z pominięciem importerów i maklerów - po stosunkowo niskich cenach. Np. bale o długości 3-6 o przeciętnej długości 4,75 m, oferowane są po Flh 135 za 1 m³, zaś towar boczny kl. 0-III o wymiarach 18 i 24 mm x 100 do 170 mm, dług. 3 - 6 m - po 117 - 118 Flh.

Na rynku duńskim ocenia się, że tegoroczny import tarcicy iglastej osiągnie mniej więcej zeszłoroczny poziom tj. około 124 tys stds. Dotychczas zawarte zostały kontrakty na ilość między 80 a 85 tys stds i według przewidywań oczekuje się, że liczba ta powiększy się o dalsze 30 do 40 tys stds.

Spadek importu tarcicy do Danii w roku ubiegłym spowodowany został wprowadzeniem nowych metod w budownictwie, w dużym stopniu ograniczyły zużycie drewna na korzyść materiałów substytucyjnych. W 1952 r. Dania sprowadziła około 73 tys stds, z Finlandii zaś - ca 51 tys stds.

Obecna sytuacja na odcinku importu do Danii jest dość trudna, ponieważ główni dostawcy tego kraju już w dużym stopniu wyprzedali swoją produkcję. W wielu przypadkach jest już bardzo trudno, a czasem nawet niemożliwe, otrzymać odpowiednie specyfikacje na dostawę jeszcze w roku bieżącym.

Rezerwy strategiczne Wielkiej Brytanii w zakresie tarcicy iglastej oceniane są na co najmniej 200 najwyżej 250 tys stds. Ilość ta jest bardzo poważna i stąd niepokoi w dużym stopniu rynek drzewny. Rząd angielski może bowiem rzucić tę tarcicę po niskich cenach na rynek, jeżeli będzie uważał to za stosowne, co niewątpliwie wywołałoby poważne perturbacje o znaczeniu większym niż rynek angielski. Według opinii szwedzkiej rezerwy powyższe stanowią jedną z najważniejszych przyczyn nastrojów niepewności, które obecnie dają się odczuć w handlu drewnem.

Ostatnio ustalone zostało, że ilości te narazie nie będą przez rząd sprzedawane, a w każdym razie nie wcześniej niż przed końcem bieżącego roku.

Zgodnie z ogólnymi przewidywaniami zapasy NSB /National Softwood Brokers/ nie zostały w całości rozkupione przez kupców brytyjskich, lecz prawdopodobnie zaledwie w połowie. Istotną rolę w tym odegrały nowe specyfikacje na ilość pozostającą, które zostały wydane lepszy układ sortymentowy, jednakże cenowo pozostała na dotychczasowej wysokości. Fakt ten na ogół nie był z przewidywany przez kupców brytyjskich. Wychodzili oni z założenia, że redukcja cen jest zasadniczym warunkiem realizacji zamówienia. Rynek Wybrzeża Pacyfiku /USA/ jest obecnie słabszy niż poprzednio w odniesieniu do specyfikacji na zapasy NSB, może stanowić poważną konkurencję dla drewna sprzedawanego przez rząd w Anglii.

Pod koniec marca b.r. zapasy tarcicy iglastej, znajdujące się w posiadaniu kupców prywatnych, wynosiły 310.035 stds. Łącznie z drewnem pochodzenia krajowego ogólny poziom zapasów wynosi 411.745 stds. Ilość ta stanowiła, że wśród zapasów NSB znajduje się sporo towaru o małym wymiarach, jak również nie jest wiadomo, w jakim stopniu zapasy prywatne rozporządzają t.zw. "harmonijnym" układem specyfikacji drewna na składach.

Chociaż dotychczas brak oznak o jakimkolwiek ogólnym kierunku tendencji na rynku drzewnym - niemniej jednak doniesiono ostatnio, iż kanadyjska tarcica z hemlocku /I i II jakości/ jest obecnie oferowana po £ 67 za 1 stds. Cena ta oznacza spadek w stosunku do poprzednich notowań o 4-5%. Wzrost ten jest wynikiem niższego frachtu, osiągniętego dzięki wcześniejszemu bukowaniu. W każdym razie wiadomość ta wywarła duże wrażenie wśród kupców drzewnych.

Ostatnio Związek Radziecki zaoferował na rynku brytyjskim 6 tys stds tarcicy św/Jo po dawnych cenach. Rozeszła się także pogłoska, iż ZSRR sprzedał do Danii około 10 tys stds tarcicy św/Jo po cenach nieco niższych niż do Anglii.

Wg:

1. Deutsche Zeitung und Wirtschafts Zeitung /Stuttgart z 2.5.1953 r.
2. Bildienst für den Aussenhandel /Wien/ 22.5.1953 r.
3. Internationaler Holzmarkt /Wien/ 9.5.1953 r.
4. Timber and Plywood /London/ 7 i 15.5.1953 r.
5. Timber Trade Journal /London/ 23.5.1953 r.
6. Wald und Holz /Solothurn/ maj 1953 r.

Wiadomości z rynku celulozowo-papierniczego

Na rynku szwedzki w drugiej połowie kwietnia panowało również dość znaczne ożywienie. Obróty objęły prawdopodobnie poważniejsze ilości miazgi drzewnej i celulozy. Ponieważ ustalanie terminów na dostawy w drugim kwartale b.r. miało miejsce głównie w marcu oraz na początku kwietnia, przeto nowe transakcje składały się w przeważającej mierze ze sprzedaży, urządzonych natychmiastową dostawą, albo też na załadunek w maju-czerwcu b.r. Tylko w paru wyjątkowych przypadkach warto kontrakty na późniejsze terminy dostawy. Stosunkowo poważne sprzedaże poczyniono w odniesieniu do rynku południowo-amerykańskiego oraz niektórych innych rynków, ponadto eksportarzy szwedzcy zawarli szereg nowych kontraktów na różne ilości z importerami w Stanach Zjednoczonych.

Ceny na ogół wyrównały się pomiędzy poszczególnymi rynkami. Jednakże mimo ożywionych obrotów w ciągu ostatnich dwóch miesięcy nie ma dotychczas oznak wzmacniania się cen. Zdarzały się natomiast przypadki, że niektórzy sprzedawcy czynili pewne ustępstwa. Przyczyną słabości cen jest niewątpliwie fakt odprężenia w międzynarodowych stosunkach politycznych, niemniej jednak głównym powodem jest prawdopodobnie stosunkowo wysoki poziom zapasów, znajdujących się na składach u producentów.

Zdaniem fachowej prasy szwedzkiej wzrost zapasów w okresie zimowym jest zjawiskiem zupełnie naturalnym, wówczas bowiem załadunki ustają zupełnie względnie są zatrzymywane na krótszy lub dłuższy okres czasu. Miało to miejsce także i podczas ostatniej zimy. Jednakże załadunki tegoroczne rozpoczęły się stosunkowo wcześniej i sądząc z ożywionych sprzedaży na "pierwsze otwarte wody" oraz na natychmiastową dostawę, należy oczekiwać, iż wkrótce powinny one przybrać poważne rozmiały. Wprawdzie w lutym b.r. załadowano tylko 55.300 ton celulozy, w marcu zaś 82.300 ton, jednakże należy podkreślić, że wysyłki we wrześniu ub.r. wynosiły tylko 98.500 ton, podczas gdy w styczniu 1952 r. zaledwie 67 tys ton. W kwietniu b.r. nieomal cały wybrzeże największego okręgu eksportowego Szwecji-Norrland stało się już dostępne do żeglugi. Stąd też dopiero na podstawie sprzedaży i załadunków w maju b.r. będzie można stwierdzić, w jakim stopniu zapasy u producentów zostały zmniejszone oraz ich stosunek do bieżącej produkcji.

Dość poważne ilości celulozy włókienniczej sprzedano ostatnio ze Szwecji do Japonii. Władze tego ostatniego kraju postawiły do dyspozycji importerów odpowiednią kwotę walutową dolarów dla nabycia w Szwecji około 12 tys ton celulozy do wyrobu sztucznego jedwabiu. Zgodnie z dotychczasowymi informacjami zakupy japońskie w Szwecji wyniosły już do 9 tys ton. Ceny osiągane w kontraktach odpowiadają cenom ustalonym na II kw. b.r. dla innych rynków. Oczekuje się, że władze japońskie zwolnią dalsze ilości dolarów na zakup dalszych 12 tys ton, jednakże ilości te sprowadzane będą przypuszczalnie z innych krajów, a mianowicie z Norwegii, Finlandii oraz USA.

Ostatnio rozpoczęły się negocjacje między przedstawicielami szwedzkich eksporterów celulozy a Argentyną. Stosunki między tymi dwoma krajami zostały w dużej mierze zawieszono ostatnich dwóch lat ze względu na wzajemne trudności celnicze. Sprawa wznowienia eksportu celulozy szwedzkiej do Argentyny stała się specjalnie aktualna z uwagi na fakt, iż ostatnio oczekuje się ze strony rządu argentyńskiego wydania zezwoleń na import celulozy w wysokości około 65 tys ton.

Okazało się ostatecznie, że na rynku papieru w Szwecji większy znajdujące się w posiadaniu konsumentów były znacznie większe niż oceniali producenci, co w konsekwencji powodowało znaczne trudności wytwórcom przy sprzedaży ich wyrobów. Jednakże w kwietniu b.r. nastąpiła widoczna poprawa zainteresowania na rynku, zwłaszcza na natychmiastowe dostawy. Fakt ten wskazywał na możliwość spadku poziomu zapasów u pozostałych konsumentów. W wyniku dość nierównomiernego poziomu zapotrzebowania, poszczególne zlecenia są w dużym stopniu różniczkowane. Ogólnie biorąc, fabryki papieru gazetowego w Szwecji są w pełni zatrudnione. Natomiast sytuacja na odcinku innych zakładów jest mniej zadawalająca, chociaż jest zdecydowanie lepsza niż w poprzednich miesiącach.

Prowizoryczne dane dotyczące eksportu szwedzkiego za kwartał b.r. wskazują, że poziom ilościowy wywozu w zakresie papieru jest stosunkowo dość niski - z wyjątkiem papieru gazetowego. Ogólny eksport papieru oraz tektury za ten okres wyniósł tylko 146.700 ton, podczas gdy w tym samym czasie w ubiegłym roku wysłano za granicę 169.200 ton zaś w 1951 r. 172.300 ton.

Szwedzki eksport papieru gazetowego za pierwszy kw. osiągnął 49 tys ton o wartości 31,5 mln koron szw., podczas gdy w roku ubiegłym w tym samym okresie wyeksportowano 50 tys ton o wartości 56,9 mln kr.szw. Volumen wysłanego za granicę w tym samym czasie papieru pakowego był mniejszy o 12% niż w zeszłym roku /spadek z 86.800 ton na 76.600 ton/, natomiast spadek pod względem wartościowym był znacznie większy /ze 144 na 74,3 mln kr.szw. tj. prawie o 50%.

Produkcja papieru gazetowego w Szwecji według ostatnich danych przedstawiała się w 1952 r. następująco /w tonach metr/:

	1952 r.	1951 r.
papier gazetowy	330.779	331.573
papier kraft	277.923	335.151
inny papier	948.066	1.061.436
plyty papierowe i karton	142569	209.414

Z wyliczonych powyżej gatunków jedynie produkcja papieru gazetowego utrzymała się w roku ubiegłym nieomal na poziomie 1951 r., inne natomiast gatunki doznały dość znacznego spadku. W innych krajach skandynawskich /Finlandia, Norwegia/ sytuacja przedstawiała się następująco:

	Finlandia		Norwegia	
	1952 r.	1951 r.	1952 r.	1951 r.
papier gazetowy	435.432	405.161	157.376	162.617
papier kraft	72.510	73.015	57.076	61.288
inny papier	684.213	685.636	422.323	466.796
plyty pap. i kart.	147161	204.612	44.139	44.595

Eksport papieru i płyt z Norwegii nie osiągnął tego samego poziomu, który notowany był przed wojną. Przyczyną jest znaczny wzrost konsumpcji wewnętrznej w ciągu ostatnich 10-ciu lat. Przed wojną spożycie krajowe wynosiło mniej niż 100 tys ton rocznie, po wojnie jednak podniosło się do 175 tys ton w 1951 r., a w 1952 r. do 195 tys ton, co odzwierciedla konsumpcji na głowę w wysokości 55 względnie 59 kg na jednego mieszkańca. Przed wojną eksport papieru i płyt osiągał około 350 tys ton rocznie, podczas gdy po wojnie największy volumen wyeksportowany został w 1951 r., a mianowicie 332 tys ton. Jednakże w roku ubiegłym ilość ta spadła do poziomu 261 tys ton. Na rynku wewnętrznym w Norwegii oficjalny poziom cen utrzymany był przez dłuższy okres czasu poniżej kosztów produkcji, ostatnio jednak został podwyższony.

Oczekuje się w roku bieżącym, iż tegoroczny eksport papieru gazetowego ze Szwecji osiągnie 300 tys ton, a spożycie wewnętrzne 130 tys ton. Przeciętna cena fob porty szwedzkiej za 1 tonę papieru gazetowego, która w listopadzie 1951 r. wynosiła £ 79 /1.150 kr.szw./, spadła w listopadzie ub.r. do poziomu £ 44,5 /650 kr.szw./. Od tego czasu nie nastąpiły większe zmiany na odcinku cen, chociaż tendencja ulegała wzmocnieniu.

Ładunki celulozy z Finlandii za pierwsze półrocze b.r. przekroczą przypuszczalnie 400 tys ton. W roku ubiegłym za ten sam okres Finlandia wyeksportowała 370 tys ton, a w I półr. 1951 r. 460 tys ton. Według zawartego w lutym b.r. układu ze Związkiem Radzieckim Finlandia dostarczy w roku bieżącym około 400 tys m³ papierówki, 16 tys ton celulozy oraz 12 tys ton miazgi mechanicznej.

W Belgii podniesiono podatek od sprzedawanego papieru pochodzącego z importu z początkiem marca b.r. - o minimum 3%. Ponieważ porozumienie w ramach GATT nie pozwala Belgii na podnoszenie opłat celnych przy imporcie, podniesienie wyżej wymienionego podatku traktowane musi być jako wyłączenie się z zawartego porozumienia, gdyż należy je traktować jako dodatkowy krok podjęty dla ochrony własnego przemysłu. Ponieważ ponadto Belgia posiada poważne salda kredytowe w ramach Europejskiej Unii Płatniczej, powyższy krok rządu belgijskiego wywołał zdziwienie wśród tych wszystkich, którzy dążyli do zwiększenia obrotów między poszczególnymi krajami Europy Zachodniej.

Wielka Brytania zaimportowała w okresie styczeń-luty b.r. 78.150 ton papieru oraz płyt, podczas gdy w zeszłym roku za ten sam okres - 129.350 ton. Silne zmniejszenie się wolumenu importowego spowodowane zostało okolicznością, że w styczniu ubiegłego roku do portów brytyjskich przybyły wielkie ilości towaru, załadowanego jeszcze w grudniu 1951 r. gdy ograniczenia importowe jeszcze nie obowiązywały. Spadek importu dotknął tylko w nieznacznym stopniu Kanadę, mianowicie wyniósł zaledwie 300 ton /z 16.000 ton w 1952 r. na 15.700 ton w 1953 r./.

Import z innych ważniejszych krajów przedstawiał się następująco /dane w tonach, w nawiasach liczby za dwa pierwsze miesiące ubiegłego roku/: Szwecja 25.100 /29.300/, Finlandia 8.800 /21.000/, Norwegia 6.350 /7.900/, Holandia 13.700 /27.000/.

Na odcinku miazgi drzewnej i celulozy rynek brytyjski wykazuje coraz większe ożywienie. Chociaż większość powyższych

... na drugi kwartał b.r. została już zakupiona, niemniej
... producenci donoszą o stałym napływie dalszych zamówień.
... oczekuje się ustalenia rozdziału waluty na drugą poło-
... tego roku, co powinno nastąpić w ciągu najbliższych
... tygodni.

Ceny są na ogół stałe i znajdują się mniej więcej na
... sprzed trzech tygodni. Celuloza kraft nabywana jest
... około £ 37 za tonę, siarczynowa "strong" £ 41,10 - £ 42,
... siarczynowa bielona £ 50 - 51 oraz bielona kraft około £ 53.

Oficjalne statystyki, podające przeciętne ceny za
... gatunki celulozy, wykazują jak poważny spadek
... w ciągu ostatnich dwóch lat. Mianowicie w
... kwartale 1951 r. przeciętna cena suchej bielonej ce-
... siarczynowej wynosiła £ 121,2, suchej bielonej sodowej
... £ 117,8, suchej niebielonej siarczynowej
... £ 112,3, suchej niebielonej sodowej i siarczanowej £ 43,0.
... mokrej - £ 106,9, miazgi mechanicznej mokrej £ 27,9.
... b.r. przeciętne ceny na powyższe gatunki były na-
... /według podanej powyżej kolejności/: 55,6, 53,8,
... 41,8, 38,3 oraz 27,9.

Wg:

1. Finnish Paper and Timber /Helsinki/ 31.3.53 r.
2. Svensk Pappersmassetidning /Stockholm/ 30.4.53 r.
3. The World's Paper Trade Review /London/
7 i 14.5.53 r.

Surowce włókiennicze i wyroby

Bawełna

Obecny sezon bawełniany, który zbliża się do końca, charakteryzował się ogromną podażą bawełny zarówno dolarowej jak i nierolawej. W kołach branżowych przewiduje się, że i w następnym sezonie podaż bawełny dolarowej będzie bardzo znaczna, a czasowe jej zmniejszenie spowodowane być może jedynie znaczącymi dostawami bawełny amerykańskiej pod zastaw rządowej, do czasu aż ceny tej bawełny na giełdzie nowojorskiej podniosą się wydatnie ponad oficjalny poziom cen gwarancyjnych. Poza St. Zjednoczonymi na innych rynkach również nastąpiły zmiany. W kwietniu i w pierwszej połowie maja istniała tendencja do wzrostu cen bawełny surowej, nawet w okresach zmniejszonego popytu. Tak np. spadek cen w ostatnim miesiącu, który zaznaczył się wyraźnie na wszystkich surowcowych rynkach towarowych, prawie że nie objął bawełny. W Pakistanie oficjalne zapasy bawełny ze starych zbiorów zostały wysprzedane już dawno, a obecnie została sprzedana znaczna część nowych zbiorów szczególnie zaś bardziej atrakcyjne gatunki. Możliwości rozszerzenia zakupów bawełny surowej przez Japonię i związane z tym ściśle zagadnienie zwiększenia światowych obrotów wyrobami bawełnianymi posiadają obecnie znaczny wpływ na międzynarodowy rynek. W odniesieniu do bawełny niedolarowej wiadomym jest, że produkcja jej w następnym sezonie zostanie zmniejszona na skutek mniejszej opłacalności tej uprawy w porównaniu z uprawą ziemiopłodów przeznaczonych na konsumpcję.

Światowa produkcja bawełny surowej w sezonie 1952/53 oceniona została przez Departament Rolnictwa na 35.370.000 bel czyli około 250.000 bel mniej niż w sezonie ubiegłym. Według najnowszych obliczeń z wymienionej ilości na USA przypada nieco ponad 15 mln bel. Niewielkie odchylenia w porównaniu z rokiem poprzednim zaznaczyły się w innych krajach. Największy spadek wykazują kraje Ameryki Południowej. W Brazylii mimo cen interwencyjnych wyprodukuje się o 450 tys. bel mniej, niż w sezonie poprzednim. Produkcja Peru, Argentyny i Kolumbii będzie nieco wyższa, zaś Paragwaju i Wenezueli - niższa. Produkcję krajów obozu pokoju Departament ocenia na około 6.900.000 bel.

W ciągu minionych dwóch tygodni maja nie zanotowano żadnych ważniejszych wydarzeń na rynku bawełnianym w USA. Warto zaznaczyć jedynie większe zapotrzebowanie na bawełnę ze strony Japonii jak również możliwość udzielenia jej pożyczki przez Export-Import Bank w wysokości 40.000.000 \$. International Cotton Advisory Committee oszacowała światowe rezerwy bawełny surowej na koniec bieżącego sezonu na 15.500.000 - 15.600.000 bel wobec 13.300.000 bel w końcu sezonu ubiegłego. Według naj-

nowszych obliczeń podwyższone została cyfra remanentów bawełny surowej na koniec bieżącego sezonu w Stanach Zjednoczonych z 5,3 mln bel na 5,75 mln bel. Ilość bawełny zakupiona pod zastaw rządowy do dnia 15 maja b.r. wyniosła 2.306.700 bel z czego sprzedano 290.600 bel. Zapasy netto w C.C.C. na dzień 15 maja wyniosły 2.016.100 bel. M.S.A. udzieliło pożyczkę Jugosławii na zakup bawełny w wysokości \$ 2.508.000 i Indochinom w wysokości \$ 1.000.000. Konsumcja bawełny surowej wszystkich odmian w kwietniu w USA wyniosła 905.000 bel wobec 848.000 bel rok wcześniej. W ciągu 9-ciu miesięcy od początku bieżącego sezonu konsumcja w Stanach Zjednoczonych osiągnęła 7.191.000 bel wobec 7.061.000 bel w odpowiednim okresie rok wcześniej. Eksport bawełny surowej z USA od początku sezonu do 12 maja wyniósł ledwie 2.547.000 bel wobec 5.001.000 bel wyeksportowanych w tym samym czasie rok wcześniej.

E G I P T

Rząd egipski ogłosił, że w przyszłym sezonie 1953/54 rozpoczynającym się 1 września, egipscy plantatorzy będą otrzymywali mniejszą cenę za bawełnę sprzedawaną do Egyptian Cotton Commission niż w sezonie bieżącym. Jednocześnie minister gospodarki stwierdził, że rząd nie zamierza uruchomić - przynajmniej obecnie - terminowego rynku bawełny w Aleksandrii. Zgodnie ze swą polityką obliczoną na dłuższy okres, rząd egipski będzie w dalszym ciągu sprzedawał bawełnę na własny rachunek. Rządowa cena zakupu bawełny gatunku Ashmouni good w okresie od września do listopada wynosić będzie 50 talarów za kantar, na dostawy w grudniu i styczniu - 51 talarów a od lutego do końca sezonu 52 talary. W listopadzie ubiegłego roku z chwilą powołania do życia Egyptian Cotton Commission, rządowa cena kupna tego gatunku ustalona była na poziomie 60 talarów za kantar. Rząd tunezjski Karnak good rząd będzie płacił w okresie wrzesień-listopad 58 talarów, w grudniu i styczniu - 59 talarów, a od lutego do końca sezonu - 60 talarów za kantar. W listopadzie ubiegłego roku cena tego gatunku wynosiła 67,5 talara. Ponadto minister wyjaśnił, że o ile Egyptian Cotton Commission będzie miała zyski w następnym sezonie, 3/4 tego zysku będzie zwrócone producentom, a reszta będzie użyta na utworzenie funduszu "stabilizacji cen w przyszłych sezonach".

Zapasy rządowe na dzień 16 maja br. wyniosły 354.800 bel włączając w to 211.169 bel Karnaku i 125.761 Ashmouni.

Bilans bawełny odziarnionej w Egipcie
na 30 kwietnia 1953 /w kantarach/

	Kernak	Menufi	Giza 30	Ashmouni Zagora	inne	razem
zapasy na 31.8.52	815.000	100000	165000	925000	35000	2040000
zbiory 1952/53	4300000	156000	1295000	3955000	210000	9925000
	5115000	265000	1460000	4880000	245000	11965000

Karnak	Menufi	Giza 50	Ashmouni Zagora	inne	razem
1980000	144000	981000	1460000	67000	4632000
3135000	121000	479000	3420000	178000	7363000
30500	4500	50000	875000	79000	1039100
3104500	116500	429000	2545000	99000	6234000
710000	53500	45000	515000	-	1323500
2394500	63000	384000	2030000	99000	5000500

T A N

Na podstawie umowy handlowej podpisanej pomiędzy Pakista-
nem a Japonią wiadomym jest, że Japonia zakupi bawełnę, jute,
i surowce na sumę £ 7.000.000 w ciągu następujących 3 miesię-
cy. Pakistańskie zakupi w Japonii głównie wyroby włókienn-
icze i maszyny. Niesprzedane zapasy bawełny w Karachí zostały
zakupione na 300.000 bel, w tym tylko 50.000 bel ze starych
zbiórów i to najgorszych gatunków.

Z Y L I A

Klasyfikacja bawełny w Brazylii ze zbiorów w bieżącym
sezonie do dnia 7 maja b.r. przedstawia się następująco w po-
porównaniu z sezonem poprzednim:

1951/52		1952/53	
bel	%	bel	%
35	0,01	63	0,04
68	0,03	809	0,51
103	0,06	2.443	1,59
1.898	1,14	14.426	9,82
20.222	12,04	57.150	38,81
49.810	29,73	47.444	32,08
44.533	26,50	15.031	10,06
31.619	18,76	7.029	4,67
15.122	8,81	2.763	1,85
4.056	2,39	818	0,54
747	0,43	47	0,03
168.213	100,0	148.023	100,0

W e ł n aWiadomości z aukcji dominialnych

W ostatnich dwóch tygodniach maja zostały zakończone aukcje wełniane w Nowej Zelandii i w Afryce Południowej. Aukcje australijskie wchodzą obecnie również w stadium końcowe, że wełna sprzedawana tam będzie jeszcze w czerwcu. W maju zakończono sprzedaż wełny nowozelandzkiej w Wellington. Ceny kształtowały się mocno przy dobrym popycie. W wypadkach nabywcy europejscy płacili ceny określone przez tera jako "zdumiewające". Seria sprzedaży zakończyła się na cenach zwyżkujących.

W Afryce Południowej zostały zakończone na bieżącej serii sprzedaży w Durban i East London. Ceny około połowy utrzymywały się mocno, później jednak osłabły. W Durban były one o 7,5% niższe w stosunku do ostatniej serii aukcji. Był ograniczony poszukiwane były jedynie merynosy. W East London ceny były o 5 do 7% niższe.

Z ośrodków sprzedaży wełny w Australii donoszą, że w tym czasie zainteresowanie nabywców było specjalnie silne i panowała ostra konkurencja przy sprzedaży 350 bel wełny jaka miała być oferowana w tym miesiącu. Mimo, że Stany Zjednoczone wycofały się w dużej mierze z rynku australijskiego, zwiększenie zamówień Japonii nie dopuściło do spadku popytu. Według ostatnich danych Japonia zakupiła w bieżącym sezonie w Australii około 100 mln lbs wełny, a Stany Zjednoczone 52 mln. W pierwszych 8-miu miesiącach ubiegłego sezonu zakupy USA stanowiły 60 mln lbs a Japonia 62 mln. Do utrzymania mocnej tendencji w bieżącym sezonie przyczynił się w głównej mierze wysoki poziom zakupów brytyjskich. Eksport do Wielkiej Brytanii osiągnął w tym czasie 261 mln lbs stanowiąc około 40% całego eksportu wełny z Australii.

W ostatniej dekadzie do wzmocnienia tendencji cenowej w Australii przyczyniły się zakupy Związku Radzieckiego i Związku Demokratji Ludowej. Kupowały one wełnę merynosową oraz merbacks w najwyższym gatunku. Zakupy Związku Radzieckiego miały się do końca miesiąca. Naogół na serii aukcji w ostatnich dniach maja konkurencja była duża a ceny trzymały się mocno z wyjątkiem przejściowej zniżki cen około 20 maja. W maju np. ceny były wyższe o 5-7% niż w czasie poprzednich aukcji, jakkolwiek w ostatnim dniu aukcji panowała tendencja zniżkowa. Na ostatniej serii aukcji australijskich w maju w Geelong, dencja była naogół mocna. Kupowały: ZSRR, Kraje Demokratyczne, Wielka Brytania, USA, Japonia i przemysł miejscowy.

Wzrost światowej konsumpcji wełny

Według Commonwealth Economic Committee, światowa konsumpcja wełny w pierwszym kwartale b.r. zwiększyła się o 5%, nie o 5%, w stosunku do poprzednich trzech miesięcy. W tym czasie do tego najbardziej wzrost spożycia w trzech krajach, w tym w Niemczech, w przemyśle włókienniczym - Wielkiej Brytanii, Francji i Belgii. Spożycie innych włókien niż wełna pierwotna.

aktualne, wełna wtórna/ było o 3% mniejsze niż w poprzednim okresie, tak, że udział wełny w ogólnej konsumpcji włókien w Niemczech z okresu poprzedzającego agresję na Koreę. Równolegle do wzrostu konsumpcji wełny zwiększyła się produkcja czesanki. Obliczenia dla 9 największych krajów produkujących wykazują, że ich łączna produkcja czesanki wzrosła o 6% w stosunku do poprzedniego kwartału. Najwyższy wzrost produkcji zanotowano w Wielkiej Brytanii, Belgii, Francji i we Włoszech. W późniejszych stadiach przeróbki surowca naprawa jest łatwiejsza. Łączna produkcja przędzy czesankowej i nieczesankowej spadła się o 3% w stosunku do ostatniego kwartału. W takim samym stopniu spadła produkcja tkanin wełnianych. Ponieważ brak cyfr dotyczących produkcji w USA, a oprócz tego poszczególne kraje posiadają odmienne sposoby mierzenia produkcji, tak że możliwe są pewne różnice w obliczeniach. Wzrost tych danych bardziej obniżyła się produkcja tkanin nieczesankowych niż czesankowych. Największy spadek w produkcji przędzy wystąpił we Francji i w Belgii, a w produkcji tkanin w Belgii i w Niemczech zachodnich. Niemcy zachodnie są jedynym krajem, w którym nastąpił spadek produkcji we wszystkich gałęziach przemyśłu i w konsumpcji wełny surowej.

ARGENTYNA

W Buenos Aires ogłoszono oficjalnie, że w pierwszych czterech miesiącach 1953 sprzedano 75.000 ton wełny. W okresie lipiec - grudzień 1952 eksportowano 120.000 ton. Obecnie nadwzrostki eksportowe oceniane są na 60.000 do 65.000 ton.

Od 14 maja Centralny Bank Argentyny zmienił uprzywilejowany kurs wymienny na peso argentyńskie w stosunku do funta szterlinga przy eksporcie wełny. Zarządzenie to zmienia poprzedni kurs wymienny 17,5 peso za 1 £ na nowy kurs 14 peso za 1 £. Kurs peso w stosunku do dolara i franka francuskiego pozostaje niezmieniony. Według prywatnej oceny kół handlowych Argentyna chce zgromadzić szterlingów ponieważ ceny brytyjskich artykułów przemysłowych jakie może za nie nabyć są wyższe niż ceny tych samych towarów zachodnio niemieckich i innych.

Po wprowadzeniu uprzywilejowanego kursu wymiennego funta szterlinga, który obowiązywał przeszło przez rok, zakupy wełny w Argentynie zwiększyły się prawie trzykrotnie. Imponując się do tego źródła wynoszący w 1951 - 7,7 mln lbs zwiększył się do 23,8 mln lbs w 1952. W pierwszym kwartale b.r. zakupiono 31,6 mln lbs w porównaniu z 0,1 mln lbs w tym okresie poprzedniego roku, przed wprowadzeniem kursu uprzywilejowanego. Zarządzenie to jest bardzo dotkliwe dla eksportu brytyjskiego, ponieważ wchodzi w życie praktycznie na zakończeniu sezonu sprzedaży w Nowej Zelandii i Wielkiej Brytanii. Gdyż w okresie międzyaukcyjnym nie będzie miała innego źródła surowca.

AFRYKA POŁUDNIOWA

W Afryce Południowej na rynku wełny utrzymuje się w końcu sezonu mocna tendencja cen przy silnej konkurencji. Zapasy sprzedanej wełny na składach są stosunkowo niskie. Od po-

czątku bieżącego sezonu do kwietnia oferowano na aukcjach południowo-afrykańskich 314.488 bel wełny /w tym samym okresie sezonu 1951/52 - 805.274 bel/. Do końca sezonu w maju zostało sprzedane na aukcjach afrykańskich mniej więcej 885.000 bel w porównaniu z 873.000 bel przed rokiem. Dochody ze sprzedaży wełny w bieżącym sezonie do końca marca obliczane są na 216,1 mln lbs. Średnia cena wynosi więc 56,62 d za lb. Łączna wartość transakcji wełną merynosową wynosić będzie 46,0 mln lbs przy przeciętnej cenie 51,92 d za lb. W tym samym okresie sezonu ze sprzedaży 204,9 mln lbs wełny uzyskano 169,5 mln lbs za 58,8 mln £ po średniej cenie 54,62 d za lb. Bieżący sezon jest więc znacznie korzystniejszy dla południowej, gdyż nieco większa strzyżka i wzrost cen przyczyniły się do zwiększenia dochodów ze sprzedaży wełny, które stanowią poważną pozycję w bilansie płatniczym tego kraju.

N O W A Z E L A N D I A

New Zealand Wool Commission ogłosiło dane dotyczące sprzedaży wełny Nowej Zelandii w okresie lipiec - marzec 1952/53. W okresie tym sprzedano 748.193 bele wełny co stanowi około 245 mln lbs w porównaniu z 718.730 bel wynoszących 244 mln lbs w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Cyfry odnoszące się do sezonu ubiegłego nie obejmują crutchings, które zostały sprzedane przed rozpoczęciem sezonu. Średnia wartość wełny potnej sprzedawanej na aukcjach nowozelandzkich w omawianym okresie £ 64,49 /45,51 d za lb/. Ogólny dochód ze sprzedaży wełny wyniósł 48 mln £ w porównaniu z 44 mln £ w poprzednim okresie 1951/52. Szacuje się, że całkowity dochód w bieżącym sezonie wyniesie 70 mln £.

Sprzedaż wełny w Nowej Zelandii lipiec - marzec

1952/1953

	<u>wełna potna</u>	<u>wełna prana</u>
Ilość bel w szt.	747.726	467
Waga w 1.000 lb	254.287	128
Dochód w 1.000 £	48.222	31
Średnia waga beli w lb	340,1	273,4
Średnia cena za lb w d	45,51	59,15
Średnia cena beli w £	64,49	67,39

W I E L K A B R Y T A N I A

Zapasy wełny w Wielkiej Brytanii przy końcu marca wynosiły 245,6 mln lbs wełny pranej. Zwiększyły się one o 12 mln lbs w stosunku do poprzedniego miesiąca a o 58 mln lbs w stosunku do ubiegłego roku. Z tej liczby 21,5 mln lbs stanowią zapasy strategiczne. Zapasy w przemyśle odpowiadają miesięcznej konsumpcji przy bieżącym poziomie produkcji merynosowej wełny wystarczają na 2,5 miesięczną produkcję, zapasy innych gatunków wełny na 4 3/4 miesięczną. Zapasy czesanki wynosiły 39,4 mln lbs w porównaniu z 37,5 mln lbs czesanki merynosowej.

W pierwszym kwartale b. roku aktywność brytyjskiego przemysłu wełnianego zwiększała się. W marcu konsumpcja wełny pierwszej osiągnęła wysoki poziom niespotykany od maja 1950. Ten- ta uwidoczniła się przede wszystkim w produkcji wyrobów czesanki. Aktywność czesalni osiągnęła w marcu 97,9% zdolności produkcyjnej czyli najwyższy stopień po wojnie. Przędzalnie czesankowej pracowały na 94,3% zdolności produkcyjnej. Stopień konsumpcji wełny w produkcji czesanki był o 68% wyższy niż w marcu 1952, przy czym w produkcji czesanki merynosowej wynosił 71%, a czesanki z krzyżówek 63%. Aktywność przemysłu wełnianego nieczesankowej była niższa. Konsumpcja wełny była nieco niższa w marcu niż w lutym. W późniejszych stadiach przeróbki przędzy nie było takiej poprawy. Aktywność tkalni oraz dostawy czesanki i tkanin nie wykazały takiego wzrostu jak produkcja przędzy. Warsztaty tkackie pracowały w marcu przy 76% zdolności przetwórczej. Dostawy przędzy czesankowej i tkanin, mimo to były większe niż przed rokiem nie osiągnęły poziomu z poprzedniego miesiąca.

Ag The Wool Record maj 1953,
The Public Ledger 15 - 30 maj,
Reutera, World Wool Digest Nr.10/

Metale i wyroby

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza

i stali

Komitet Stali Europejskiej Komisji Gospodarczej /KEG/, w początkach maja br. publikację, zatytułowaną "European Exports and Steel Demand in Non-European Countries" /eksport stali z Europy Zachodniej a popyt na stal państw nieeuro-
pejskich/.

Opracowanie powyższe ma na celu oszacowanie popytu na stal zachodnio-europejską ze strony t.zw. obszarów gospodarczo rozwiniętych w latach 1956-1960, wobec groźby stałej nadprodukcji stali w Europie Zachodniej w najbliższych latach, spowodowanej nadmierną rozbudową przemysłu stalowego /co jest uważane za głównym powodem publikacji, ale czego publikacja wy-
nie nie zakłada/.

Szacunek został opracowany w dwóch wariantach. Według pierwszego, ok. 1956 r. eksport stali zachodnio-europejskiej do obszarów zamorskich /łącznie z dominiami brytyjskimi/ winien wynieść ok. 10,5 mln ton metrycznych, zaś ok. 1960 - ok. 11,9 mln ton. Przy założeniu jednak, że konsumpcja stali tych obszarów będzie wzrastała w skali 6% rocznie. Eksport stali zachodnio-europejskiej do obszarów nieeuropejskich wyniósł w r. 1951 - 10,2 mln ton, co było poziomem szczytowym.

Według wariantu drugiego, bardziej ostrożnego, eksport stali miałby wynieść w r. 1956 - ok. 7,7 mln ton, zaś w r. 1960 - ok. 7,2 mln ton, czyli miałby się nieznacznie kurczyć.

Zachodnio-niemieckie czasopismo "Der Schrottbetrieb" opublikowało niedawno analizę sytuacji na kapitalistycznym rynku żelaza, według której przemysł kapitalistyczny jest niedostatecznie zaopatrzone w żelazo. Zachodnio-europejski przemysł na żelazo może być - zdaniem powyższego czasopisma - wyrównany na dłuższy okres czasu tylko przez import tego artykułu z Ameryki Północnej.

Kraje należące obecnie do E.W.W. i S. "Europejska Wspólnota Węgla i Stali", które rozporządzały w pierwszych 6-ciu latach okresu powojennego nadwyżką żelaza w ilości 9,25 mln ton, które w r. 1952 - 210.000 ton żelaza ze-
stały, a w r. 1953 winny one importować 2 razy więcej.

"Europejska Wspólnota Węgla i Stali"

W związku z otwarciem w dniu 1 maja wspólnego rynku sta-
nowiącego E.W.W. i S., stopniowo wchodzi w życie poniższe prze-
łożone dla utworzenia wolnej konkurencji.

Stosowanie kontyngentów w 6-ciu krajach Wspólnoty jest od tego zabronione. Każdy rząd zobowiązuje się dostarczyć swoim obywatelom dewiz niezbędnych dla zakupu surowki i stali z kraju członkowskiego.

Wszelkie cła są zawieszone wewnątrz Wspólnoty. Na każdej transakcji importowej i eksportowej, zawartą z jednym z 6-ciu krajów, będzie wystawiany t.zw. "certyfikat wolnego obrotu". Włochy zostały upoważnione do utrzymania przez 3 miesiące od przewidzianych przez Konwencję z Annecy, wyższych od cen stosowanych dotychczas. W stosunku do krajów trzecich cła zostały utrzymane, jednakże będą stosowane wobec produktów importowanych nych taryfy najniższe, według stosowanych we Francji i Niemczech przed 1 majem br. Praktycznie dla większości gatunków stali zostaną zastosowane taryfy francuskie, nieco niższe od niemieckich /8-12%/. Państwa Beneluxu zostały upoważnione do pobierania swoich taryf celnych /niższych od francuskich/. O ile jakiś artykuł importowany do Francji lub Niemiec zachodnich będzie przywożony tranzytem przez państwa Beneluxu, zastosowane będzie cło kraju przeznaczenia.

Każde przedsiębiorstwo przemysłu hutniczego winno przed 20 maja opublikować swoje cenniki, jak również warunki sprzedaży. Mogą być jednak przewidziane wyższe ceny dla gatunków "extra", niższe przy wielkich dostawach hurtowych, mogą być dalej uwzględnione szczególne warunki płatności, szczególne podatki, jak również klauzule rewizji cen. Każde przedsiębiorstwo jest odpowiedzialne za przekroczenia popełnione przez swoich agentów i komisjonerów.

"Wysoki Urząd" zabrania:

a/ stosowania przez sprzedawcę wyższek lub niższek nieprzewidzianych w jego cenniku;

b/ stosowania przez sprzedawcę cen niższych od tych, jakie stosuje konkurent lepiej usytuowany pod względem geograficznym po uwzględnieniu różnicy kosztów transportu;

c/ udzielania przez sprzedawcę jakichkolwiek ułatwień, warunków płatności korzystniejszych niż przewidziane w jego cenniku. W takich wypadkach cena winna być podwyższona zgodnie z warunkami kredytu i zwyczajami handlowymi regionu sprzedawcy;

d/ włączania w cenę żadaną od nabywcy opłat lub podatków, co do których sprzedawca ma prawo uzyskać zwolnienia lub zwrot;

e/ jakiegokolwiek zróżnicowanie warunków sprzedaży między nabywcami Wspólnoty, w zależności od ich narodowości.

Zgodnie z zarządzeniem "Wysokiego Urzędu", z dnia 20 maja br. zostały przesłane na jego ręce, a tym samym oficjalnie ogłoszone, cenniki cen artykułów stalowych, jakie producenci krajów Wspólnoty zamierzają pobierać w najbliższej przyszłości.

Dla porównania poziomu cen poprzednich z poziomem cen z dnia 20 maja br., dla niektórych artykułów stalowych zamieszczono poniższą tabelkę /w US \$ za tonę metr./:

	stal handlowa			blachy		
	cena poprz.	cena nowa	loco	cena poprz.	cena nowa	loco
loco Thionville.	97,60	96,00	Oberhausen	115,95	124,75	Siegen
	85,90	90,30	Thionville	112,15	123,17	Montmedy
	84,00	91,50	Seraing	116,00	125,00	Seraing
	84,00	90,50	Luxemburg	115-120	122,00	Luxemburg
	85,90x/	92,50	Benestroff	122,15	124,45	Dillingen

2. powyższego zestawienia wynika, że notowania stali handlowej w Niemczech zachodnich obniżone, a podobne notowania pozostałych podwyższone, w porównaniu z okresem poprzednim. Dnia 19 maja br., różnica między notowaniami loco Liege i loco Oberhausen wynosiła \$ 13,60, natomiast dnia 20 maja zmniejszyła się do \$ 4,50. Nowe cenniki wywodzące się z obrotów artykułami wewnątrz wspólnego rynku. Natomiast ceny eksportowe powyższych artykułów, ustalone niezależnie od Wysokiego Urzędu, utrzymywały się na poziomie początku III dekady maja, z wyjątkiem notowań stali profilowej na dotychczasowym poziomie, zarówno dla strefy jak i niedolarowej. Stal handlowa przy eksporcie poza rynek Wspólnoty zwykłała na III dekadę maja z 4.500 fr.belg. za tonę metr. fob do 4.650 fr.belg., a przy eksporcie do strefy dolarowej z wyjątkiem USA i Kanady, z \$ 84 do \$ 87. Cena stali profilowej została podwyższona odpowiednio z 4.500 do 4.650 fr.belg. z \$ 84 do \$ 93. Ceny dla USA i Kanady wynosiły, jak dotychczas, \$ 84 i \$ 90.

B R Y T A N I A
Dnia 14 maja br., nabrała ostatecznej mocy prawnej, dzięki podpisowi królewskiemu, ustawa o reprivatyzacji brytyjskiego przemysłu stalowego. Jak wiadomo, przemysł ten został upaństwowiony przez poprzedni rząd labourzystowski w r.1951. Ustawa powołuje do życia t.zw. "Iron and Steel Holding Corporation Agency", która zajmie się wyprzedażą zakładów stalowych w ręce prywatne. Wyprzedaż ta zajmie - zdaniem kół przemysłowych - znaczną ilość czasu, i będzie dotyczyła transakcji w wysokości 300 mln - 350 mln. Powyższe przedsiębiorstwo jest powołane do życia na okres przejściowy, podczas gdy t.zw. "Iron and Steel Board" będzie stałym organem, pozostającym pod kontrolą rządu. Jako jego narzędzie wkraczające w rynek w określonych warunkach, ustawa okolicznościach. Oczekuje się niebawem w dalszym ciągu grube blachy i płyty okrętowe pozostają w największym niedoborze na brytyjskim rynku stali, co zmusza brytyjski przemysł stalowy czyni wszelkie wysiłki, by zwiększyć produkcję tego artykułu. Brytyjskie koła przemysłowe uważają, że w r.bież. produkcja grubych blach i płyt winna wynieść do 2,4 mln ton, z poziomu 2,26 mln ton w r.1952. Biorąc pod uwagę import i eksport tego artykułu, jego podaż

na rynku brytyjskim winna w r.bież. wzrosnąć o ok. 200 tys. ton.

Brytyjska produkcja stali osiągnęła - jak wiadomo - w 1952 szczytowy poziom, utrzymujący się i w pierwszym kwartale br., a mimo to zapasy żelaza i stali wyniosły w końcu marca br. ok. 448.000 ton długich, i ukształtowały się na najwyższym od dwu ostatnich lat poziomie. Poziomów był ponad dwukrotnie wyższy niż rok temu, kiedy to kształtował się na najniższym poziomie 203.000 ton.

BELGIA

Jak podano w zestawieniu, dotyczącym rynku stali i S. oraz zgodnie z innymi wiadomościami, belgo-luxemburscy producenci żelaza i stali podwyższyli dnia 20 maja dotychczasowe notowania artykułów stalowych na dostawy wewnątrz wspólnego rynku.

Obroty eksportowe stały w II dekadzie maja nieco osłabły, ale zwiększyło się zapotrzebowanie Niemiec zachodnich na półwyroby ze stali martenowskiej i bessemerowskiej.

Jak podkreślają koła handlowe otwarcie wspólnego rynku stali w dn.1 maja nie wpłynęło w I połowie tego miesiąca realnie na kształtowanie się warunków rynkowych w państwach należących do noty.

Zgodnie z wypowiedzią rzecznika t.zw. belgijskiego komitetu stalowego, belgijscy producenci stali ponieśli więcej strat niż osiągnęli zysków na przystąpieniu Belgii do Wspólnoty S. Ceny wewnętrzne artykułów stalowych zostały wprowadzone, nie podwyższone, podczas gdy przed otwarciem wspólnego rynku kształtowały się one na najniższym poziomie w Europie zachodniej, w międzyczasie jednak zniknęły wysokie premie eksportowe, które wyrównywały niższy poziom ówczesnych notowań krajowych.

Zdaniem belgijskich kół przemysłowych, nowy układ cen na wspólnym rynku węgla, rud żelaza i żelaza nie okazał się korzystny dla belgijskiego przemysłu stalowego.

NIEMCOY ZACHODNIE

Wyrazem sprzeczności nurtujących Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, były wypowiedzi szeregu przemysłowców na celtych tym dnia 16 maja br. zebraniu stowarzyszenia zachodnio-niemieckich producentów żelaza i stali. Wysła przewodniczący tych wypowiedzi była chęć jak największego ograniczenia kompetencji "Wysokiego Urzędu", którego uprawnienia poczytywane są za bardzo uciążliwe dla zachodnio-niemieckich producentów żelaza i stali. Szczególnie ostrej krytyce poddał "Wysoki Urząd" przewidywania tego zrzeszenia, odrzucając jako niesłuszne twierdzenie "Wysokiego Urzędu", jakoby kontakty zrzeszeń producentów stali krajów Wspólnoty między sobą były formą konspirowania przeciwko osiągnięciu celów Wspólnoty. Jego zdaniem, system ogłaszania cenników sprzedaży artykułów stalowych przez poszczególne przedsiębiorstwa będzie wymagał poniesienia dodatkowych kosztów, związku z czym skrytykował on konieczność płacenia na rzecz Wspólnoty podatku przez producentów stali.

W wyniku przystąpienia do Wspólnoty zachodnio-niemiecki przemysł stalowy ponosi dodatkowy ciężar 140 mln DM rocznie, t.j. 10 DM dodatkowo na każdej tonie wyprodukowanej stali, a to na skutek płacenia podatku na rzecz Wspólnoty, wyższych cen węgla i subsydiów na rzecz belgijskiego przemysłu węglowego.

Z J E D N O C Z O N E

Pierwszą oznaką możliwości wybuchu strajku w północno-amerykańskim przemyśle stalowym po 30 czerwca br. jest fakt zażądania dnia 16 maja przez robotników stalowni "Youngstown Sheet and Tube Company" podwyżki płac od 18 do 25 ¢ za godzinę; kompromis proponuje tylko 12 1/2 ¢ zwyżki.

Żądanie powyższe zaskoczyło północno-amerykańskie koła przemysłowe, które nie spodziewały się żądań w takiej wysokości. Jednocześnie prowadzone są rozmowy między przedstawicielami związków zawodowych i przedstawicielami szeregu koncernów stalowych co do ewentualnej zwyżki płac robotniczych przez te koncerny. Wyniki powyższych rozmów zdecydują czy po 30 czerwca br. wybuchnie nowy strajk w amerykańskim przemyśle stalowym, czy też koncerny stalowe ustąpią wobec żądań robotniczych.

W czasie strajku w roku ubiegłym, trwającego 55 dni, robotnicy północno-amerykańskiego przemysłu stalowego uzyskali podwyżkę 21 ¢ za godzinę.

Ponieważ istnieje możliwość ponownego wybuchu strajku, konsumenci północno-amerykańscy gromadzą stal na zapasy, mając w pamięci sytuację z przeszłego roku. Przyczynia się to do dalszego wzmocnienia, i tak już wielkiego popytu na stal, tak, że w niektórych gatunkach stali niedobór wzmógł się jeszcze w I połowie maja. Tyczy się to szczególnie podaży droższej stali bezsemerowskiej oraz gładkich blach stalowych. Zdaniem północno-amerykańskich kół przemysłowych, już od wielu lat nie było tak wielkiego zapotrzebowania na blachę walcowaną na zimno i na gorąco, to też na rynku podaż tego artykułu zmniejsza się statystnio i nie ma oznak na poprawę sytuacji w najbliższej przyszłości.

Ceny złomu niżkowały nadal na północno-amerykańskim rynku, a "Iron Age" notował złom stalowy \$ 38,66 za gross ton w końcu II dekady maja, czyli o 17 ¢ na tonie mniej niż poprzednio.

F R A N C J A

Łączna, kwietniowa, produkcja stali Francji i Saary utrzymywała się na wysokim poziomie, pomimo mniejszych niż w marcu ilości dni roboczych. Wyniosła ona 1.111.000 ton stali surowej wobec 1.186.000 ton w marcu, 778.000 ton produktów walcowanych wobec 822.000 w marcu, i 989.000 ton surowki żelaza wobec 1.070.000 ton w marcu br.

Sytuacja na francuskim eksportowym rynku stali określałaby przez koła handlowe w II dekadzie maja jako bardzo niejednorodną. Zlecenia napływały zewsząd, ale głównie ze Stanów Zjednoczonych. Eksport stali francuskiej wzrósł w kwietniu do poziomu 300.687 ton, wobec 296.678 ton w marcu, jednak eksport surowki żelaza spadł w kwietniu do 26.925 ton z 37.673 ton w marcu br.

J A P O N I A

Według ostatnich danych, Japonia eksportowała w r. 1951 1.655.261 ton metr. produktów stalowych, w porównaniu z 1.035.000 ton w r. 1950.

Największym importerem stali japońskiej w r. ub. było Wielka Brytania, importując 196.305 ton, potem Stany Zjednoczone 188.690 ton i Pakistan 175.895 ton.

/Financial Times, 9.V. do 22.V. 1953 r.;
Metal Bulletin, 1.V. do 22.V. 53 r.;
Reuter, 13.V. do 28.V. 1953 r./

Wiedomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych

A l u m i n i u m

Północno-amerykańscy producenci aluminium dostali od N.P.A. polecenie by w III kwartale b.r. zarezerwowali dla bezpośrednich i pośrednich potrzeb zbrojeniowych ok. 130.000 ton krótkich aluminium. Inne zarządzenie N.P.A. zobowiązało północno-amerykańskich producentów aluminium do tego, by do końca III kwartału br. zostały zrealizowane wszelkie zaległe zamówienia przemysłu zbrojeniowego.

C y n k

Mimo ostatniego, gwałtownego spadku cen i znacznego popytu ze strony Stanów Zjednoczonych, równowaga popytu i podaży na kapitalistycznym rynku cyny została utrzymana w kwietniu oraz w I połowie maja br. W pierwszych dwóch miesiącach br. import cyny metalicznej do USA wyniósł 12.979 ton, z metalu rudach - 7.963 ton, wynosząc łącznie 20.942 ton krótkich, co w skali rocznej ok. 125.000 ton. Północno-amerykańskie kopalnie przemysłowe są zdania, że powyższy poziom importu cyny do USA nie utrzyma się jednak przez resztę roku bieżącego. W roku 1951 Stany Zjednoczone importowały 167.000 cyny, co stanowiło znaczny odsetek wydobycia tego metalu w świecie kapitalistycznym.

Co do kształtowania się przyszłej sytuacji na rynku cyny deją się stwierdzać na ogół pesymistyczne wypowiedzi różnych kapitalistycznych kół przemysłowo-handlowych, zważywszy, że Stany Zjednoczone zasadniczo ogłosiły zakończenie zakupów strategicznych cyny, które były dotąd bardzo istotnym czynnikiem w kształtowaniu się koniunktury na międzynarodowym, kapitalistycznym rynku tego metalu.

Na początku III dekady maja londyńska giełda metalowa notowała cynę eksportową nieregularnie, w granicach 747 1/2 - 725 za tonę długą "spot".

C y n k

Sytuacja na północno-amerykańskim rynku cyny kształtuje się od szeregu miesięcy niemal identycznie do sytuacji na rynku ołowiu. Popyt na cynk utrzymuje się ostatnio w Stanach Zjednoczonych

notowań na wysokim poziomie, natomiast ceny tego metalu, dzięki
północnemu importowi z zagranicy kształtują się na bardzo niskim
poziomie. Północno-amerykańskie koła przemysłowe oskarżają
Brytanie, że dąży ona do zniszczenia amerykańskiego gór-
nicstwa i hutnictwa cynku i ołowiu, drogą obniżki notowań tych
metali przez londyńską giełdę metalową.

Wobec poważnej dla północno-amerykańskich producentów
cynku i ołowiu sytuacji, dają się ostatnio stwierdzić usiłowa-
nia zawarcia przez tych producentów szeregu porozumień kartelo-
wych, nie mówiąc już o oficjalnych dążeniach tych kół do wpro-
wadzenia protekcyjnych ceł importowych na cynk i ołów.

Koła przemysłowe w USA zwracają uwagę na fakt, że stosun-
ki między cenami niestalości notowań cynku, a szczególnie jego stopów,
nie są tak silnie związane z cenami aluminium, jak to było w przeszłości.
O ile więc rynek cynku, /i nie tylko rynek północno-ame-
rykański/ nie osiągnie w najbliższej przyszłości pewnej stałoś-
ci notowań, popytowi na cynk grozi trwałe osłabienie na rzecz
aluminium.

Potwierdzeniem faktu, że na skutek niższych notowań cyn-
ku zagranicznego import tego metalu do USA wzmożł się w ostat-
nich miesiącach, są cyfry z poniższej tabelki /w tonach krót-

	styczeń-luty 1952	styczeń-luty 1953
Wzrost cynku /zawartość metalu/ w sztabach	69.898	75.558
z czego:	9.508	39.304
z Francji	9.283	15.753
z Niemiec	69	10.138
z Belgii	-	4.405
z Austrii	-	3.826
z Szwajcarii	-	3.173

Notowanie cynku na londyńskiej giełdzie metalowej wyka-
zuje na początku III dekadę maja tendencję słabnącą, oscylując
między 72 1/4 - 68 3/8 za tonę długą z dostawą w maju, ale utrzy-
mał się zasadniczo na poziomie z I dekadę maja br.

Francuski Urząd Kontroli Cen zniósł w połowie maja br.
kontrolę cen cynku i ołowiu pierwotnego, jak również
kontrolę cen tych metali. Producenti oraz importerzy cynku i oło-
wu mogli od teraz ustalać ceny samodzielnie. Do tej pory
cynku i ołowiu były ustalone oficjalnie przez Urząd na
podstawie notowań nowojorskich. Jak sądzą francuskie koła prze-
mysłowe, notowania onawianych metali będą się zasadniczo kształ-
tować na podstawie notowań londyńskiej giełdy metalowej, co
już praktykowano we Francji dla cyny.

W związku z utrzymującym się oporem importerów północno-
amerykańskich zakupu miedzi chilijskiej powyżej 30 \$ za lb.,
nie usiłuje ostatnio, bez większego powodzenia, znaleźć inne
źródła zbytu dla swej miedzi. Główną przeszkodą eksportu tego
metalnego była dotąd wysoka w stosunku do reszty notowań cena

35,5 ¢ za lb miedzi fob party chilijskie.

Jednak dnia 14 maja br. chilijski minister oświadczył, że Chile nie zamierza narazie obniżyć miedzi, dopóki popyt - jego zdaniem - utrzymuje się na czasowym poziomie. Chilijscy producenci miedzi w amerykańskich, będą w dalszym ciągu otrzymywali o tralnego 24,5 ¢ za lb.

Na północno-amerykańskim rynku miedzi popyt na ten miesiąc nieznacznie się zwiększył w I połowie maja, tak że około połowy miesiąca miedź z dostawą w czerwcu była niemal wyprzedana. Na z rafinerii podniosła na początku II dekady maja cenę miedzi do 30 ¢ za lb basis Connecticut Vally, a koła przemysłowe sądzą, że wiele wskazuje na to, iż niebawem cena miedzi ustali się na rynku północno-amerykańskim na jednolitym poziomie 30 ¢. W końcu II dekady maja zawierano transakcje z dostawą w lipcu po 30 ¢. Miedź chilijska po 36,5 ¢ była nabywana na początku III dekady br. w nieco mniejszych niż zazwyczaj ilościach.

O k o w

Zdaniem północno-amerykańskich kół handlowych, sytuacja na północno-amerykańskim rynku ołowiu jest ostatnio osłabiona. Podczas kiedy popyt na ołów utrzymuje się na pewnym poziomie, to ceny tego metalu, pozostając na stosunkowo niskim poziomie, wykazują stale tendencję słabnącą. Zdaniem tych kół sytuacja na amerykańskim rynku ołowiu jest ściśle zależna od poziomu notowań tego metalu na londyńskiej giełdzie metalowej. Jeżeli notowania ołowiu na tej giełdzie wykazywałyby tendencję słabnącą, popyt na ołów krajowy na rynku amerykańskim słabnie, natomiast import tego metalu do Stanów Zjednoczonych rośnie, i na odwrót. Przy poziomie notowań z połowy kwietnia br., wynoszącym na giełdzie nowojorskiej 12,5 ¢ za lb, sprzedaż kopalń amerykańskich przerwała pracę a inne pracują poniżej kosztów produkcji, tak, że każde osłabienie notowań londyńskich odczuwane jest przez amerykańskie kopalnie ołowiu bardzo boleśnie.

W związku z powyższym staje się jasne dążenie amerykańskich kół przemysłowych do wprowadzenia "tarif stycznych", protekcyjnych celi na import ołowiu z zagranicy do USA, które przeciwdziałałyby - jak te koła określają - "atakowi" ołowiu zagranicznego na rynku amerykańskim. Ponadto że są również ataki szeregu przemysłowców amerykańskich na londyńską giełdę metalową. I tak jeden z nich, prezes wielkiego koncernu, oświadczył ostatnio jakoby londyńska giełda ołowiu i ołów nie reprezentowała "wolnego" rynku tych metali, a to dlatego, że nie istnieje na tym rynku swobodna wymiana walut, oraz że ogromna ilość transakcji ołowiem dokonywana w świecie kapitalistycznym poza londyńską giełdą metalową.

Na przełomie III dekady maja notowanie ołowiu na londyńskiej giełdzie metalowej wykazywały tendencję mocniejszą niż w dniu 21 maja - L 87 1/2 za tonę długą z dostawą w czerwcu.

Na skutek wzmocnienia tendencji na londyńskiej giełdzie metalowej, notowania ołowiu loco Nowy Jork poszły również w górę, najpierw do 13 ¢, a w dniu 26 maja do 13,5 ¢ za lb.

Zgodnie z danymi tymczasowymi amerykańskiego "Bureau of
konsumpcja ołowiu w Stanach Zjednoczonych wyniosła w roku
1.122.147 ton, wobec 1.184.793 ton w r.1951, wykazując tym
5-cio procentowy spadek.

/Financial Times, 9.V. do 22.V.1953 r.;
Metal Bulletin, 1.V. do 22.V.1953 r.;
Reuter, 13.V. do 28.V.1953 r./

Dobra inwestycyjne

Uwagi o brytyjskich targach przemysłowych

Według komentarza brytyjskich periodyków branżowych do zamknięcia British Industries Fair, zainteresowanie zwiększających i nabywców koncentrowało się w b.r. w szczególnie-nych na spręcie inwestycyjnym a w mniejszym stopniu na trwa-Resowaniem artykułach konsumpcyjnych. Największym niewątpliwie zainte-licznego cieszył się dział ciężkiego przemysłu elektrotech-się oraz maszyn budowlanych.

Podobnie jak w roku ubiegłym obserwowano zmniejszenie się popytu na lżejszy sprzęt inwestycyjny produkowany w coraz większych ilościach w krajach tradycyjnie importujących tego rodzaju artykuły z Anglii. Według opinii agentów niektórych zagranicznych firm importujących, ceny artykułów inwestycyjnych, w targach tegorocznych były na ogół konkurencyjne /przy czym zwrócono również uwagę na zwiększenie się "sztywności" cen odpowiednich artykułów eksportowanych obecnie z Niemiec za granicę/ a wykonanie i jakość na wysokim poziomie. Tym niemniej stwierdzono również zbyt mało aktywną postawę eksporterów brytyjskich do wywalczenia nowych i powiększenia sta- rzych rynków zbytu. Agenci ci wyrażali opinię, że niedostate- - w przeciwnieństwie w produkcji artykułów inwestycyjnych lo- - przemysł zachodnio-niemiecki - może ograniczyć niebawem rynki zbytu dla Wielkiej Brytanii.

W londyńskich pawilonach targów /niektóre artykuły transakcji były jak zwykle Birmingham/ jedna z większych aukcji dotyczyła sprzętu szpitalnego - m.in. za szpital lekarski aluminowy na 100 łóżek Liberia zapłaciła £ 120.000. Wyższy koszt firm wystawiających sprzęt naukowy, optyczny i precyzyjny nie była z tegorocznych targów zadowolona. Zainteresowanie tymi artykułami było słabe, a o niewielkich transakcjach doniosła jedynie 1/3 uczestniczących firm.

/Głównie wg Financial Times
z 9.V.53 r./

Brytyjskie lokomotywy na eksport

Wydajskie lokomotywy na eksport

Według informacji z prasy londyńskiej Brytyjcy produ-
kują lokomotywy posiadają portfel zamówień, których terminy
dotrzymują połowy 1955 r. Są to zamówienia po większej
części eksportowe, co świadczy - wg wyżej wymienionej prasy -
o brytyjskiej wytwórni lokomotyw wychodzą jak dotychczas
określoną ręką z zaostrzającej się walki konkurencyjnej w dzie-
dzinie taboru kolejowego na rynku międzynarodowym. Tym nie
mniej portfel zamówień nie jest bynajmniej pełny na okres

najbliższych dwóch lat we wszystkich firmach i w odniesieniu do wszystkich produkowanych typów. Jeśli zagraniczny odbiorca zażądałby obecnie 50 - 60 lokomotyw normalno-torowych na surowo krótkim terminem dostawy, to takiego zamówienia przyjąć by obecnie nie mógł. Ponieważ wykonanie takiego zamówienia wymagałoby okresu co najmniej 12 miesięcy, a może nawet 18 miesięcy. Zamówienia mniejsze natomiast np. na lokomotywy do przetaczania wagonów, mogłyby być ulokowane w każdej z firm produkujących obecnie lokomotywy, nawet ze względnie krótkim terminem dostawy.

Trudno jest jednak ogólnie określić przeciętny termin dostaw lokomotyw jaki by obowiązywał obecnie w Wielkiej Brytanii, choćby z uwagi na okoliczność, czy zamówienie odnosi się do bardziej, czy mniej standartowego typu lokomotywy, nie mówiąc o zupełnie nowym modelu, który musi być dopiero zaprojektowany. W kołach przemysłowych panuje jednak na ogół opinia, że terminy dostaw lokomotyw brytyjskich uległy ostatnio poważnemu skróceniu, w przeciwieństwie do wydłużenia się tych terminów - jak twierdzą w/w koła - u producentów konkurencyjnych.

Jeśli chodzi o ceny to brytyjscy producenci mogą z powodzeniem konkurować z dostawcami francuskimi, belgijskimi czy włoskimi. Jakkolwiek terminy dostaw lokomotyw zachodniemieckich są przeciętnie jeszcze ponoc krótsze w porównaniu do brytyjskich, ceny tych lokomotyw są jednak nieco wyższe. Producenci japońscy zyskują wprawdzie na niskich kosztach robocizny, lecz tracą prawdopodobnie więcej na wysokich kosztach materiałowych i wysokich odsetkach od kapitału.

Według przewidywań brytyjskich koł handlowych poczet 1954 roku winien przynieść dalsze skrócenie terminów dostaw w Anglii poprawiając pozycję producentów brytyjskich o rynki zbytu.

Z ostatnich większych dostaw lokomotyw brytyjskich należy wymienić 24 elektryczne lokomotywy firmy Metropolitan Vickers dostarczanych obecnie Brazylii /cena nie wymieniona/. Wykonywane są ponadto bieżąco duże zamówienia dla Australii: jedna na 48 lokomotyw dieslowskich po 1.100 Hp i drugie na 40 lokomotyw elektrycznych po 3.780 Hp.

Wg Financial Times 12.V.53 r.

Ze światowego rynku obrabiarek

Według artykułu opublikowanego w pierwszej dekadzie maja w Eildienst für Aussenhandel wynika, że Niemcy zachodnie nie są obecnie na światowym rynku obrabiarek na drugim miejscu dostarczając 25% ogólnej ilości eksportu krajów kapitalistycznych. Pierwsze miejsce posiadają Stany Zjednoczone z 43 procentowym udziałem, a trzecie Wielka Brytania z 12-tu procentowym udziałem. Te trzy państwa pokrywają 3/4 światowego zapotrzebowania na obrabiarki. Każde z nich ma swe tradycyjne rynki zbytu. Kanada była zawsze domeną Stanów Zjednoczonych, a inne dominia stanowiły brytyjski rynek zbytu. Niemcy zachodnie koncentrowały swe dostawy w krajach zachodnio-europejskich oraz

w Europie południowej, jak również w Krajach Ameryki Łacińskiej. Dostawy szwedzkie ograniczały się przeważnie do krajów skandynawskich. Szwajcaria zaś zaopatrywała przed wojną prawie wyłącznie Czechosłowację. Włochy szukały rynków zbytu również w Ameryce Łacińskiej oraz na Środkowym Wschodzie.

Niemcy zachodnie zaopatrują dziś w obrabiarki w pierwszym rzędzie kraje EPU, które są odbiorcami około 1/4 ogólnego importu obrabiarek na obszarze kapitalistycznym. Na obszarze sterlingowym obrabiarki zachodnio-niemieckie napotykają na ostrą konkurencję brytyjską i jak dotychczas zdobyły ten rynek w bardzo niewielkim stopniu. Środkowy i Daleki Wschód, mający przed wojną duże znaczenie dla zachodnio-niemieckiego przemysłu obrabiarkowego, obecnie jest prawie wyłącznym rynkiem zbytu obrabiarki zachodnio-niemieckie walczą skutecznie przeciwko konkurencji amerykańskiej. Rozwijający się po wojnie eksport obrabiarek francuskich kierowany jest głównie na obszar francuskich posiadłości zamorskich - głównie do francuskiej Afryki Północnej - oraz na niektóre rynki europejskie.

W pierwszych trzech miesiącach 1953 r. Niemcy zachodnie eksportowały ogółem 30.828 ton różnych obrabiarek do metali i drzewa za sumę \$ 44,5 mln w porównaniu z 34.289 ton i \$ 38,6 mln w tym samym okresie roku poprzedniego. Równocześnie zatem przy obniżeniu się tonażu eksportu o 10% utarg z tego eksportu wzrósł o ca 15%, dzięki z jednej strony wzrostowi cen oraz w związku ze wzrostem udziału w eksporcie bardziej specjalnych typów obrabiarek do metali. Głównymi odbiorcami obrabiarek zachodnio-niemieckich były w tym okresie następujące kraje: Wielka Brytania 9,5 mln DM miesięcznie, USA - około 4,3 mln DM; Włochy - około 4,3 mln DM miesięcznie; Szwajcaria - 3,8 mln DM miesięcznie; i Francja 3,3 mln DM. Z rynków zamorskich nie licząc USA, największymi nabywcami obrabiarek zachodnio-niemieckich były następujące kraje: Brazylia, Indie, Japonia, Argentyna i Chile.

Wg *Bildienst für Aussenhandel i der Aussenhandel der Bundesrepublik*

Produkcja i eksport ekskawatorów w Anglii

W latach przedwojennych wartość produkowanego w Anglii sprzętu do "usuwania ziemi" wynosiła około £ 900.000. W roku obecnym do "usuwania ziemi" wartość tej produkcji szacowana jest na £ 27 mln co oznacza - uwzględniając wzrost cen - dziesięciokrotny ilościowy wzrost produkcji, który miał miejsce głównie w ostatnich kilku latach. W 1943 r. Wielka Brytania importowała kopaczki i ekskawatory za sumę £ 5 mln, głównie z USA. Ostatnio import obniżył się pięciokrotnie dając oszczędności dolarowe. Według opinii się "usuwania ziemi" w Anglii byłby szybszy i bardziej równomierny, gdyby przemysł miał zapewniony stały i odpowiednio duży zbytni w kraju. Jedną z czołowych firm brytyjskich produkujących ekskawatory i podobne im maszyny twierdziła w październiku bieżącym, że terminy dostaw sprzętu przez nią produkowanego są obecnie równie długie jak w 1950 r., i że ostatnio

- 74 -

przyjmowała zamówienia na dostawę dopiero w 1956 r.

W roku ubiegłym Wielka Brytania wyprodukowała ponad 2.000 ekskawatorów o wartości około £ 14 mln z czego £ 6,6 mln skierowano na rynki zagraniczne. Na pozostałe £ 13,4 mln wartości produkcji sprzętu "usuwającego ziemię" przypadały inne urządzenia i maszyny, jak pogłębiarki, drągi, spycharki, równacze oraz części do nich i do ekskawatorów. W pierwszym kwartale 1953 r. kiedy niedobór stali ustąpił prawie całkowicie, poziom eksportu ekskawatorów wzrósł do £ 8,5 mln w rocznej, a pozostałego sprzętu "usuwającego ziemię" do £ 11,5 mln. Ogólnie biorąc zapotrzebowanie na rynku międzynarodowym na sprzęt omawiany jest znaczne, a tendencja bodaj że raczej niejsza, w porównaniu do jakiegokolwiek innej dziedziny działalności inwestycyjnych. Walka konkurencyjna w odniesieniu do sprzętu do robót ziemnych jest ponadto słabsza, niż w innych dziedzinach artykułów inwestycyjnych, gdyż główny jego kapitałista producent i dostawca jakim są Stany Zjednoczone - posiada trudności eksportowe w związku z ogólnym niedoborem metali w krajach kapitalistycznych, a przemysł zachodnio-niemiecki nie posiada jeszcze tak wyspecjalizowanej i znacznej produkcji tego sprzętu jak Wielka Brytania. Według informacji z brytyjskiej przemysł angielski produkuje obecnie wszystkie rodzaje sprzętu do robót ziemnych od najbliższych typów maszyn o wadze 180 ton.

Wg Financial Times z dn. 19.V.53 r.

Wzrost eksportu samochodów w Anglii

Według komentarzy prasy brytyjskiej trudności zbytu samochodów jakie obserwowano w drugiej połowie r. ub. i w pierwszych tygodniach b.r. zmniejszyły się poważnie. 7 marca eksport samochodów kształtował się na najwyższym poziomie od lipca 1952 r. Dostawy wyniosły 24.887 sztuk o wartości £ 8,7 mln podnosząc eksport samochodów w I kw. roku do poziomu 67.156 sztuk i £ 23,7 mln w porównaniu z 60.740 sztuk i £ 22 mln w kwartale poprzednim. Eksport samochodów ciężarowych wzniósł w I kw. 1953 r. 26.423 sztuk o wartości £ 15,6 mln wykazując niewielki spadek w porównaniu z kwartałem poprzednim. Produkcja samochodów osobowych osiągnęła w pierwszych trzech miesiącach b.r. poziom 129.176 sztuk wobec 123.725 sztuk w ostatnim kwartale 1952 r. i 113.505 sztuk o rok wcześniej. Produkcja samochodów ciężarowych, autobusów i specjalnych była nieco niższa w I kw. b.r. w porównaniu ze stanem z tegoż czasu poprzedniego.

Według tych samych komentarzy walka konkurencyjna na rynkach zachodnio-europejskich przybiera nadal na sile. W Anglii np. przewaga dostawców brytyjskich samochodów osobowych ciągle się zmniejsza na korzyść eksporterów zachodnio-niemieckich. Obecnie około połowy nabywanych w Danii nowych samochodów osobowych, stanowią wozy produkcji angielskiej, zachodnio-niemieckiej i 10% francuskiej, amerykańskiej, szwedzkiej i szwedzkiej łącznie. Około 2/3 nabywanych przez Anglików nowych samochodów ciężarowych pochodzi z Anglii a 1/3 z zagranicy.

W Niemczech zachodnich. Najpopularniejszym samochodem osobowym w Danii jest Volkswagen.

Wg Financial Times 15.V.53 r.

Produkcja i eksport samochodów we Włoszech

Według informacji agencji France Press produkcja samochodów we Włoszech w I kw. 1953 r. 38.536 sztuk w porównaniu z 28.969 w I kw. 1952 r. i 36.792 sztuk w IV kw. ub.r. Produkcja poszczególnych rodzajów samochodów przedstawiała się w tym okresie następująco: osobowe 30.502; ciężarowe - 4.803 sztuk, autobusy - 566 szt. i 2.665 podwozi. Z ilości tej 7.107 sztuk - w tym 6.848 osobowych - przeznaczeniem do następujących krajów w sztukach:

Szwajcaria	1.360
Niemcy zachodnie	903
Austria	641
Szwecja	640
Belgia	458
Holandia	345
Dania	337
Inne	2.423

/BIKI z dn. 14.V.53 r./

Budowa fabryki rowerów w Pakistanie

Jak podawał w końcu marca dziennik pakistański "Pakistan Times" w Karachi na ukończeniu jest duża fabryka rowerów, której zdolność produkcyjna wynosić będzie 300 sztuk dziennie. Koszt budowy tej fabryki ocenia się na 5 mln rupii pakistańskich, a zatrudnienie przy maksymalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnej na 1.200 robotników. Przy produkcji około 100.000 rowerów rocznie Pakistan w znacznym stopniu uniezależni się od importu rowerów wynoszącego ostatnio 120 - 130 tys sztuk rocznie.

/Wg BIKI z dn. 14.V.53 r./

Produkcja sprzętu precyzyjnego w Indiach

Prasa indyjska podała do wiadomości w końcu kwietnia, że uruchomiona w 1950 r. wytwórnia sprzętu i aparatów precyzyjnych w mieście Uttarpradesz wyprodukuje w bieżącym roku 10 tys sztuk liczników i 500 mikroskopów. W związku z powyższym ocenia się, że import liczników, którego wartość wyniosła w 1951/52 około 26 mln ind. rupii będzie zmniejszony o połowę. W chwili rozpoczęcia produkcji fabryka ta wyprodukowała 3 tys sztuk liczników i 50 mikroskopów. Równocześnie z powyższą wiadomością podano inną, a m.in., że fabryka sprzętu precyzyjnego w Kalkucie zwiększy w b.r. znacznie swą produkcję. W okresie drugiej wojny światowej wyprodukowała ona 20 tys sztuk lornetek; 1,2 tys teleskopów, 4 tys busoli żyroskopowych,

34 tys zwykłych słonecznych kompasów i znaczną ilość innego sprzętu precyzyjnego. W dziewięciu miesiącach 1952/53 wartość produkcji wyżej wymienionej fabryki wyniosła 1.358 tys rupii indyjskich.

/Wg BIKI 16.V.53 r./

Spadek eksportu traktorów z Anglii

Jak wykazuje oficjalna brytyjska statystyka eksportu wywóz traktorów brytyjskich zmniejszył się w I kw. b.r. o 23,019 w porównaniu z odpowiednim okresem r.ub. wynosząc 23.019 traktorów kołowych i 507 traktorów gąsienicowych. Spadek wartości tego eksportu wyniósł w tym samym czasie 21%. Struktura kierunkową eksportu traktorów brytyjskich w obu okresach struje zestawienie poniższe:

	I kw. 1952	I kw. 1953	
	szt.	1.000 £	szt.
Ogółem traktory	31.644	11.869	23.019
rolnicze w tym:			
Australia	6.535	1.913	2.608
Szwecja	2.420	922	2.535
Zw.Afr.Fłan.	2.161	741	2.033
Kanada	1.654	558	1.703
U.S.A.	611	79	1.621
Dania	1.970	700	1.524
Nowa Zelandia	1.940	717	1.356
Francja	747	238	1.153
Irlandia	520	179	1.126
Włochy	565	256	851
Norwegia	1.224	392	641

/Wg BIKI 19.V.1953 r./

Japonia zamawia rudowce w U.S.A.

Jak podaje BIKI z dn. 21 maja jedna z czołowych amerykańskich firm budujących okręty uzyskała ostatnio zamówienie od rządu japońskiego na 3 rudowce po 60.000 ton każdy. Będą to największe okręty do przewożenia towarów zbudowane w stoczniach w krajach kapitalistycznych o długości 756 stóp. Budowa tych statków dokonana zostanie w stoczniach japońskich, które eksploatowane są obecnie przez w/w firmę i która nie służyła do budowy japońskich okrętów wojennych. Rudowce zaopatrzone będą w specjalne turbiny o mocy 13.000 hp, które umożliwią uzyskanie szybkości 14 węzłów. Przewidywany termin dostarczenia wszystkich trzech statków rządowi Japonii mu określany jest obecnie na początek 1955 r.

/Wg BIKI 21.V.1953 r./

Eksport obrabiarek z Belgii

Belgijski korespondent gazety "Journal of Commerce" donosił w końcu kwietnia z Brukseli, że Stany Zjednoczone

które do 1951 r. nie importowały prawie wcale belgijskich obrabiarek znalazły się w r.ub. na drugim miejscu na liście głównych importerów tych maszyn eksportowanych z Belgii. Według przewidywanych danych Belgia wywoziła do USA w r.ub. obrabiarek do metali za sumę 65 mln fr.belg /1,3 mln \$/, czyli prawie 2,5 raza więcej niż w roku poprzednim.

Ogólnie biorąc popyt na belgijskie obrabiarki ze strony amerykańskich firm utrzymywał się dotychczas na wysokim poziomie. Jednakże belgijskie koła handlowe wyrażają obawy, że w przypadku, gdy zapotrzebowanie na importowane obrabiarki w USA zmniejszy się lub w ogóle zniknie, amerykańscy importerzy mogą anulować zamówienia posiadane przez belgijski przemysł obrabiarkowy. Zamówienia te posiadają obecnie dla przemysłu belgijskiego doniosłe znaczenie, ponieważ wartość zamówień innych odbiorców zagranicznych zmniejszyła się ostatnio w sposób widoczny.

W 1952 r. głównym nabywcą obrabiarek belgijskich była Anglia, jednakże pod koniec roku dostawy belgijskich obrabiarek do Wielkiej Brytanii nie przekraczały - jeśli chodzi o wartość - 10% dostaw z pierwszego kwartału 1952 r. W pierwszych miesiącach b.r. eksport obrabiarek do Anglii ustał praktycznie. Przyczyną tego - według opinii kół handlowych - jest całkowite już w Anglii pokrycie zapotrzebowania na obrabiarki dla przemysłów zbrojeniowych i spadek zapotrzebowania przemysłów cywilnych. W 1952 r. Belgia dostarczyła Wielkiej Brytanii obrabiarek za sumę 245 mln fr.belg. w porównaniu z 116 mln fr. w roku poprzednim.

Eksport obrabiarek do Francji w r.ub. kształtował się na poziomie 53 mln fr. belg. wobec 66 mln fr. o rok wcześniej, a do Holandii zmniejszył się jeszcze silniej, a m. z 30 mln fr. belg. na 19 mln w r.ub. Jakkolwiek wywóz obrabiarek do krajów zwiększył się nieco w pierwszym kwartale b.r., jednakże małe jest prawdopodobieństwo, aby osiągnął on poziom z roku ub., wynoszący 679 mln fr. belg. W związku z powyższym zwraca się uwagę na okoliczność, że 75% produkcji obrabiarek w Belgii znajduje zbyt zagranicą, spadek zapotrzebowania na obrabiarki w Europie zachodniej silnie niepokoi belgijski przemysł obrabiarkowy, obawiający się coraz bardziej konkurencji belgijskiego przemysłu obrabiarkowego wyniosła 874 mln fr. belg., obecnie zaś wykorzystanie zdolności produkcyjnej w tym przemyśle nie przekracza 75%.

/BIKI 21.V.53 r./

Francuski przemysł elektrotechniczny

W połowie maja francuski tygodnik gospodarczy "Secofi" zamieścił obszerny artykuł o francuskim przemyśle elektrotechnicznym, który wyeksportował w 1951 r. sprzętu elektrotechnicznego sumę 18 miliardów fr.fr. nie licząc tych produktów elektrotechnicznych, które są wywożone jako części składowe takich jak obrabiarki, różne maszyny, sprzęt gospodarczego domowego, samochody itp. Dane wartości eksportu z 1952 r. nie zostały podane, jednak wiadomo, że są one nieco niższe niż w 1951 r.

Ogólne obroty francuskiego przemysłu elektrotechnicznego osiągnęły w r.ub. poziom 425 miliardów fr.fr. wobec 354 mld w 1951 r. i 246 mld w 1950 r. Ogólne zatrudnienie w tym przemyśle wynosi obecnie 201 tys osób wobec 188,9 tys w 1950 r. i 136,5 tys w 1938 r. Pięć największych firm produkuje 30% ogólnej produkcji sprzętu elektrotechnicznego. Dane z 1951 r. dostawy turbin elektrycznych wszelkich typów wyniosły w tym roku 28.400 ton wobec 16.000 ton w 1949 r. i 6.000 ton w 1938 r. dostawy małych silników elektrycznych o mocy poniżej 0,5 kw. wyniosły odpowiednio 270.000 sztuk, 170.000 szt. i 55.000 szt. i silników o mocy od 0,5 do 250 kw. 370.000 szt., 290.000 szt. i 200.000 sztuk; dostawy transformatorów poniżej 650 KVA i poniżej 60.000 volt odpowiednio: 1.180 tys KVA; 1.350 tys KVA i 325 tys KVA; dostawy izolatorów szklanych kształtowały się na poziomie 6.455 ton wobec 5.780 ton w 1949 r., a izolatorów porcelanowych 12.270 ton wobec 11.320 ton.

W 1952 r. Francja eksportowała 77,6 tys odbiorników radiowych i 710 aparatów telewizyjnych.

/Wg Secofi 16.V.1953 r./

Firma austriacka nabywa prasę brytyjską

Z początkiem maja b.r. jedna z austriackich firm elektrotechnicznych nabyła 300-tonową prasę hydrauliczną wyprodukowaną w Anglii w firmie Fielding & Platt Ltd za sumę ponad £ 9.000. Prasa jest typu pionowego czterokolumnowego, zaopatrzona w dwie pompy oliwne, z których jedna wytwarza ciśnienie około 6.000 kg na cal kwadratowy, a druga 400 kg na cal.

Prasa ta posiada własny motor elektryczny wprawiający w ruch obie pompy i obniżający górną część prasy.

/Wg Machinery Lloyd 2.V.53 r./

Poziom inwestycji w Danii

Na podstawie prywatnie przeprowadzonej ankiety wśród czołowych duńskich firm przemysłowych można sądzić, że przewidywane w b.r. inwestycje w przemyśle duńskim, polegające na uzupełnieniu parku maszynowego i narzędziowego będą o 18-19% mniejsze niż w 1952 r. wynosząc około 62 mln koron duńskich, w odniesieniu do sprzętu krajowego, i 75 mln koron w odniesieniu do sprzętu importowanego łącznie ze środkami transportowymi. Ogólne inwestycje wliczając w to wszelkie urządzenia i budynki będą prawdopodobnie o 4-5% mniejsze niż w 1952 r.

/Wg Machinery Lloyd z 2.V.53 r./

Uwagi o sytuacji w zachodnio-niemieckim przemyśle maszynowym

Według komunikatu Verein Deutscher Maschinenbauanstalten z pierwszego w pierwszym tygodniu maja, sprzedaż maszyn w 1952 r. w pierwszych czterech miesiącach b.r. utrzymywała się na poziomie na rynku krajowym niż eksportowym. Wiele firm otrzymuje jeszcze zeszłoroczne zamówienia eksportowe, lecz sprzedaż nowych zamówień nadal jest niewielka. Począwszy od kwietnia 1952 r. zlecenia zagraniczne nadchodziły systematycznie w mniejszej ilości niż wynosiły dostawy przeznaczone na eksport. Komunikat nadmienia, że podobna sytuacja panuje i w innych krajach zachodnio-europejskich, lecz spadek popytu ze strony importerów zagranicznych najsilniejszy jest jakoby w Niemczech zachodnich i domaga się tańszego i długoterminowego popytu eksportowego oraz ulg podatkowych w szczególności dla tych przedsiębiorstw, które zużywają importowane surowce.

/Wg Machinery Lloyd 16.V.53 r./

Sytuacja w szwedzkim przemyśle konstrukcyjnym

Na podstawie raportu Zrzeszenia Szwedzkich inżynierów i Mechaników (Mekanförband) eksport artykułów produkowanych przez szwedzki przemysł konstrukcyjny wzrósł w r.ub. o 280 mln kr. w porównaniu do przemysłu obrabiarkowego pomyślna koniunktura w 1951 r. i na początku 1952 spowodowała silny napływ zamówień, który trwał do połowy r.ub. kiedy popyt na obrabiarki zaczął się zmniejszać. W związku ze stosunkowo długim okresem wykonywania zamówień, spadek ich napływu nie miał dotychczas większego znaczenia dla produkcji obrabiarek i zatrudnienia w tym przemyśle, chociaż w niektórych zakładach ostatni kwartał w r.ub. przyniósł spadek produkcji. Rynek eksportowy przeżywa również wzrastające trudności.

Wprawdzie możliwości eksportowe na obszar dolarowy są nadal znaczne i obiecujące, to jednak jako zupełnie nowy obszar dla producentów szwedzkich, nie wzbudza w nich większego zainteresowania i są traktowane jako zjawisko czysto koniunkturalne.

W przemyśle maszyn rolniczych popyt na niektóre rodzaje maszyn znacznie się zmniejszył w końcu 1952 r. i choć wartość eksportu wyniosła 6 mln kr. volumen wywozu był mniejszy w 1952 r. niż w 1951 r. 1.000 ton w porównaniu ze stanem w 1951 r. Stosunek do poprzedniej przedstawia się sytuacja w przemyśle stoczniowym. Posiadającym portfel zamówień na najbliższe dwa lata. Odnosi się to jednak do najmniejszych firm, uskarżających się na konkurencję stoczni holenderskich i zachodnio-niemieckich.

/Wg Machinery Lloyd 16.V.53 r./

Wzrost tonażu w Norwegii w I kwartale 1953 r.

Według informacji podanych przez "Norwegian Shipping" norwęzki tonaż dostarczony właścicielom norweskimi

w I kw. b.r. o 100.000 ton większy niż o rok wcześniej. Jak wykazuje zestawienie poniższe armatorzy norwescy uzyskali w I kw. 1953 r. 23 statki o łącznym tonażu 229.470 ton d.w. wobec 12 statków i 136.050 ton d.w. w pierwszych trzech miesiącach r.ub. Dostawy w I kw. 1953 r. kształtowały się następująco w 1000 ton d.w.:

	M.V.	S.S.	M.T.	Ogółem
stocznie norweskie	25.700	3.600	-	29.300
" szwedzkie	10.600	-	43.800	54.400
" duńskie	-	-	15.600	15.600
" brytyjskie	-	5.900	21.550	27.450
" holenderskie	910	-	-	910
" zach.-niemieckie	-	-	-	-
	20.000	3.200	17.730	41.810
Ogółem:	58.090	12.700	158.680	229.470

W I kw. 1953 r. spuszczone w Norwegii na wodę 10 statków o łącznym tonażu 101.350 ton d.w. w tym 5 tankowców o 73.300 ton d.w.

/Fairplay 14.V.1953 r/

Transakcje tonażem używanym na rynku kapitalistycznym

Jak podawała prasa branżowa parowiec typu "Worldtrator" o 10.750 ton d.w. zbudowany w 1943 r., /szybkość nie podana/ został sprzedany za sumę \$ 700.000 armatorom liberyjskim. Innym statkiem sprzedanym ostatnio za około \$ 55.000 był S.S. "Kinsale Head" węglowiec typ Nr 3 2.800 ton d.w. zbudowany w 1943 i będący własnością armatora z Belfast. Statki S.S. "Noreg" 1.468 ton brutto - 2.150 ton d.w. zbudowany w 1903 r. zmienił właścicieli za sumę 175.000 kr. sw. Zbudowany w 1930 r. m.v. "Macgregor Laird" o tonażu 5.850 ton d.w. został sprzedany firmie Anglo-Saxon Petroleum Company Ltd. za sumę £ 135.000. W kwietniu armator turecki kupił norweski tankowiec motorowy "Hoeght Hood" 14.640 ton d.w. zbudowany za sumę £ 450.000 /szybkość nie podana/. Panamski s.s. "Cavendish" 7.192 ton brutto zbudowany w 1942 r. na olej opałowy /maszyny: 24 1/2", 1 70" na 48" stroke/ zakupiony został przez armatorów włoskich za sumę £ 270.000. Dwupokładowy parowiec "Baluchistan" 7.249 ton brutto około 10.570 ton d.w. zbudowany w Stanach Zjednoczonych w 1944 r. napędzany olejem opałowym został sprzedany armatorom francuskim za sumę £ 250.000 /szybkość nie podana, maszyny: 24 1/2" 37" i 70" na 48" stroke/

Dwupokładowy panamski parowiec "Doxa" 10.786 ton d.w. zbudowany w 1943 r. i remontowany w 1952 r. napędzany olejem opałowym został sprzedany "miejscowym" nabywcom. W roku tym zmienił on właściciela w lipcu za sumę \$ 970.000.

Amerykański jednopokładowy tankowiec opalony olejem opałowym "Stanvac Durban" 16.605 ton d.w. zbudowany w 1944 i zaopatrzony w turbinę parową i w silnik elektryczny napędzający wał korbowy /General Electric Company/ sprzedany

został przez standard Vacuum Oil Co. nabywcom włoskim za £ 600.000.

Szwedzki tankowiec motorowy "Runn" 1.730 ton d.w. zbudowany w 1948 r. sprzedany został armatorom francuskim za sumę £ 170.000.

/Wg Fairplay z dn.14.V. - 7.V.53 r./

Sytuacja w niektórych dziedzinach brytyjskiego przemysłu

maszynowego

1952 - 1953

Trudności, na jakie napotyka brytyjski przemysł maszynowy są ostatnio szczegółowo analizowane na łamach prasy fachowej. W roku bież. rynek zbytu produktów tego przemysłu ulegnie w znacznym stopniu skurczeniu, gdyż popyt na maszyny dla przemysłu zbrojeniowego będzie znacznie mniejszy niż dotychczas. Zwiększenie więc chłonności "cywilnego" rynku wewnętrznego i aktywności na eksportu nabierają w tym roku większego znaczenia. Wobec spadku wewnętrznego hamują wysokie podatki - pomimo ich obniżenia w nowym budżecie - oraz ogólne trudności gospodarcze przemysł podlega przemyśle brytyjski. Na rynkach zagranicznych eksport maszyn. Wielka Brytania natrafi tu jednak na bardzo silną konkurencję Niemiec zachodnich i Japonii. Produkty brytyjskie wytrzymują konkurencję jeśli chodzi o jakość maszyn i cenę, najtrudniej im jednak konkurować pod względem korzystnych warunków kredytowych. W roku ubiegłym trudności kredytowe w Ameryce Południowej na przykład ceny i wysoka jakość maszyn brytyjskiej atrakcyjne niż długoletni kredyt. W roku 1953 firmy amerykańskie, jak donosiły już WHZ, w kwietniu Exchange Control będą się przy eksporcie dóbr inwestycyjnych będzie pozwalać na udzielanie dłuższego kredytu niż 4 lata. W dużym stopniu eksport maszyn brytyjskich hamowany jest przez ograniczenia importowe, wprowadzone przez niektóre państwa ze względu na trudności płatnicze lub w celu ochrony własnego przemysłu. Nie można spodziewać się, aby ograniczenia te zostały w najbliższym czasie stopniowo złagodzone. Zmniejszyła je w pewnym stopniu Australia. W Stanach Zjednoczonych została powołana komisja, która ma za zadanie zbadać politykę USA w tym zakresie. W Wielkiej Brytanii jednak czy można oczekiwać jakiegokolwiek poprawy na tym polu? W Stanach Zjednoczonych została powołana komisja, która ma za zadanie zbadać politykę USA w tym zakresie. W Wielkiej Brytanii jednak czy można oczekiwać jakiegokolwiek poprawy na tym polu?

przy czym wartość ich produkcji wynosiła 4,2 mln £. Obecnie produkcją tych wózków zajmuje się już 20 zakładów przemysłowych. W 1952 r. wyprodukowano dźwigów o wartości 16,9 mln £ w porównaniu z 15,9 mln £ w 1951. Produkcja przenośników i podnośników wynosiła w 1951 - 13,1 mln £ a w 1952 już 15,0 mln £. Produkcja innych urządzeń mechanicznych wzrosła z 14,0 do 14,9 mln £.

Producenci urządzeń transportu wewnętrznego stale zwiększają eksport swoich wyrobów. Stanowi on obecnie 27% ich produkcji. Wartość eksportu wózków dźwigowych wynosiła w 1952 - 1,5 mln £. Niektóre z nich zostały sprzedane do USA co świadczy o dobrej jakości produktów brytyjskich, ponieważ wózki te są tam wytwarzane w znacznie większej skali niż w Anglii. Wózki dźwigowe amerykańskie, szwedzkie i zachodnio-niemieckie stanowią groźną konkurencję dla wyrobów angielskich na rynkach zagranicznych.

W zakresie maszyn do transportu ziemi, Wielka Brytania uzależniona jest jeszcze w pewnym zakresie od importu z USA, szczególnie jeśli chodzi o ciężki sprzęt. Produkcja krajowa rozwija się jednak szybko. Rozwój jej hamowany jest tylko brakiem stali. W 1952 r. portfel zamówień w tej gałęzi przemysłu tak jak i w innych gałęziach przemysłu inwestycyjnego zmniejszył się nieco. Produkcja wszelkiego typu maszyn i urządzeń budowlanych wynosiła w 1952 około 50 mln £ z czego połowa przeznaczona została na eksport. Wywóz maszyn do transportu ziemi osiągnął już cyfrę 14,3 mln £ w porównaniu z 9,8 mln £ w 1951 r. Zwiększa się zarówno różnorodność jak ilość produkowanych maszyn. Firma Euclid, Limited która wprowadziła już do produkcji szereg nowych maszyn, będzie produkować traktory z przyczepnymi skrapierami, które dotychczas produkowane były jedynie w USA w zakładach w Newhouse. Nowe maszyny będą 45 stóp długości i 11 stóp szerokości. Będą one ścinać do 16 stóp sześć. ziemi i przewieźć ją z szybkością 30 mil na godzinę na wysypisko.

S i l n i k i s p a l i n o w e : W roku 1952 eksport silników spalinowych zmniejszył się. Najbardziej obniżył się wywóz małych silników benzynowych do 10 KM. Wpłynęły na to ograniczenia importowe wprowadzone m.in. przez Indie i Egipt. Zmniejszył się również popyt na nie na rynku krajowym, skutkiem czego produkcja ich znacznie spadła. Producenci starają się jak najbardziej obniżyć ceny aby rozszerzyć zbyt. Przypuszczają oni, że uda im się zwiększyć produkcję w roku bieżącym. Niektórzy przemysłowcy, zgodnie z zaleceniami Anglo-American Council of Productivity, przeprowadzili racjonalizację produkcji zmniejszając ilość produkowanych typów silników. Więcej zamówień na silniki spalinowe otrzymują firmy brytyjskie z krajów Imperium. Rząd kanadyjski zamówił w Anglii 1.335 silników Diesla o wartości 1,25 mln £, które zostaną przesłane do Indii i wmontowane w pojazdy mechaniczne eksportowane z Kanady do Indii w ramach t.zw. "Planu Colombo". Produkcja silników dieselskich przez firmę Rolls Royce, Limited znacznie zwiększyła możliwości brytyjskiego eksportu. Firma ta będzie produkowała silniki dieselskie w skali dużych przedsiębiorstw amerykańskich. Będą to silniki cztero, sześciocylindrowe.

silnik-cylindrowe od 70 do 250 KM. Silniki te są przeznaczone do napędu najnowszych typów traktorów oraz do użytku w urządzeniach dźwigowych i wiertniczych.

W roku 1952 wartość produkcji silników spalinowych wynosiła 43.572 tys £ w czym na eksport wyprodukowano silników wartości 14.544 tys £.

M a s z y n y b i u r o w e : W latach powojennych produkcja i eksport maszyn biurowych wykazywały nieprzerwany wzrost. Przy wartości rocznej produkcji 45 mln £ przemysł angielski maszyn biurowych osiągnął co do wielkości na obszarze kapitalistycznym jedynie miejsce amerykańskiej. W roku 1952 wartość produkcji maszyn biurowych spadła. Ilość eksportowanych maszyn obniżyła się z 9,7 mln £ w 1951 do 4.417 ton w 1952. Natomiast wartość nieco wzrosła do 9,7 mln £. Średnia miesięczna produkcja znormalizowanych maszyn do pisania wynosiła w roku 1951 - 9.574 sztuki w 1952 - 8.240. Średnia miesięczna produkcja maszyn typu portable w 1951 - 4.845 sztuk. W tym produkcja na eksport wynosiła w 1951 - 4.237 sztuk. W tym produkcja na eksport wynosiła w 1952 odpowiednio 3.754 i 2.087 sztuk.

Produkcja biurowych maszyn do liczenia wykazywała w 1952 zdecydowany wzrost. Wartość jej zwiększyła się z 6.012 tys £ w roku 1951 do 16.176 tys £. Z tego w roku 1952 - 6.012 tys £. Produkcja powielaczy i różnych innych maszyn biurowych miała podobne tendencje jak produkcja maszyn do pisania, tak że przy końcu roku 1952 utrzymywała się na poziomie o 25% niższym niż przed rokiem. Największym rynkiem zbytu na angielskie maszyny biurowe są Stany Zjednoczone, które wywoziły 15,4% brytyjskiego wywozu maszyn biurowych w 1952. Produkcję i eksportowała firma Burroughs Adding Machine Company; produkcja maszyn tej firmy, dokonywana pierwotnie w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, została przeniesiona do Szkocji. Maszyny eksportowane do Australii, Japonii i Kanał. Ograniczenia importowe w Australii poważnie obniżyły eksport brytyjski w ubiegłym roku. Wartość wywozu do tego kraju wyniosła w 1952 - 1,3 mln £ czyli o 800.000 £ mniej niż w 1951. W roku bieżącym spodziewana jest pewna poprawa eksportu maszyn zagranicę, lecz eksport nie będzie tak wielki jak w poprzednich latach.

Z e g a r y i z e g a r k i : Przemysł mechanizmów zegarowych również przeżywał duże trudności w roku 1952. Wobec nadmiernego zbytu spowodowane były nasyceniem rynku. Silna konkurencja czterech największych firm brytyjskich doprowadziła do obniżenia cen. Eksport zegarów utrzymał się jednak na dobrym poziomie pomimo australijskich ograniczeń importowych. Eksport maszyn zegarowych wynosił w 1952 - 1,1 mln sztuk czyli tylko o 76.000 sztuk mniej niż w 1951. Ten mały spadek eksportu możliwy był jedynie przy obniżeniu cen. Wartość eksportu zegarów była o 10% niższa niż w 1951. W tym okresie szwajcarski eksport zegarów zwiększył się o 5,6%.

W y p o s a ż e n i e e l e k t r o w n i : W 1952 roku eksport ciężkich maszyn elektrycznych był większy niż w roku poprzednim. Eksporterzy angielscy mają

z generatorami z napędem dieslowskim poniżej 200 KW.

jeszcze dużo zamówień, chociaż rynek zaczyna słabnąć i nowe zamówienia są coraz trudniejsze do zdobycia. Słabą stroną artykułów angielskich są długie terminy dostaw. Zgodnie z *Survey of Production of Heavy Equipment for Power Stations in the OEEC Countries* w lipcu 1952 brytyjscy producenci oferowali co najmniej 30-ty miesięczny termin dostaw na turbiny parowe i prądnice na powyżej 40.000 KW, podczas gdy terminy niemieckich przemysłowców wynosiły 20 miesięcy, a szwajcarskich 15 miesięcy. Transformatory brytyjskie mogły być dostarczone w ciągu 24 miesięcy, Niemcy zachodnie podejmowały się dostawę w okresie 10 miesięcy, firmy francuskie w ciągu 8 miesięcy a włoskie - 6 miesięcy. Pod innymi względami przemysł brytyjski może skutecznie współzawodniczyć nawet z USA. *Ferranti Ltd* złożyła ofertę na 9 transformatorów 33.000 kVA wartości 1.138 mln £, na budowę tary w Płn. Dakocie. Oferta ta została przyjęta ponieważ była o 200.000 £ niższa od najniższej oferty amerykańskiej/.

Największym rynkiem zbytu na sprzęt tego typu są kraje Imperium. Mimo wprowadzenia ograniczeń importowych w Australię eksport brytyjski na ten rynek zwiększył się w roku 1952 tak samo jak eksport do Nowej Zelandii i Afryki Południowej. Zamówienia wykonywane dla tych krajów gwarantują wysoki poziom wozu w roku 1953.

Eksport ciężkich maszyn elektrycznych przedstawia poniższa tabela:

	1951 1000 cwt	1000 £	1952 1000 cwt	1000 £
<u>Generatory kompletne</u>				
<u>z napędem silnikami</u>				
diesla				4.891
poniżej 200 kW	195	4.523	181	2.571
powyżej 200 kW	92	1.864	117	2.387
inne	93	2.487	77	
<u>Generatory bez silników napędowych i części</u>				
	217	5.611	243	7.065
Razem	597	14.485	618	16.914
<u>Przetwornice</u>				
transformatory	11	211	16	485
prostowniki dla elektrowni	550	8.587	606	10.460
urządzenia rozruchowe i kontrolno-regulacyjne	23	667	21	755
przełączniki i tablice rozdzielcze	68	2.110	78	2.802
turbiny parowe	415	12.395	468	15.461
	119	3.626	113	3.846
Razem	1.787	42.081	1.920	50.723

Wg The Engineering Inty - kwiecień, Accounts of Trade and Navigation of the United Kingdom, Monthly Digest of Statistics Nr 88, Report on Overseas Machinery kwiecień, maj.

Z A Ł A C Z N I K

Bibliograficzny wykaz ważniejszych artykułów i opracowań z dziedziny rynków towarowych jakie ukazały się w prasie zagranicznej w pierwszym kwartale 1953 r. i są w posiadaniu F.I.H.Z.

Nr.2

Z B O Ź A I O K O P O W E

LA PRODUCTION ET LE COMMERCE DU RIZ DANS LE MONDE /Świe-
Produkcja i obroty ryżem/ Marches Coloniaux 7.III.53 str.

Obszerny ten artykuł poświęcony jest omówieniu światowej sytuacji rynkowej ryżu w latach 1951-52. Na wstępie zanalizowa-
niem produkcji światowej ryżu w latach powojennych z uwzględ-
niem perspektyw w odniesieniu do światowej podaży ryżu w
roku. Następnie scharakteryzowano w skrócie sytuację rynko-
wą poszczególnych rynkach eksportowych i importowych uwzględ-
niając statystykę obrotów, oraz kształtowanie się cen. Ogólnie
mając referat ten daje stosunkowo dokładny obraz sytuacji ryn-
kowej na światowym rynku ryżu w ostatnich kilku latach.

A NEW WHEAT AGREEMENT? /czy-nowe porozumienie w sprawie
pszenicy?/ The Economist 17.I.53 str.161.

Jest to artykuł okolicznościowy zamieszczony z okazji
rozprawy na obrad Rady Międzynarodowego Faktu Pszenicznego.
W nim omówiono wszystkie zasadnicze problemy, jakie miały
mieć na porządku dziennym obrad Rady w I-szym kwartale
1953 r. Omówiona w nim została również sytuacja rynkowa zbóż
w bieżącym sezonie 1952-53 z podaniem wykresu cen psze-
nicy w USA i Kanadzie za okres 1949-52. Część artykułu została
poświęcona analizie zapotrzebowania i podaży pszenicy w Anglii
w ostatnich latach gospodarczych.

Z W I E R Z E T A I A R T Y K U Ł Y

P O C H O D Z E N I A Z W I E R Z E C E G O

LA PÊCHE DES EPONGES EN GRÈCE /Łobowy gąbek w Grecji/.
Revue Officielle du Commerce et de l'Industrie Nr.1537, str.7.

Krótki artykuł, omawiający w sposób wyczerpujący produk-
cję naturalnych gąbek w Grecji w latach 1952 i 1951, ceny ekspor-
tu oraz eksport tego artykułu w kilogramach w latach 1938-1950-
z rozbićciem na poszczególne kraje importujące /tabelka/.

DAIRY PRODUCTS /artykuły przemysłu mleczarskiego/ Commodity Series FAO Bulletin Nr.24.

Jest to obszernie opracowania /69 str.druku/ poświęcone zanalizowaniu sytuacji w przemyśle mleczarskim w krajach kapitalistycznych w latach powojennych do 1951 roku włącznie. Przy porównaniu z okresem przedwojennym. Dane w odniesieniu do krajów Obozu Tokaju są jedynie fragmentaryczne za niektóre lata. W części ogólnej omówiono następujące zagadnienia; trendy w produkcji i kształtowanie się cen uzyskiwanych i płaconych przez gospodarstwa rolne; trendy w konsumpcji i poziom cen detalicznych, oraz podsumowano ogólne wnioski. Część szczegółowa obejmuje analizę produkcji mleka w latach powojennych, jego konsumpcję i zastosowania w przemyśle mleczarskim jak również osobne rozdziały pod tytułem: masło i margaryna, sery, mleko skondensowane i w proszku i kazeina. W każdym z tych rozdziałów omówiono produkcję, konsumpcję oraz obroty, jak również i tendencje cen. Opracowanie powyższe zaopatrzone zostało ponadto w obszerny załącznik statystyczny.

MEAT /mięso/ A Study of Trade between Latin America and Europe. Geneva 1953, str.52.

Jest to obszerny załącznik o objętości 9-ciu stron druku do w/w studium poświęcony analizie kapitalistycznego rynku mięsa w latach powojennych do 1951/52 włącznie, przy porównaniu z okresem powojennym. Na wstępie referatu omówiono zapotrzebowanie na mięso europejskich krajów kapitalistycznych z uwzględnieniem podania konsumpcji mięsa na głowę w niektórych krajach deficytowych. Drugi rozdział odnosi się do analizy produkcji mięsa w Europie, a trzeci omawia jego import ze szczególnym uwzględnieniem dostaw z Ameryki Południowej oraz z szczególnymi ich zwiększenia w przypadku obniżenia się konsumpcji mięsa w Argentynie i w Urugwaju. Ogólnie biorąc w/w załącznik stanowi przejrzysty i bogaty materiał informacyjny, w którym omówione zostały wszystkie najważniejsze problemy rynkowe w latach powojennych na kapitalistycznym rynku mięsa. Brak jednak szczegółowej analizy cen oraz omówienia sytuacji w odniesieniu do poszczególnych rodzajów mięsa.

PRZETWORY SPOŻYWCZE I ARTYKUŁY KOLONIALNE

"TEA LAST YEAR AND THIS" /Herbata w roku ubiegłym i bieżącym/ autor: Sir Percival Griffiths, The Financial Times z dnia 9.1.1953 r. Nr. 19850.

Przedmiotem artykułu są warunki produkcyjne i eksportowe krajów indyjskich /łącznie z Cejlonem/ na tle ogólnej sytuacji gospodarczej tych państw. Omówione są także ceny oraz sytuacja rynkowa w 1952 r., a ponadto problem kosztów produkcji. Sprawa wzrostu tych ostatnich przy spadających cenach, będących wynikiem nadmiaru herbaty na rynku, jest obecnie może najważniejszym zagadnieniem, które mają do rozwiązania kraje, będące głównymi producentami herbaty. Autor artykułu omawia

Przez rządy poszczególnych państw, mające na celu równowagę między cenami sprzedażnymi herbaty a podlegającym poziomem plac, utrzymującym się w omawianych

LE MARCHÉ MONDIAL DES OLÉAGINEUX EN 1951. /Światowy rynek oleistych w 1951 roku/ Marches Coloniaux 17.I.1953

Dość obszerny artykuł oparty na wydawnictwie brytyjskiej Co poświęconemu analizie rynku nasion oleistych w 1951 roku w porównaniu do lat poprzednich. Obok światowych obrotów nasionami oleistymi w tych latach, została krótka analiza zmian produkcji zbiorów i obrotów nasion oleistych: orzeszki ziemne, siemię bawełniane, siemię słonecznikowe, rycynowe, kopra i ziarno palmowe z rozbićm na poszczególne kraje. W zakończeniu artykułu podano statystykę produkcji margaryny i szmalcu w niektórych krajach kapitalistycznych. Wyżej wymieniony artykuł nie zajmuje się zupełnie zmian cen tłuszczów, olejów i nasion oleistych 1950-51.

LE MARCHÉ MONDIAL DU CAFÉ EN 1952. /Światowy rynek kawy 1952 r./ Marches Coloniaux 21.III.53, str.896.

Jest to obszerny przegląd światowego rynku kawy z tłem politycznym z podziałem na rynek brazylijski, Ameryki Środkowej, Afryki francuskiej, brytyjskiej i belgijskiej. Najbardziej ciekawą częścią autor omawia zagrożenie konsumpcji kawy w krajach kapitalistycznych. Brak pełnej statystyki obrotów i analiz cen w 1952 r.

WORLD CITRUS PRODUCTION TOIS 400 MLN BOXES /światowa produkcja owoców cytrusowych osiągnęła poziom 400 mln skrzynek/ Foreign Crops and Markets, 19.I.53r. str.26.

Artykuł ten o charakterze wybitnie statystycznym nosi tytuł odnosząc się wyłącznie do zbiorów owoców cytrusowych w krajach kapitalistycznych. Obejmuje on statystykę zbiorów w latach przedwojennych i powojennych do 1952 r. dla wszystkich krajów kapitalistycznych z rozbićm na pomarańcze i grapefruity. Dane liczbowe podano w tabelkach, które można przeliczyć na podstawie zamieszczonego współczynnika, na dane wagowe.

WORLD CASTOR BEAN PRODUCTION /światowa produkcja siemienia rycynusa/ Foreign Crops and Markets 19.I.53r. str.32.

Krótki syntetyczny artykuł o charakterze statystycznym przedstawia statystykę produkcji siemienia rycynusa w latach przedwojennych i powojennych do 1952 r. włącznie we wszystkich krajach kapitalistycznych oraz dla lat przedwojennych w Mandżurii i Chinach. Ponadto podana jest również produkcja siemienia rycynusa w ZSRR w 1948 r. Szacunek światowej produkcji jest prowizoryczny i niewiadomo na jakich danych się opiera. W odniesieniu do produkcji siemienia rycynusa w ZSRR i Mandżurii w tym sezonie.

OLIVE OIL AND THE WORLD FAT MARKET /oliwa i tłusty
rynek tłuszczów/ Monthly Bulletin of Agricultural Economics
and Statistics Vol.II. Nr.3 str.7.

Obszerny ten artykuł poświęcony jest analizie światowego rynku oliwy na tle sytuacji na międzynarodowym rynku olejów jadalnych. Zawiera on statystykę produkcji i oliwy we wszystkich krajach śródziemnomorskich i w innych krajach potencjalnych łącznie za okres od 1921 r. do 1952 r. Na załączonych w kreskach uwidoczniona została współzależność produkcji oliwy w basenie morza Śródziemnego oraz eksportu oliwy z tego obszaru w okresie od 1923 r. do 1952 r. i importu innych olejów jadalnych na ten obszar. Porównano następnie zmiany cen w okresach kwartalnych 1950-52 oliwy, oleju sojowego i oleju z orzeszków ziemnych. W artykule tym poświęcono ponadto miejsce analizie konsumpcji oliwy i innych tłuszczów jadalnych, oraz omówiono zagadnienie międzynarodowych obrotów oliwą w latach 1950-53.

SUGAR-PRELIMINARY OUTLOOK FOR 1953 /cukier - wstępne
perspektywy sytuacji rynkowej na 1953 r./ Monthly Bulletin of
Agricultural Economics and Statistics vol.II Nr.2 str.10.

Jest to krótki, lecz interesujący artykuł przewidujący kształtowanie się koniunktury na kapitalistycznym rynku cukru w 1953 r. Oprócz przewidywań kształtowania się podaży dokonano analizę zapotrzebowań konsumpcyjnych niektórych krajów kapitalistycznych oraz opracowano wskaźnik cen cukru kubańskiego dla okresu 1924-1953 przy uwzględnieniu niezmiennej wartości dolara w tym okresie. Ostatnia część artykułu poświęcona została omówieniu problematyki międzynarodowego porozumienia w sprawie cukru.

TOBACCO /tytoń/ Monthly Bulletin of Agricultural Economics and Statistics vol.II Nr.3 str.19.

Będąc przeglądem sytuacji rynkowej na kapitalistycznym rynku tytoniu artykuł ten poświęcony został głównie omówieniu zmian produkcji tytoniu w Stanach Zjednoczonych, w Kanadzie, w Południowej Rodezji, w Indiach, w Turcji i w Grecji w latach 1952/53. W odniesieniu do wszystkich tych krajów scharakteryzowano możliwości eksportowe w 1952-53 r. Omówiono ponadto kształtowanie się cen tytoniu w USA w obu latach ubiegłych, następnie zaś zagadnienie wpływu deficytu dolarowego na kształtowanie się handlu międzynarodowego tytoniem oraz zmian w produkcji artykułów tytoniowych w USA, w Niemczech zachodnich, Belgii i w Holandii i częściowo w Wielkiej Brytanii.

COFFEE /kawa/ A Study of Trade between Latin America and Europe. Geneva 1953, str.58.

Jest to obszerny załącznik wymienionego wyżej studium poświęcony analizie międzynarodowego rynku kawy ze szczególnym uwzględnieniem rynku południowo-amerykańskiego. Oprócz ogólnych obserwacji i uwag podano statystykę produkcji kawy na świecie w latach przedwojennych i w 1948-50, statystykę udziału kawy w eksporcie niektórych krajów południowo-amerykańskich, statystykę importu kawy na głowę w niektórych krajach kapitalistycznych. Ogólnie biorąc załącznik powyższy można uważać za

pującą analizę rynku kawy w okresie powojennym do 1950/51 włącznie, zakończoną ogólnymi przewidywaniami kształtowania się eksportu kawy Ameryki Łacińskiej w najbliższych latach.

SUGAR /cukier/ A Study of Trade between Latin America and Europe. Genewa 1953, str.67.

Jest to załącznik o objętości 8-miu stron druku do w/w studium poświęcony przeglądowi kapitalistycznego rynku cukru w latach przedwojennych i powojennych do 1951/52 włącznie, ze szczególnym uwzględnieniem rynku Ameryki Łacińskiej, a w szczególności rynku kubańskiego. W przeglądzie tym podano statystykę produkcji cukru w krajach kapitalistycznych, eksportu cukru z Ameryki Łacińskiej oraz konsumpcji cukru na głowę w latach przed i powojennych. Omówione zostało również zagadnienie zaopatrzenia Europy Zachodniej w cukier pochodzenia dolarowego i niedolarowego.

DER ZUCKERMARKT DER KAPITALISTISCHEN WELT /Rynek cukru świata kapitalistycznego/, "Der Aussenhandel", Berlin, 27.I.53, Nr.4 s. 90.

To krótkich uwagach technologicznych artykuł omawia trend konsumpcji i produkcji cukru buraczanego i trzcinowego w świecie kapitalistycznym w przeszłości, jak również rozwój produkcji cukru w poszczególnych rejonach geograficznych świata i jej aktualną wielkość, ze szczególnym uwzględnieniem Kuby i innych głównych producentów cukru świata kapitalistycznego. Do uwag powyższych załączona jest tabelka produkcji cukru głównych producentów kapitalistycznych w latach 1949/52, w porównaniu z latami 1934/38. Następnie artykuł omawia kolejno głównych eksporterów, a następnie importerów cukru świata kapitalistycznego, ilustrując uwagi odpowiednimi tabelkami dla r.1950 i 1938. Na zakończenie uwag artykuł wskazuje na powstanie w ostatnich latach nadprodukcji cukru w świecie kapitalistycznym.

P A L I W A

DIE KOHLENWIRTSCHAFT DES BUNDES-GEBITES IM JAHRE 1952 /gospodarka węglowa Niemiec zachodnich 1952 r./ Glückauf 14.II.53 r. str.178.

O objętości kilku stron drobnego druku analiza w sposób zupełnie wyczerpujący informuje czytelnika o sytuacji na zachodniemieckim rynku węglowym w 1952 r. i w latach poprzednich. Zawiera ona obszerną statystykę produkcji, zatrudnienia, wydajności, absencji, oraz finansów górnictwa węglowego łącznie z analizą kosztów i cen. Obejmuje ona również badania zapotrzebowania i konsumpcji węgla w poszczególnych przemysłach, stan zasobów i obroty zagraniczne i wewnętrzne w porównaniu z ich poziomem w latach poprzednich. Artykuł ten kończy się przewidywaniami na 1953 r.

AMERICAN COAL EXPORTS /eksport węgla amerykańskiego/ Daily Freight Register 13.II.53 r. str.5.

Krótki artykuł o charakterze statystycznym zawiera pełne dane o eksporcie węgla amerykańskiego w 1951 i 1952 r. z rozbiorem na wszystkie kraje przeznaczenia oraz syntetyczny komentarz

w odniesieniu do eksportu węgla do krajów europejskich.

EUROPEAN COAL PRODUCTION 1952 /produkcja węgla w Europie w 1952 r./ Daily Freight Register z dnia 18.II.53r.str.5.

Jest to krótki artykuł o charakterze statystycznym oparty na raporcie węglowym europejskiej komisji gospodarczej zawierający pełne dane wydobycia węgla kamiennego w Europie łącznie, dane zatrudnienia oraz eksportu i importu paliw stałych krajów europejskich ze lata 1951/1952. Brak danych o cenach oraz statystyki cen.

ATWARD CLIME OF WORLD OIL PRODUCTION /wzrost światowej produkcji ropy/. Petroleum Press Service. vol.XX, Nr.1 str.1.

Artykuł ten poświęcony jest omówieniu produkcji ropy na obszarze kapitalistycznym w latach 1951-52 z wyszczególnieniem wszystkich ważniejszych obszarów produkcyjnych. Szczegółowo uwzględniono dla obszaru krajów Obozu Tokaju. Przegląd ten zawiera ponadto szczegółową statystykę wydobycia ropy w wszystkich kapitalistycznych producentów ze lata 1946, 1948 oraz 1950-52 w tys.ton metr.

THE PACE OF ADVANCE /tempo wzrostu/ Petroleum Press Service vol.XX Nr.2 str.41.

Jest to ciekawy artykuł zajmujący się zgodnieniem światowego wzrostu konsumpcji paliw płynnych w porównaniu ze wzrostem całkowitej konsumpcji energii oraz ze wzrostem produkcji przemysłowej w latach powojennych w krajach kapitalistycznych łącznie. Oddzielnie omówiono konsumpcję ropy w Stanach Zjednoczonych i na obszarze krajów OEEC. W tekście omówiono przyczyny szybszego wzrostu konsumpcji ropy niż konsumpcji energii w ogóle i niżeli wzrostu konsumpcji przemysłowej.

CHANGING PATTERN OF EUROPE'S OIL TRADE /zmiany w strukturze obrotów ropą w Europie/ Petroleum Press Service vol.20 Nr.3 str.102.

Artykuł ten poświęcony jest omówieniu zmian jakie nastąpiły w obrotach paliwami płynnymi w krajach zachodnio-europejskich w 1952 r. w odniesieniu do kierunku obrotów i ich struktury towarowej, w porównaniu z latami poprzednimi. Tekst zawiera zestawienie statystyczne, obrazujące import i eksport ropy oraz produktów naftowych w poszczególnych kapitalistycznych krajach europejskich w latach 1951-52 w tys.ton metr.

"THE WORLD OIL INDUSTRY" /Światowy przemysł naftowy/ - dodatek specjalny do "The Financial Times" z dnia 2 lutego 1953 r.

Wymieniony dodatek obejmuje szereg artykułów, omawiających problemy światowego przemysłu naftowego. W szczególności rozważane są osiągnięcia i przemiany, które miały miejsce po ostatniej wojnie w porównaniu z latami przedwojennymi - zarówno na odcinku produkcji jak również zapotrzebowania w światowej. Omówione są także przypuszczalne zapasy ropy naftowej w poszczególnych ważniejszych centrach wydobycia oraz na całym świecie na tle obecnego poziomu produkcji. Z problemów

Walczy się zagadnienie odpowiedniej dystrybucji ropy oraz
 technicznych możliwości pod tym względem - z uwagi na obecny
 przewidywany stan światowej floty tankowców. Do dalszych
 rozpatrywanych w dodatku specjalnym, należy sprawa
 zapotrzebowania na produkty naftowe. Omówiona jest także
 produkcja i użytkowanie benzolu - ze szczególnym uwzględnieniem
 problemu lokalnych na terenie Wielkiej Brytanii. Dużą ilość
 danych statystycznych, dotyczących głównych ośrodków produkcji
 naftowej na świecie/. Jako porównanie służy zestawienie
 "Statistical Survey of World Oil" /Przegląd statystyczny ro-
 pnych źródeł energetycznych oraz konsumpcji energii, pochodzą-
 1929 oraz 1950. Ponadto bliżej omówione są problemy produkcji,
 finansowania oraz dystrybucji i in. w rejonach nafto-
 wych. Bliskim Wschodzie oraz w Kanadzie i w Stanach Zjedno-
 ch. 7 pozostałych problemów omówiony jest rozwój brytyj-
 skiego przemysłu, dostarczającego wyposażenie dla przemysłu
 amerykańskiego, zagadnienia finansowe w przedsiębiorstwach amery-
 kańskich, stosunki, panujące na odcinku zatrudnienia w skali
 światowej oraz znaczenie dotychczasowej działalności przedsię-
 wzięcia brytyjskich w eksploatacji zasobów naftowych Bliskiego

W tymże cyklu artykułów daje w sumie obraz sytuacji obec-
 nej tendencji rozwojowych kapitalistycznej gospodarki nafto-
 wej chociaż trzeba zaznaczyć, iż poszczególne zagadnienia nie
 zostały wyczerpująco potraktowane, lecz raczej dość pobieżnie.
 Wskazywać należy na niewątpliwie stosunkowo szczupłe ramy omawianego
 tematu oraz dążność do objęcia jego zakresem możli-
 wiej największej ilości różnorodnych problemów, co z kolei
 spowodowało ich odpowiednie pogłębienie.

WYTWORY POCHODZENIA

MINERALNEGO

RYNEK CHROMOWOJ RUDY KAPITALISTYCZESKICH STRAN /Rynek
 chromu państw kapitalistycznych/ "Wnieszniaja Torgowlja",
 styczeń 1953 s.29.

Artykuł omawia walkę państw kapitalistycznych o opano-
 wanie rud chromu w związku z polityką zbrojeń. Zamieszczo-
 ne omówione zostały tabelki wydobywania, eksportu i importu rud
 dla lat 1937 oraz 1950-52. Poza tym został dokonany prze-
 gląd rynku chromu Stanów Zjednoczonych pod względem importu,
 produkcji i zapasów oraz trendów cen dla lat 1945-52.

RYNEK CEMENTA KAPITALISTYCZESKICH STRAN /Rynek cementu
 kapitalistycznych/, "Wnieszniaja Torgowlja", Nr.2 luty

W artykule powyższym została omówiona zaostrzająca się
 w ostatnich latach walka o rynki zbytu między głównymi państwa-
 mi kapitalistycznymi. Do charakterystyki powojennego rynku ce-
 mentu dołączono tabelkę produkcji tego artykułu w świecie kapi-

talistycznym w latach 1949-52, w porównaniu z rokiem 1937, tak również eksport cementu za te same lata. Artykuł kończy omówienie indeksu cen cementu w Anglii, będącej głównym eksporterem tego artykułu.

"A VERSATILE MATERIAL" /Wszechstronny materiał/. Dodatek specjalny do "The Financial Times" z dnia 30.3.1953 r.

Dodatek poświęcony jest w całości omówieniu znaczenia cementu oraz betonu. Poszczególne artykuły zajmują się przedstawieniem sytuacji, panującej na odcinku brytyjskiego przemysłu cementowego /inwestycje, dotychczasowy rozwój, kształtowanie się cen i kosztów itd./, sprawą transportu cementu oraz zastosowaniem w praktyce osiągnięć i wyników, uzyskiwanych w zakładach naukowo-badawczych. Dalsze artykuły omawiają zastosowanie betonu przy budowie dróg i mostów, oraz w nowoczesnym budownictwie. Prócz analizy poziomu produkcji poruszone są także problemy oraz perspektywy eksportu cementu z Wielkiej Brytanii, ilustrowane odpowiednimi liczbami za lata 1950-52.

C H E M I K A L I A I K A U C Z U K

FOREST INDUSTRY RAW MATERIAL IMPORTS /import surowców dla przemysłu drzewnego/ Finnish Paper and Timber nr.2 str.15.

W artykule tym poświęcono dużo miejsca omówieniu importu do Finlandii następujących chemicznych artykułów będących surowcami dla przemysłu drzewno-papierniczego: siarczan sodu, siarki, glinki porcelanowej, siarczanu aluminium, kaolonu, albuminy, kazeiny kwasowej, sody akustycznej oraz szkła wodoroodpornego. W tekście podano szereg uwag o cenach, jakie Finlandia płaciła w 1952 r. za powyżej wymienione artykuły i uwzględniła one kierunkową strukturę ich importu. W większości przypadków dane z 1952 r. zostały porównane z liczbami poprzednich lat powojennych oraz z okresem przedwojennym.

WORLD CONSUMPTION OF RUBBER IN 1952 /światowa konsumpcja kauczuku w 1952 r./ Foreign Commerce Weekly 2.III.53 str.15.

Krótki artykuł o charakterze statystycznym poświęcony omówieniu konsumpcji kauczuku i naturalnego i syntetycznego w krajach kapitalistycznych, uwzględniający dane dostaw kauczuku naturalnego z obszaru kapitalistycznego do ZSRR i Chin Ludowych. Artykuł zawiera ponadto dane światowej produkcji kauczuku naturalnego i syntetycznego w 1952 r. oraz dane stromyłów kauczuku naturalnego w niektórych krajach kapitalistycznych. Brak danych cen i obrotów oraz tabelarycznego ujęcia konsumpcji kauczuku.

"DIE CHEMISCHE INDUSTRIE IM KONJUNKTURVERLAUF" /przebieg przemysłu chemicznego na tle przebiegu koniunktury/, Neue Zürcher Zeitung Nr.15 z dnia 16.1.1953 r. /Handelsteil/.

Artykuł powyższy stanowi streszczenie pracy Dr. J. J. ... gleta, która ukazała się na początku 1953 r. w "Jahrbuch der Repräsentationswerk der chemischen Industrie und ihrer wandten Zweige, 1953". Omawia on położenie, rozwój, stan...

trudnienia, eksport i inne problemy szwajcarskiego przemysłu chemicznego z podziałem na najważniejsze okresy jego rozwoju w ostatnich dziesięcioleciach, a mianowicie w latach od 1922 do 1929 r., następnie w latach trzydziestych bieżącego stulecia oraz okres znacznego wzrostu produkcji w latach powojennych. Autor dochodzi przy tym do wniosku, iż przemysł chemiczny odznacza się małą wrażliwością na spadek koniunktury, natomiast reaguje pozytywnie w przypadku jej wzrostu. Artykuł zawiera także dane liczbowe i wskaźniki, dotyczące rozwoju oraz eksportu szwajcarskiego przemysłu chemicznego w analizowanym okresie.

D R E W N O I P A P I E R

FOREST INDUSTRY EXPORTS and PRODUKTION in 1952 /eksport i produkcja przemysłu drzewnego w 1952 r./ Finnish Paper and Timber Nr.1 1953 - str.2.

Jest to obszerno i szczegółowe opracowanie sytuacji fińskiego przemysłu drzewnego w 1952 r. z dokładną analizą produkcji i eksportu wszystkich artykułów produkowanych przez fiński przemysł drzewny nie wyłączając papieru. Dla zwiększenia przejrzystości artykuł rozbitý jest na szereg działów w/g branż, a mianowicie artykuł tarcica, prefabrykowane domki z drzewa, dykta, szpulki, tarcza, celuloza, tektura, papier i drewno okrągłe. Artykuł zawiera ponadto dokładne dane w odniesieniu do umowy handlowej między Włocławską i Finlandią z Niemiecką Republiką Demokratyczną na rok 1953. Analiza zaopatrzona jest w szczegółową tabelę eksportu wszystkich produktów drzewnych z rozbitiem na kraje przeznaczenia za lata 1951 i 1952. Dane ogólnego eksportu poszczególnych artykułów podane są za okres 1948-52. Sytuacja produkcji uwzględniona jest w tekście. Zagadnienie nie jest osobno zanalizowane.

PRODUKTION VON ROTCHAIER knapp ÜBER BEDARF /produkcja papieru gazetowego niewiele przewyższa zapotrzebowanie/ "Eilboten für den Aussenhandel" Wiedeń, 27.II.53, Nr.9, s.3.

Jest to streszczenie sprawozdania "Newsprint Association of Canada" dotyczącego sytuacji na kapitalistycznym rynku papieru gazetowego w r.1952 na tle ogólnych trendów produkcji i konsumpcji tego artykułu w ciągu ostatnich 25 lat, ze szczególnym uwzględnieniem Kanady.

WYKONK LESNYCH I CELIULOZNO - BUMAZNYCH TOWAROW KAPITALISTYCZESKICH STRAN /rynek towarów leśnych i celulozowo-papierowych państw kapitalistycznych/, "Wniesznijszja Torgowlja", Nr.1, 1953 s.22.

Artykuł omawia spadek popytu w roku 1952 na kapitalistycznym rynku towarów drzewnych i celulozowo-papierowych, w porównaniu z r.1951, i w związku z tym spadek produkcji tych artykułów w krajach kapitalistycznych, będących głównymi ich producentami. W ślad za sytuacją powyższą spadły w r.1952 obroty w tabelkami. Końcowe uwagi zajmują się tendencjami cen i reagującą się konkurencją na rynku.

"A SURVEY OF THE BRITISH FURNITURE INDUSTRY" /Przegląd brytyjskiego przemysłu meblowego/ autor: MacAlister Dixon, The Financial Times z dnia 17.2.1953 r. Nr.19883.

Autor artykułu omawia sytuację przemysłu meblowego w Anglii po zakończeniu ostatniej wojny oraz obecnie. Przegląd powyższego okresu obejmuje analizę polityki rządowej na obszarze przemysłu meblowego, jej wpływ na rozwój produkcji, zwłaszcza szczegółowo omówiony jest tzw. "D" Scheme, który wprowadzony został w życie w grudniu 1952 r. Ponadto autor rozważa różne możliwości rozwojowe przemysłu, jego dalszej modernizacji i zwiększenia zdolności produkcyjnych.

"WINNING MARKETS ABROAD" /Zdobywanie rynków zagranicznych/, autor Leslie Julius, The Financial Times z dnia 17.2.1953 r. Nr.19883.

Artykuł zajmuje się sprawą eksportu wyrobów brytyjskiego przemysłu meblowego w obecnej sytuacji gospodarczej i prawnej /wpływ wprowadzenia tzw. "D" Scheme/. Omawia ponadto możliwości ekspansji eksportu angielskiego na poszczególne ważne rynki ze szczególnym uwzględnieniem Stanów Zjednoczonych. Do artykułu dołączone jest równocześnie zestawienie, obrazujące liczbowo wywóz mebli wszelkich rodzajów z Wielkiej Brytanii pod względem wartościowym + z podziałem na najważniejsze kierunki eksportowe w latach 1938, 1950, 1951 oraz 1952.

"EUROPEAN TIMBER STATISTICS 1913 - 1950" /Europejska Statystyka Drzewna 1913 - 1950/, autor: United Nations Food and Agriculture Organization, Genewa 1953.

Publikacja powyższa obejmuje statystykę produkcji, handlu oraz konsumpcji drewna w poszczególnych krajach europejskich w okresie począwszy od 1913 roku /ostatniego roku przed I wojną Światową/ do 1950 r. włącznie. Tabele, z których głównie składa się omawiana publikacja FAO /z wyjątkiem krótkich objaśnień wstępnych/, zawierają dane statystyczne, zebrane przez Sekretariat FAO w drodze ankiety oraz inne, ogłoszone przed ostatnią wojną. Prócz podziału materiałów statystycznych na poszczególne kraje, zamieszczone zestawienia uwzględniają także szczegółowe rozbięcie na najważniejsze sortymenty drewna okrągłego, obrobionego i przerobionego.

"EUROPEAN TIMBER TRENDS AND PROSPECTS" /Kierunki rozwojowe i perspektywy na przyszłość drewna w Europie/ United Nations Food and Agricultural Organization, Genewa 1953 r.

Studium FAO rozważa szczegółowo wszystkie najważniejsze problemy, związane z gospodarką drewną w Europie. W szczególności omówiona jest konsumpcja drewna we wszystkich krajach europejskich /z wyłączeniem Związku Radzieckiego, natomiast łącznie z Turcją/, przy czym autorzy studium analizują szczególnie główne dziedziny zużycia drewna, tzn. budownictwo mieszkaniowe oraz inne, spożycie na wsi, zastosowanie drewna w przemyśle konstrukcyjnym, w górnictwie, w transporcie i komunikacji, przy wyrobie opakowań, papieru, materiałów tekstylnych, galanterii drzewnej itd., ustalając w konkluzji zapotrzebowanie Europy na drewno nieopałowe w 1960 roku. W II części

omawiającej się zagadnieniami produkcyjnymi, omówiona jest produkcja drewna okrągłego w lasach wymienionych krajów, wyrób tarcicy, tarcicy, mieszy drzewnej, celulozy i płyt pilśniowych. Podobnie jak w części pierwszej - w konkluzji podane są możliwości produkcyjne kontynentu europejskiego w 1950 oraz 1960. Ponieważ z porównanie między zapotrzebowaniem na drewno i jego uzyskaniem wynika znaczny niedobór, którego nie da się pokryć poprzez import z innych regionów świata przez europejskie winny dążyć do poprawy bilansu drzewnego przez zwiększenie wydajności lasów. Cel ten osiągnąć można za pomocą zestosowania tzw. "dynamicznej polityki leśnej". Część IV zajmując się rozważaniem struktury handlu zagranicznego w Europie, zwłaszcza w zakresie tarcicy iglastej, kopalni, papierówki oraz otrzymywanych z niej produktów, a także bieżących rozważań, ustala dotychczasowe kierunki rozwoju oraz perspektywy na rok 1960. Rozważenia autorów studium opierane są obfitym materiałem statystycznym, ujętym w formach tabel, wykresów, map itp.

S U R O W C E W Ł O K I E N N I C Z E

I W Y R O B Y

WORLD WOOD SITUATION /sytuacja na światowym rynku węlny/
Economic Commerce 21.II.55, str.7.

Artykuł ten poświęcony jest omówieniu ogólnej sytuacji w odniesieniu do wełny w ostatnich miesiącach 1952 r. Jest to dość rzadko spotykane zestawienie, wykazujące porównanie różnych gatunków wełny pochodzący z różnych krajów. Ogólnie biorąc przegląd jest dość powierzchowny i mało udolnie napisany.

COTTON IN CRISIS /kryzys na rynku bawełny/ Economic
Commerce, z dn. 1.I.1953 str.7.

Jest to przegląd pakistańskiego rynku bawełny w 1952r. Omawia on pierwsze trzy kwartały na tle sytuacji międzynarodowego rynku bawełny w tym okresie. Oprócz danych, dotyczących produkcji bawełny i eksportu jej z Pakistanu zamieszczono miesięczną statystykę cen bawełny pakistańskiej od 1949 r. do września 1952 r. Włącznie. Interesującym zestawieniem jest szczegółowy bilans bawełny w Pakistanie w latach 1948-1952.

WORLD COTTON PRODUCTION /światowa produkcja bawełny/
Economic Crops and Markets 2.II.55 str.95.

Artykuł o statystycznym charakterze omawiający światową produkcję bawełny w ZSRR na ok. 3,5 mil. ton oraz omawiający wszystkie główne producenty kapitalistycznych krajów. Dane odnoszą się do lat 1950-52 oraz do okresu przedwojennego i bezpośrednio powojennego. Produkcja bawełny podana jest w tysiącach, a obszar uprawy w akrach.

WOOL /wełna/ Monthly Bulletin of Agricultural Economics and Statistics vol. II Nr.2 str.21.

Jest to przegląd sytuacji na międzynarodowym rynku wełny w 1952 r. W przeglądzie tym zwrócono w pierwszym rzędzie uwagę na zmiany w konsumpcji wełny w krajach kapitalistycznych w 1952 r. Dokonany został ponadto szacunek światowej produkcji wełny w sezonie 1952/53 na bazie wełny pranej z uwzględnieniem produkcji wełny w poprzednich trzech sezonach. Osobne zestawienie ilustruje eksport wełny z półkuli południowej w latach 1940/41 i 1951/52. Artykuł zakończony jest statystyką miesięcznych przeciętnych cen wełny na rynku londyńskim od września 1951 r. do stycznia 1953 r. włącznie w odniesieniu do trzech gatunków wełny pranej.

PER CAPUT FIBER CONSUMPTION LEVELS /konsumpcja włókien na głowę/ Commodity Services FAO Bulletin Nr.21.

Referat ten ogranicza się wyłącznie do tabel statystycznych zaopatrzonych w wyjaśnienia i krótkie komentarze. Pierwsza tabela ilustruje światową konsumpcję bawełny, wełny i sztucznej jedwabiu w przeliczeniu na głowę dla całego świata w latach 1938 i 1949-52 w odniesieniu do każdego rodzaju włókna. Druga tabela podaje konsumpcję poszczególnych włókien na głowę w krajach w tych samych latach we wszystkich krajach, wyłączone kraje Obozu Pokoju. Następne trzy tabele ilustrują bilanse dla bawełny, wełny i sztucznej jedwabiu/ poszczególnych włókien dla każdego kraju oddzielnie bez uwzględnienia zmian zapasów. Ogólnie biorąc powyższe opracowanie statystyczne jest wogóle pierwszym tego rodzaju opracowaniem dokonanym dla wszystkich krajów na świecie.

"THE INTERNATIONAL WOOL MARKET OF LONDON" /Londyński międzynarodowy rynek wełny/ The Financial Times z dnia 18.3.1953 r. Nr.19905.

Artykuł podkreśla znaczenie londyńskiego rynku wełny dla handlu światowego, określając go jako zasadnicze centrum wymiaru międzynarodowej. Gros artykułu poświęcone jest historii handlu wełną, poczynając od wieków średnich aż do czasów najnowszych - ze szczególnym podkreśleniem pozycji, jaką zajmował dotychczas rynek londyński.

"Die Krise der Textilindustrie der kapitalistischen Länder" /Kryzys w przemyśle włókienniczym krajów kapitalistycznych/ Der Aussenhandel, Berlin, z dnia 17.3.1953 r. Nr.11.

W artykule rozważany jest problem kryzysu w przemyśle włókienniczym państw kapitalistycznych w 1952 r. w porównaniu z latami poprzednimi. Stan produkcji w poszczególnych państwach oraz udział ich w obrotach międzynarodowych przedstawiony jest przy pomocy odpowiednich tabel, zawierających dane ilościowe i wartościowe oraz wskaźniki procentowe. Artykuł zwraca uwagę na nasrastającą się konkurencję między poszczególnymi państwami centami oraz dochodzi do konkluzji, że ani zbrojenia ani militarystyka gospodarki nie stanowią odpowiednich środków mogących powstrzymać rozkład gospodarki kapitalistycznej.

1. AVENIR DE L'INDUSTRIE DU JUTE /Przyszłość przemysłu jutowego/ Moniteur Officiel Nr.1547, str.572.

Artykuł ten poświęcony jest scharakteryzowaniu francuskiego przemysłu produkcji juty w Pakistanie. Omówiony został również problem zastępczych źródeł dostaw juty, produkowanej w koloniach francuskich, jak również zagrożenie konkurencji indyjskiego i indyjskiego przemysłu jutowego dla Francji i dla eksportu francuskich artykułów jutowych.

M E T A L E I W Y R O B Y

LA PRODUCTION SIDERURGIQUE DE L'EUROPE EN 1952 /Produkcja hutnicza w Europie w 1952 r./ Problemes Economiques Nr.266, str.23.

Jest to syntetyczny przejrzysty artykuł, oparty na statystyce i specjalnym raporcie Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie w odniesieniu do produkcji stali, surowki, rudy żelaza z hutniczego w krajach europejskich w 1952 roku, w porównaniu z poziomem produkcji z 1951 roku. W tabeli odnoszącej się do produkcji stali zamieszczono dane produkcji KDL i w ZSRR. Artykuł ten tym brem omówienia zagrożenia obrotów zagranicznych artykułami hutniczymi, konsumpcji stali i jej cen w 1952 r.

LA SIDERURGIE FRANCAISE ET L'OUVERTURE DU POOL CHARBON-ACIER /Francuski przemysł stalowy, a otwarcie poolu węglowo-żelaznego/ Secofi Nr.391 str.12.

Jest stosunkowo obszerny przegląd sytuacji rynkowej we francuskim przemyśle stalowym oraz omówienie wpływu na tę sytuację otwarcia wspólnego rynku stali w Europie. W szczególności omówione są następujące zagrożenia: trudności zbytu stali stojące w sprzeczności z programem rozbudowy stalowego przemysłu zachodnio-europejskiego, konkurencja hutnictwa zachodnio-niemieckiego, statuty hutniczego, opodatkowanie przemysłu hutniczego we Francji i Niemczech zachodnich, wspólny rynek rudy i żelaza oraz zagrożenia transportowe.

EUROPEAN STEEL EXPORTS AND STEEL DEMAND IN NON-EUROPEAN COUNTRIES /Eksport stali z Europy i popyt na stal w krajach pozaeuropejskich/ Economic Commission For Europe-Steel Committee Objętość 242 strony maszynopisu.

W związku z groźbą nadprodukcji stali w kapitalistycznych krajach europejskich, ECE podjęła ostatnio intensywne badania i wyniki powiększenia eksportu stali na rynki zamorskie. W tym samym czasie rezultatem tych badań jest w/w opracowanie dokonane w kwartale bieżącego roku. Ogólna część tego opracowania poświęcony jest omówieniu następujących problemów: a/ znaczenie międzynarodowych obrotów stali w ogólnej jej produkcji, b/ czynniki wpływające na kształtowanie się popytu na stal w zacofanych krajach zamorskich, c/ ogólnosiwiatowy trend zapotrzebowania na stal, d/ podaż stali e/ polityka cen eksporterów stali, f/ konkurencja na światowym rynku stali, g/ perspektywy dla europejskich eksporterów stali oraz wnioski. Druga część szczególnie zawiera dokładną statystykę produkcji importu netto

i konsumpcji wyrobów stalowych w 10-ciu krajach Afryki, w 18-tu krajach Azji, w 9-ciu krajach Ameryki Łacińskiej oraz w USA i w Kanadzie za lata przedwojenne i powojenne do 1951 roku włącznie.

STEEL WITHOUT POLITICS /Stal bez polityki/ The Economist 31.I.1953. str.317.

Jest to obszerny zęszacznik składejacy się z kilku artykułów o łącznej objętości 12-tu stron, omawiających wszystkie aktualne zagadnienia brytyjskiego przemysłu stalowego, tak w skali krótko - jak i długofalowej oraz planu rozbudowy przemysłu stalowego we wszystkich krajach kapitalistycznych obecnie. Wszystkie artykuły zawierają cały szereg danych statystycznych za lata powojenne nie wyłączając przeglądu kosztów stali brytyjskiej oraz struktury konsumpcji surowców hutniczych w Anglii. Omówione zostało również zagadnienie zapotrzebowania hutnictwa brytyjskiego na rudę oraz żelaz. Wyżej wymieniony zęszacznik zakończony jest komentarzem omawiającym stosunek brytyjskiego przemysłu stalowego do hutnictwa Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali.

STEEL SHEET OUTLOOK IN EUROPE /Przewidywanie zachodniego europejskiego rynku cienkiej blachy/, "The Metal Bulletin", Nr.3766 z dn.6 lutego 1953, s.11.

Jest to omówienie specjalnej publikacji, zapowiedzianej przez sekretariat ECE, Narodów Zjednoczonych w Genewie, dotyczący ekonomiki produkcji cienkiej blachy w Europie zachodniej w najbliższych latach.

CRUDE STEEL CONSUMPTION IN OVER 50 COUNTRIES /Konsumpcja stali surowej w ponad 50 krajach/, "The Metal Bulletin", Nr. 3773 z dn. 3 marca 1953, s.12.

Jest to ogólnie omówiona tabela, obrazująca wielkość produkcji stali surowej w r.1951 w ponad 50 kapitalistycznych krajach świata w porównaniu z r.1949 i 1938, wraz z przeliczeniem tej produkcji na głowę ludności.

"DER INTERNATIONALE STAHLMARKT" /Międzynarodowy rynek stali/ Neue Zürcher Zeitung, Nr.21 z dnia 22.I.1953 r.

Artykuł omawia zmiany, które zaszły na światowym rynku stali po II wojnie światowej, zwłaszcza na odcinku produkcji poszczególnych krajów oraz rozwoju cen. Najbardziej szczegółowo wo rozpatrywany jest rozwój sytuacji rynkowej w 1952 r. w kontekście zaś podane są perspektywy na przyszłość w związku z utrzymaniem Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Podane są również liczby, obrazujące rozwój cen w okresie powojennym, jak również dane dotyczące światowej produkcji stali z rozbiorem na poszczególne regiony w latach 1938, 1949, 1951 i 1952, przy czym liczby za ten ostatni rok podane są szacunkowo.

LE MARCHÉ DES METAUX NONFERREUX /rynek metali nieżelaznych/ Secofi Nr.599, str.25.

Jest to stosunkowo szczegółowa analiza sytuacji na międzynarodowym rynku metali nieżelaznych w I kwartale 1953 r.

obserwacji ogólnych, jak np. stwierdzenia, że w odniesie-
niu do prawie wszystkich metali nieżelaznych produkcja przewyż-
sza konsumpcję powodując wzrost zapasów, zamieszczone zostały
przełagdy sytuacji rynkowej poszczególnych metali kolorowych
jak: miedzi, ołowiu, cynku, aluminium, niklu, tunkstenu,
molibdenu oraz kobaltu. Cynie, antymonowi i chromowi poświę-
cono jedynie kilka zdań. Ogólnie biorąc artykuł ten można trakto-
wać ze wyczerpujący w odniesieniu do analizy ogólnych tendencji
kapitalistycznym rynku metali nieżelaznych. Brak w nim wy-
czerpującej statystyki obrotów, produkcji i cen aczkolwiek w
większości uwzględniono wiele danych cyfrowych.

UNITED STATES TIN POSITION - ANNUAL 1952 /sytuacja na
cytry w USA w 1952 r./ American Metal Market 26.III.53

Syntetyczny artykuł o charakterze statystycznym posiadają-
cy statystykę za lata 1950-52 zapasów cyny w USA, impor-
owanego do USA wg krajów pochodzenia, produkcji cyny ze złomu
i konsumpcji cyny wg poszczególnych przemysłów, konsum-
pcji artykułów, zawierających cynę i eksportu tych produktów.
Statystyka cen cyny w USA nie została uwzględniona.

...cy w USA nie zostały uwzględnione.

DER ENTWICKLUNG AUF DEM ZINSMARKT DER KAPITALISTISCHEN
...sytuacji na kapitalistycznym rynku cyny/ "Der Aussen-
...Berlin /NRD/, Cz.I - Nr.9 z dn.3.III.53 s. 211; Cz.
...III.1953 z dn.17.III.1953 r. s. 260; Cz.III - Nr.12 z dn.
...s.284.

Se. to większe wyjątki, dokonane z dzieła radzieckiego
Włodzimierza K. DIKANSKIEGO, pod tytułem "Rynek cyny państw kapi-
talistycznych po drugiej wojnie światowej". Zdaniem autora cy-
nny walcze w walce monopolu angielsko-amerykańskich doniosła
o części pierwszej artykuł podaje najpierw tabelę zapasów
cynny od r. 1929 do 1951 w świecie kapitalistycznym, wraz z omówie-
niem tabelę wydobycia rud cyny i produkcji cyny metalicz-
nych z podkreśleniem zmian wywołanych drugą wojną światową.
W części II artykuł omawia wywołane z brytyjskim monopolom cyny oraz ich
zdobytymi ostatnio kapitalistyczny rynek cyny mo-
nopolami amerykańskimi. W części II artykuł omawia wywołane
trendy cyny substytucji cyny przez inne metale, oraz wzrost
zobowiązanie ze złomu w świecie kapitalistycznym a następnie
przestrzeni się zapasów cyny głównie w USA i Wielkiej Bryta-
nii w latach 1937- lipiec 1951. W dalszej części omó-
wienie tendencji cen i polityka rządów państw kapitali-
stycznych w latach powojennych. W cz. III artykuł
omawia tendencje depresyjne i nadprodukcję cyny w świecie kapi-
talistycznym w ostatnich latach jak również usiłowania Stanów
Zjednoczonych dążących do ostatecznego opanowania kapitalistycz-
nego rynku cyny.

KRONIKA
1952 ZA ROK
1952
z dnia 9

1952, znajduje się w "The Metal Bulletin", Nr. 3757 z dn. 6 stycznia 1953, s.14; Nr. stycznia 1953 s.12.

FIVE YEAR REVIEW OF TIN /Przegląd rynku cyny w ciągu ostatnich pięciu lat/, "The Metal Bulletin", Nr.3776 z dn. 13.III.53 s.11.

Jest to omówienie trendów i wielkości wydobycia, produkcji i konsumpcji cyny na rynku kapitalistycznym w ostatnich pięciu latach, to jest od stycznia 1948 r. W końcu artykułu scharakteryzowana została sytuacja co do kształtowania się wielkości zapasów cyny w omawianym okresie.

DOBRA INWESTYCYJNE

The Norwegian Shipbuilding Industry Today /Dzisiejszy stoczniowy przemysł norweski/ The Scandinavian Shipping Gazette 7.I.1953 str.59.

Artykuł ten poświęcony jest omówieniu rozwoju budownictwa okrętowego w Norwegii w latach powojennych do 1952 r. Względnia on nie tylko opis rozwoju budowy tonażu z podziałem na tonaż "suchy" i na tankowce, lecz również omawia obszerne zagadnienie surowców dla przemysłu okrętowego, opodatkowanie przedsiębiorstw stoczniowych w Norwegii oraz zagadnienie konkurencji międzynarodowej na rynku nowego tonażu, przez co jest ciekawym materiałem informacyjnym dla przeglądu koniunktury w europejskim budownictwie okrętowym w ostatnich trzech latach. Zagadnienia techniczne potraktowane są fragmentarycznie.

SITUATION ET PERSPECTIVES DE L'INDUSTRIE DU MACHINISME AGRICOLE /Sytuacja i perspektywy dla przemysłu maszyn rolniczych Secofi, Nr.599, str.21.

Do większej części jest to przegląd sytuacji we francuskim przemyśle maszyn rolniczych z uwagami odnoszącymi do zachodnio-europejskiego przemysłu maszyn rolniczych. Omówiono kształtowanie się produkcji tego przemysłu oraz podano statystykę eksportu i importu maszyn rolniczych we Francji.

DIE LAGE AUF DEM WERKZEUGMASCHINENMARKT DER KAPITALISTISCHEN LÄNDER IM ERSTEN HALBJAHR 1952 /położenie na kapitalistycznym rynku obrabiarek w pierwszym półroczu r.1952/, "Der Aussenhandel", Berlin /NRD/, Nr.4, 27.I.1953 s.88.

Jest to krótki przegląd kształtowania się produkcji i eksportu obrabiarek głównych producentów tych maszyn kapitalistycznego, a więc Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Niemiec zachodnich.

DIE LAGE AUF DEM KAPITALISTISCHEN MARKT FÜR ENERGIE UND ELEKTROTECHNISCHE AUSRÜSTUNGEN IM I HALBJAHR 1952 /położenie na kapitalistycznym rynku urządzeń energetyczno-elektrycznych w I połowie r.1952/, "Der Aussenhandel", Berlin /NRD/, Nr.5, 3.II.1953, s.115.

Artykuł omawia sytuację głównie w północno-amerykańskim, brytyjskim i zachodnio-niemieckim przemyśle urządzeń energetyczno-elektrycznych w I półroczu 1952 na tle sytuacji z lat poprzednich, w związku z koniunkturą zbrojeniową na rynku maszyn produkowanych przez ten przemysł. W części II zamieszczone

tabelkę dla lat 1949 - I kw. 1952, artykuł omawia ponadto kształtowanie się eksportu ciężkich maszyn elektrotechnicznych głównych krajów kapitalistycznych.

DIE LAGE AUF DEM HANDELSCHIFFSMARKT DER KAPITALISTISCHEN LÄNDER /Sytuacja na rynku statków handlowych państw kapitalistycznych/, "Der Aussenhandel", Berlin /NRD/, Nr. 8 z dnia 24.II. 1953, s. 186.

Artykuł powyższy omawia z początku stan portfelu zamówień statków handlowych w państwach kapitalistycznych w r. 1952, przy czym najświeższe dane dotyczą października tego roku, a następnie omawia tonaż statków znajdujących się w budownictwie na stoczniach kapitalistycznych z dnia 31.XII.1952, ze szczególnym uwzględnieniem tankowców. Następnie omówiony jest, z podaniem odnośnej tabelki, stan tonażu floty handlowej państw kapitalistycznych na dzień 30.VI.1952, w porównaniu z 30.VI.1951r. Na zakończenie omówione zostały tendencje cen budowanych statków po ostatniej wojnie do czerwca 1952, w porównaniu z r. 1938.

"Der Automobilmarkt der kapitalistischen Länder" /Rynek samochodowy krajów kapitalistycznych/ Der Aussenhandel, Berlin, 31.3.1953 r. Nr. 13.

Artykuł oparty jest na bogatym materiale statystycznym, obejmującym produkcję samochodową w poszczególnych krajach kapitalistycznych oraz łącznie, przy traktowaniu ich jako całości. Dane obejmują lata 1929, 1938, 1949, 1950, 1951 i 1952. Artykuł omawia główne kraje, produkujące samochody, podane są także liczby, ilustrujące udział najważniejszych przedsiębiorstw. Zasadniczą część rozważań poświęcona jest omówieniu najważniejszych producentów samochodów w obrotach zagranicznych. Podane dane statystyczne podane są we wskaźnikach procentowych oraz liczbach absolutnych. Autorzy artykułu stwierdzają, że w Wielkiej koncentracji przemysłu automobilowego w państwach kapitalistycznych oraz wzmożenia walki konkurencyjnej o zdobycie nowych rynków zbytu.

R O Ź N E

LA MISE EN ŒUVRE DU MARCHÉ COMMUN CHARBON ACIER /utworzenie wspólnego rynku węglowo-stalowego/ Problemes Economiques str. 1.

Jest to tłumaczenie artykułu, zamieszczonego w grudniu w periodyku francuskim "Realités", omawiające poszczególne etapy realizacji europejskiej wspólnoty węgla i stali. Artykuł omawia, utworzenie oraz kompetencje poszczególnych organów wspólnoty, jak również zagadnienie stosunku Wielkiej Brytanii do wspólnoty i stosunku Stanów Zjednoczonych do koncepcji /planu Schumana/. Nosi on w sumie charakter ogólny i wprowadzający, zajmując się sprzecznościami i trudnościami w uruchomieniu wspólnego rynku węgla i stali. Najbardziej szczegółowo omówiono ogólne cele, jakie oficjalnie przyświecają koncepcji europejskiej wspólnoty węgla i stali.

AUS DER TÄTIGKEIT DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFT FÜR KOHLE UND STAHL. /z działalności europejskiej wspólnoty węgla i stali/ Glückauf 3.I.53, str.31 i 17.I.53 r. str.84.

Obszerny referat poświęcony omówieniu szeregu zagadnień organizacyjnych europejskiej wspólnoty węgla i stali jak np. opłat i opodatkowania krajów członkowskich na rzecz "wspólnoty", struktury organizacyjnej "wysokich władz wspólnoty" i innych. W odniesieniu do problemu węglowego zamieszczona została ponadtabela wydobycia i konsumpcji węgla w obszarze krajów członkowskich z podziałem na poszczególne dziedziny gospodarki. Ogólnie biorąc artykuł powyższy stanowi obfite i względnie szczegółowe źródło informacji o europejskiej wspólnocie węgla i stali z okresu jej organizacji. Brak krytycznych komentarzy.

LA REVUE DES MARCHÉS INTERNATIONAUX EN 1952 /Przegląd międzynarodowych rynków towarowych w 1952 r./ Marchés Coloniaux 24.I. str.192, 31.I. str.377, 7.II. str.437 i 14.II. str.497.

Jest to cykl artykułów, omawiających zasadnicze tendencje rynkowe w 1952 r. w odniesieniu do następujących artykułów: zboża chlebne i pastewne, kawa, herbata, kakao, wanilie, oleje i tłuszcze, surowce włókiennicze, kauczuk, skóry surowe, metale kolorowe. Główny nacisk położono na scharakteryzowanie dynamiki cen omawianych produktów, natomiast powierzchnie dyktowano zagadnienie stosunku podaży do popytu, zmian w obrocie międzynarodowym i zmian w zapasach handlowych. W odniesieniu do niektórych artykułów podano informacje w zakresie większych transakcji i umów handlowych. Ogólnie biorąc ujęcie artykułów jest przejrzyste.

